This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, April 23, 2002

Alp (LK) 2766

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Nr. 16 (2719) 2002 APRIL-BALANDIS 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Ieškokime šviesos

Gyvenimas susideda iš didelių ir mažų įvykių, kurie paįvairina kasdienybę, kuriais matuojama gyvenimo kelionė. Jų būna ir smagių, ir liūdnų, reikalingų ir nereikalingų, prasmingų ir neturinčių ilgalaikės reikšmės. Šiais metais ne tik svarbu, bet būtina yra reikšmingu laikyti Toronte įvyksiantį renginį – XVII Pasaulio jaunimo dienas (PJD).

ŠVENTASIS Tėvas Jonas Paulius II buvo šio renginio sumanytojas ir pats jose dalyvauja. Jis suprato, kad Bažnyčios ateitis priklauso nuo jaunimo. Jaunimui būdinga yra kurti ir išbandyti naujoves, tikrinti nusistovėjusios tvarkos ribas, net kai kada jų atsisakyti. Jis stengiasi surasti "save", arba sau tinkamą, įdomų kelią. Tėvų, auklėtojų, vadovų užduotis yra suprasti jų pastangas savaip patirti gyvenimą, neužgniaužti, nepajuokti jų jaunatviškų troškimų, bet jų žingsnius nukreipti teisinga, šviesia kryptimi. Jaunimas yra nepamainoma jėga, kurią yra ypatingai svarbu išlaikyti gerame kelyje. Šimtai tūkstančių jaunuolių rengiasi į kelionę Torontan dalyvauti Pasaulio jaunimo dienose. Aišku, jų tikslas nėra tik liudyti savo tikėjimą, bet ir pabendrauti su kitais, panašaus amžiaus jaunuoliais. Tai gali būti sveikas reiškinys šiais tamsių ir žiaurių žinių, karų, nuoskaudų, atitolimo nuo dvasinių vertybių laikais. Visais amžiais suaugusieji sielojosi dėl jaunimo nepaklusnumo ir "keistų" idėjų, bet kažin ar kada nors civilizuotame gyvenime buvo tiek smurto jaunimo tarpe, kaip dabar. Kai kuriose mokyklose reikalingas sekimas vaizdiniu rekordavimu. Mokiniai nešasi ginklus, vaikai bijo kitų vaikų, kurie prievarta išreikalauja pinigų arba visai be tikslo kankina silpnesnius. Paauglių tarpe depresija paliečia net 43%, savižudybių statistika neįtikėtinai aukšta kai kuriuose kraštuose, pvz. Lietuvoje. *Daugybė grimzta giliame miege,/ Daugybė tūno niūrūs / beribėj tamsoje*. Be galo liūdnas, bauginantis vaizdas, kurį galima ir reikia nagrinėti, tačiau būtina imtis ir pozityvios veiklos. Todėl dar svarbiau palaikyti PJD tikslus ir idealus.

TAIKLIAI išreikšta Pasaulio jaunimo dienoms sukurtoje giesmėje mintis *...Būties prasmė – ir kaipgi ją suprast?/...Jei nesam leidę širdžiai pykt ir širst,/...Gal Gerąją Naujieną jie priims... Tad melskime jėgų ir Dvasios dovanų... pasaulis atsigaus.* Tai žodžiai, kuriais visi nori tikėti, kitaip iš tikrųjų nepakeičiamas tas gilus miegas, niūri beribė tamsa. Todėl norisi, kad jaunimas galėtų juos įsisąmoninti, pajusti tą dvasią, kurią galės parsivežti į savas parapijas, savas šeimas, apsišarvoti prieš plintančią tuštybės įtaką. Gal ne kiekvienas atvyks su šiais skaidriais, idealistiškais tikslais. Kiti atvyks tik pabendravimui, pakeliauti. Bet juk geriau tokioj šventėj, negu kokiais neaiškiais tikslais bastytis. Toronto miestas finansiškai remia šią gausiausios pasaulyje bendrijos šventę. Yra tokių, kurie protestuoja kasdien piketuodami prie miesto rotušės, jog tai yra mokesčių mokėtojų pinigų eikvojimas. Viskam atsiranda priešingų nuomonių, juo labiau daugialypėje visuomenėje. Vis dėlto jaunimui tai turi priminti jam tenkančią atsakomybę įrodyti savo ateities darbais, kad tie protestuotojai klysta.

Kaip jiems galima padėti? Paremti PJD renginius, pasiūlyti atvykstantiems nakvynes, tai nėra milžiniški darbai, bet tikrai svarbūs šios šventės sėkmei. Pabusti iš savo gilaus miego, kuriame, apsupti kasdienybės ir gyvenimo sukauptų rūpesčių, nebespėjame įsileisti jaunatviškos šviesos ir optimizmo, mechaniškai atliekame savo darbus, nebeturėdami vilties ką nors pakeisti, kuo nors džiaugtis. *Tebūna širdys kupinos vilčių,* teigiama giesmėje – nes be vilties, nebus nei meilės, nei galimybės nugalėti tamsą. **RSJ**

TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS MOKYTOJAI 2001-2002 metais. I eilė: Šarūnas Balsys, Anita Puodžiūnienė, kun. Edis Putrimas, Donata Puterienė – vicevedėja, Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė – vedėja, Julija Tumelytė – vicevedėja, Darius Sonda, Gintarė Sinskaitė, Vida Valiulienė. II eilė: Janet Kriščiūnienė, Virginija Ruškienė, Andrius Rusinas, Vytas Ruslys, Dainius Šileika, Viktorija Benotaitė, Aušra Wilkinson, Vikki Vingelis, Caroline Bates, Lilija Turūtaitė, Liucija Petrašiūnaitė. III eilė: Agnė Varatinskaitė, Diana Balsienė, Monika Raščiauskienė, Nora Jenčiukaitė, Janina Dzemionienė, Arija Batūraitė, Loreta Bražukaitė, Žibutė Vaičiūnienė, Ina Sungailienė, Jolanta Stasiulevičienė, Virginija Zubrickienė, Rita Byra. Trūksta: Reginos Šimonaitienės, Karlos Gruodytės, Mary-Ann Kušlikienės, Irenos Petrauskienės, brolio Petro Šarkos, OFM, Dalios Viskontienės, Živilės Šelmienės

Rusija vakariečių politikoje

Rusijai labai rūpi kandidatės valstybės į Šiaurės Atlanto sąjungą. Vokiečių spauda, šalia politinių klausimų, domisi ir emigracija, ypač Kanadon. Ta tema paskelbtas platus straipsnis

KAZYS BARONAS

Gan plačiai vokiečių žiniasklaida komentavo "Vilniaus grupės" – ŠAS kandidačių posėdį Rumunijos sostinėje. Daugelis laikraščių atsiuntė savo atstovus, kadangi posėdyje dalyvavo JAV užs. reik. vicemin. R. Armitage, pareiškęs, kad JAV numato į šią karinę sąjungą įjungti didesnį valstybių skaičių.

Dienraščiai apie kandidatus į ŠAS

Europinė *Herald Tribune* laida kovo 27 d. rašė, kad šalia rimčiausių kandidačių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovakijos ir Slovėnijos, daug vilčių turinčios Rumunija su Bulgarija. Pastarųjų valstybių užs. reik. min. pareiškė, kad po rugsėjo 11 d. įvykių Balkanų valstybių padėtis ŠAS linkme gerokai pagerėjo.

Įtakingo Müncheno *SZ* dienraščio bendradarbis rašė, kad prieš rugsėjo 11 d. įvykius JAV-se, Maskva buvusi priešinga ŠAS plėtrai į Rytų Europą. Tačiau po Vašingtono ir Niujorko dramos ji pakeitusi savo nuomonę.

Panašiai kalba ir M. Gorbačiovas. Prieš paruošiamuosius Weimare Vokietijos-Rusijos atstovų posėdžius jis Berlyne spaudos atstovams pasakęs, kad Rusija norėtų bendradarbiauti su Europos Sąjunga ne tik kultūrinėje, ūkinėje plotmėje, bet ir politinėje. Rusija negali būti vien tik įvykių stebėtoja. Ji turi būti įjungta. Taip pat ir ŠAS kariniuose klausimuose Rusija turinti būti stipriau įjungta į lemiamų klausimų sprendimus, ypač ŠAS plėtros Rytų Europoje, nes tai liečia Lietuvą, Latviją, Estiją. Tuo būdu esą bus išvengta daug nesusipratimų. M. Gorbačiovas patarė Vakarams daugiau kantrybės Rusijos demokratiniame procese. JAV turėjusios 200 metų laisvos spaudos įvedimui, tuo tarpu iš Rusijos reikalaujama 200 dienų.

Numatoma, kad balandžio mėn. Weimare dalyvaus 150 kultūrinio, mokslinio ekonominio ir politinio gyvenimo rusų ir vokiečių atstovų. Posėdžiams pirmininkaus M. Gorbačiovas ir buvęs Vokietijos vyriausybės atstovas spaudai žurnalistas Petras Boenisch. Jo žmona gimusi Baltijos valstybėje, tačiau iš jo straipsnių spaudoje ir parašytų kelių sakinių apie žmoną (ji taip pat žurnalistė) ji yra rusų tautybės.

Imigracija Kanadon

"Kraštas ieško piliečių" – rašė Müncheno *SZ* dienraštis, kartu supažindindamas skaitytojus su Kanados valstybe ir sąlygom apsigyventi joje. Laikraščio bendradarbė Bernadeta Colonego platų straipsnį pradeda Saskatchewan provincijos Alan kaimu. Prieš 25-erius metus jame gyveno 1000 gyventojų, dabar likę tik 700. Šis kaimas nėra vienintelis Kanadoje su mažėjančiu gyventojų skaičiumi. Deja, iš atvykusių praeitais metais 220,000 imigrantų nė vienas jų neapsigyveno Alan kaime. Nauji ateiviai randami kitose vietovėse, didesniuose miestuose – Vancouver, Toronto, Montreal.

Kanada reikalinga naujų ateivių, nes Klevo lapo krašte gyventojų skaičius augąs labai pamažu. Kanados šeima vidutiniškai augina 1.5 vaiko, tačiau jai reikalingas 2.1 prieauglis.

Kanada yra ateivių kraštas. Šiuo metu beveik pusė milijono pareiškimų laukia įvažiavimo į Kanadą. Otavos imigracijos ministerijos atstovė Susan Scarlett vokiečių dienraščio atstovei pasakė, kad Kanadoje yra užtikrintas saugumas, aukštas pragyvenimo lygis, žmonės gerbiami.

Taškų sistema

Kanada gali pasirinkti ateivius. Ji įvedė taškų sistemą, atsižvelgiančią į ateivio mokslą, kalbos mokėjimą, užsiėmimą, turimą darbo pasiūlymą. Iki šiol ateiviai buvo įleidžiami surinkę 70 iš 100 taškų. Tyrimai parodė šios sistemos silpnas puses. Mat ateivių pajamos mažėjo, jų tarpe atsirado bedarbystė. Priežastis – rasių problemos, ateivių užsiėmimų nepripažinimas. Dabar imigracijos ministerija norinti pakelti taškų skaičių, ypač reikalaudama gero anglų arba prancūzų kalbos mokėjimo. Taip pat iki šiol buvo tik vienas profesijų sąrašas. Ateivis, turėdamas kitą profesiją, neturėjo jokių vilčių apsigyventi Kanadoje. Spėjama, kad ši sistema bus pakeista, ypač gyvenusiems Kanadoje ir ne vyresniems kaip 44 metų amžiaus.

Vankuverio adv. Andrius Vlodyka taip komentuoja: "Vyriausybė nesuinteresuota finansine parama, siekiančia įjungti ateivius į Kanados gyvenimą". Tuo tarpu Kalgario adv. P. Vong pasakęs, kad imigracija bus sunkesnė, nes vyriausybė savo krašte nori matyti geriausius ateivius. Imigracijos ministerija numatanti taškų skaičių iš 70 pakelti iki 80.

Baltarankiai

Visame krašte plačiai kritikuojamas "white collar workers" klausimas – taigi baltarankių, įmonių vadovų, akademikų imigracija. Jie sudaro beveik 60% visų imigrantų. Manding, daugumas užsienio diplomų nepripažįstama Kanadoje. Už tai yra atsakingos provincinės vyriausybės. Ateiviai negali pakeisti tūkstančių išvykstančių į JAV kvalifikuotų kanadiečių, nes Dėdės Samo žemėje atlyginimas yra žymiai aukštesnis už Kanados.

Adv. A.Vlodykos nuomone, Kanada reikalinga Europos ateivių, kadangi jie lengviau įsijungia į gyvenimą. Jis nurodė 2000 m., kada kas trečias imigrantas buvo iš Kinijos, Indijos, Pakistano. Vokietė straipsnį baigia: "Ateiviai neužpildys gyventojų tuštėjimo prerijose, nepaisant Alan kaimo mero pažado sumažinti naujai pastatytam namui mokestį".

Paskandinto laivo liudininkai

Rašiau apie Mažosios ir Didžiosios Lietuvos bėglių likimą, torpedavus Sov. Sąjungos povandeniniam laivui keleivinį "Wilhelm Gustloff" laivą. Po kelių dienų atsiliepė Vokietijos vyriausybės atstovas spaudai, kad jis priklauso prie tų kelių šimtų laimingųjų, nes jo gyvybę gal saugojo angelas sargas.

1945 m. sausio mėn. jis buvo ketverių metų. Su motina ir seserim gyveno Dancige. Raudonoji armija nuo uostamiesčio buvo tik už 50 km. Pasitraukimui motina iš anksto užsakė vietas laive. Tačiau dieną, prieš išplaukiant laivu į jūrą, motina pakeitė planą, pasirinkdama traukinį. Taip visi trys liko gyvi. Iš karo grįžęs vyras ir patikrinęs laivo keleivių sąrašą, rado jame žmonos ir vaikų pavardes. Jam buvo aišku, kad jie visi nuskendo. Susituokė, pradėjo naują gyvenimą. Ištekėjo ir žmona.

Po dvidešimties metų, tolima giminaitė, vartydama Stuttgarto telefono knygą, pastebėjo joje Wolfgang Heye pavardę, šiandieninio Vokietijos vyriausybės spaudai atstovo tėvo pavardę. Giminaitė sutaria pasimatymą. Vokietijos vyriausybės atstovas spaudai šį tėvo ir sūnaus susitikimą taip aprašė:

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi Turkijos prezidentas

Balandžio 16-18 d.d. valstybiniu vizitu Lietuvoje lankėsi Turkijos prezidentas Ahmet Necdet Sezer. Vyko susitikimai su prezidentu Valdu Adamkumi, seimo pirmininku Artūru Paulausku. Jis taip pat pasakė kalbą seime. A. N. Sezer džiaugėsi lietuvių turistų susidomėjimu Turkija (pernai lankėsi 12, 000), pareiškė norą plėtoti santykius turizmo srityje, skelbia LGTIC.

Svarbus jo apsilankymo tikslas buvo ir verslo ryšių stiprinimas. Jis su delegacija dalyvavo verslininkų susirinkime, kuriame su Lietuvos įmonių atstovais pasidalinta patirtimi, apibūdinta abiejų valstybių verslo aplinka. Turkija perka Lietuvoje gaminamos dirbtinės trąšos, Panevėžio "Ekrano" kineskopų, tekstilės pramonės gaminių, domina lietuviškos medienos gaminiai. Kol kas nėra pakankamai išnaudojamos laisvos prekybos sutarties galimybės. Statistikos departamento duomenimis, svarbiausių Lietuvos eksporto partnerių sąraše Turkija yra 16 vietoje, eksportas į šią valstybę siekia 1.9% viso Lietuvos eksporto.

Patvirtino sutartį

LGTIC žiniomis, JAV bendrovė "Williams International" ir Rusijos naftos bendrovė "Jukos" patvirtino sutartis dėl AB "Mažeikių naftos" akcijų pardavimo "Jukos" antrinei bendrovei ir ilgalaikio "Jukos " naftos tiekimo Mažeikių perdirbimo gamyklai. Dokumentai buvo pateikti balandžio 11 d. Lietuvos vyriausybei peržiūrėti ir galutinai patvirtinti.

Bendrovės siekia užbaigti sandorį, kuriame numatyta, kad "Jukos" išpirks naujas "Mažeikių naftos" akcijų laidas už 300 mln. litų ir paskolins bendrovei dar 300 mln. litų. Sandoryje taip pat numatyta 10 metų naftos tiekimo sutartis, pagal kurią "Jukos" tieks beveik po 5 mln. tonų naftos per metus Mažeikių perdirbimo gamyklai. Sudarius galutinę sutartį, "Williams International" ir "Jukos" turės po 26.85%, o Lietuvos vyriausybė – 40.66% "Mažeikių naftos" akcijų. "Williams" taip pat išlaikys "Mažeikių naftos valdymo kontrolę, numatytą 1999 m. sutartyje su Lietuvos vyriausybe.

Baigė pirmieji puskarininkiai

Balandžio 12 d. Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarininkių mokykloje išleisti pirmieji absolventai, baigę aukščiausios – ketvirtosios pakopos studijas. Šia rengimo pakopa užbaigiama visa Lietuvos kariuomenės seržantų ir puskarininkių rengimo sistema. Lietuvos kariuomenės istorijoje tokio lygio kariai parengti pirmą kartą. LGTIC žiniomis, baigimo pažymėjimai įteikti 23 puskarininkiams iš įvairių Lietuvos kariuomenės dalinių. Penkių savaičių kursą baigę kariai tarnaus kuopininkais, karinių vienetų vyriausiaisiais puskarininkiais, vadovaus visiems dalinio seržantams bei eiliniams kariams. Nauja keturių pakopų studijų sistema atitinka ŠAS (NATO) standartus. Ja užbaigiama seržantų vadų rengimo sistema. Seržantai ir puskarininkiai yra Lietuvos kariuomenės pagrindas, jie tiesiogiai dirba su kariais, juos ruošia ir moko. Šiuo metu kariuomenėje tarnauja apie penki tūkstančiai karių.

Aktuali tema

Kovo 26 d. karinės jūrų pajėgos Klaipėdoje surengė tarptautinės išminavimo veiklos "MCOPLIT 2002" galutinę planavimo konferenciją, skelbia LGTIC. Joje apsikeista paskutinėmis organizacinėmis pastabomis prieš gegužės 14-28 d.d. vyksiančią tarptautinę išminavimo veiklą Baltijos jūroje, kurioje dalyvaus 16 laivų su įgulomis iš 11 valstybių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Belgijos, Danijos, Didžiosios Britanijos, Norvegijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos, Vokietijos. Iš viso – 400 žmonių.

Tokios veiklos vyksta kasmet ne tik Lietuvos, bet ir Estijos bei Latvijos pakrantėse. Gegužės mėnesį Lietuvoje taip pat vyks kiti išminavimo veiksmai – "Cooperative Ocean". Minų paieška ir išminavimas yra aktuali Baltijos valstybių tema. Baltijos jūroje po Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų palikta tūkstančiai tonų minų. Nesprogusios amunicijos likvidavimu Baltijos jūroje rūpinasi ir bendra Estijos, Latvijos ir Lietuvos įsteigta karinė jūrų eskadra BALTRON, kuri dalyvaus "MCOPLIT 2002".

Šventė "NATO dienas"

Lietuvoje balandžio 4 d. įvairiuose miestuose buvo pradėtos švęsti "NATO dienos", paminint ŠAS susikūrimo dieną. Surengti pažintiniai bei pramoginiai renginiai, kurių tikslas – pristatyti visuomenei šią tarptautinę organizaciją, Šiaurės Atlanto sąjungą ir informuoti apie Lietuvos derybų pažangą, rašo LGTIC. Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, šiuo metu Lietuvos siekį tapti ŠAS nare remia 64% krašto gyventojų.

Klaipėdoje, kaip ir kituose miestuose, surengtos jaunimo eitynės propaguojant Lietuvos stojimą į ŠAS. Daugiau kaip 100 moksleivių žygiavo centrine miesto gatve, vėliau dalyvavo diskusijoje apie šios organizacijos svarbą. Eitynių metu pasirodė ir neigiamų poreiškių. Rusakalbiai jaunuoliai iškėlė plakatą su ŠAS įžeidžiančiu užrašu, kiti dalino lapelius su neigiama informacija apie ŠAS narystę. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Ontario "nauja šluota"

Naujasis premjeras Ernie Eves, balandžio 15 oficialiai prisaikdintas šiame poste, paskelbė savo 24 ministerių kabineto sudėtį. "Aš esu skirtingas nuo Mike Harris" – teigė E. Eves tuojau po ceremonijos, kalbėdamas apie buvusį premjerą, kuris buvo laikomas labai nukrypusiu dešinėn konservatoriumi. Ir tikrai, naujojo premjero ministerių tarpe penkias svarbiausias ministerijas (finansų, švietimo, teisingumo, vadybos tarybos ir savivaldybių reikalų) valdys centristai-konservatoriai. Du svarbūs postai skirti moterims: Elizabeth Witmer, 55 m., prityrusi ilgametė ministerių kabineto narė, paskirta švietimo ministere su premjero pavaduotojos titulu (buv. gamtosaugos), ir taip pat ilgametė ministerė Janet Ecker, 48 m., gavo finansų ministerės portfelį (buv. švietimo). Teisingumo ministeriu liko David Young, 45 m.; jam dar pridėta indėnų reikalų ir žvejybos/medžioklės (*gaming*) skyriai. Chris Hodgson, 40 m., liko savivaldybių reikalų ministeriu ir David Tsubouchi, 50 m., liko vadybos tarybos pirmininku, priedo gavo kultūros departamentą.

Likusios ministerijos buvo padalintos šitaip: Jim Flaherty, 52 m., stipriausias varžovas premjero rinkimų vajuje, tapo iniciatyvos, atnaujinimo ir ekonominės plėtros ministeriu (buv. finansų), Tony Clement, 41 m., liko sveikatos min., Norm Sterling, 60 m., transporto min., Bob Runciman, 59 m., gen. prokuroras bei saugumo, pataisų min., Jim Wilson, 39 m., šiaurinių plotų eksploatacijos bei kasyklų min., Cam Jackson, 51 m., turizmo min., Chris Stockwell, 45 m., energijos min. bei parlamento tvarkdarys (*house leader*). Helen Johns, 49 m., žemės ūkio min., Carl DeFaria, 53 m., pilietybės ir pensininkų reikalų min., Jerry Ouellette, 43 m., žemės turtų min., Brenda Elliott, 49 m., socialinių paslaugų min. Į min. kabinetą dar įeina Diane Cunningham, 62 m., Tim Hudak, 34 m., Brad Clark, 41 m., David Turnbull, 60 m., John Baird, 32 m., Dan Newman, 39 m., Brian Coburn, 57 m., ir Tina Molinari, 45 m. John Snobelen ir Rob Sampson tapo "išššluoti" iš ministerijų.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje

Ieškokime šviesos
Visais amžiais suaugusieji sielojosi dėl jaunimo nepaklusnumo
Rusija vakariečių politikoje
ŠAS kariniuose klausimuose Rusija turinti būti įjungta
Dabartinė Lietuvos žiniasklaida
Tarp daugybės šiukšlių kartais sušvyti ir brangakmenio žiburėlis
Nesurandami ištremto tėvo pėdsakai
Amžinybėn išeisiu su dėme kaip "liaudies priešo sūnus"
Vargo vakarienės skonis
Esame laimingi galėdami žmonėms padėti
Vyrai ir moterys versluose
Sulėtėjęs moterų dalyvavimas ekonominiame gyvenime
Žemaičiai ir Žemaitija
Kaip karo grobis buvo vertinami nebent žirgai žemaitukai
Balandžio pirmosios pasaka
Ėmė studijuoti Hitlerio ir Stalino sekimo sistemą
Vitaminai
Apie besaikį vitaminų vartojimą reikia gerokai pagalvoti

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
VERIFIED CIRCULATION PAID

RELIGINIAME GYVENIME

"Suvienytomis jėgomis prieš prekybą žmonėmis" – tokiu pavadinimu bendromis Lietuvos, Ukrainos, Vokietijos "Caritas" ir Eseno policijos pastangomis š.m. kovo 14-17 d.d. Vilniuje buvo surengta konferencija, kurioje dalyvavo įvairių žinybų darbuotojai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos, Ispanijos ir Vokietijos. Trijose darbo grupėse buvo bandoma ieškoti praktiškų būdų, kaip kovoti su šia problema. Pasak kalbėtojų, Lietuva yra tapusi tranzitine šalimi, per kurią su padirbtais dokumentais yra gabenamos merginos iš Ukrainos, Gudijos ir Rusijos. Šiemet Lietuvoje jau iškeltos šešios baudžiamosios bylos dėl prekybos žmonėmis. Merginos gabenamos į Vokietiją, Norvegiją, Ispaniją, Izraelį. Lietuvos "Caritas", kurio direktoriumi dabar yra kun. R. Grigas, mėgina nukentėjusioms merginoms padėti – teikia socialinę, teisinę bei psichologinę pagalbą.

Lietuvos katalikų mokslų akademija š.m. kovo 19 d. Vilniuje surengė konferenciją "Lietuvių kryždirbystė". Akademijos pirmininkas vysk. J. Boruta, SJ, sakė, kad tokią konferenciją rengti mintis kilusi praėjusį pavasarį, kai Lietuvoje lankėsi Popiežiškosios meno komisijos pirmininkas arkiv. Fr. Marchisano. Konferencijoje apžvelgta kryžiaus kaip ženklo ir simbolio atsiradimas krikščioniškoje tradicijoje, meno žinovai kalbėjo apie kryžių ir koplytėlių geležines viršūnes, supažindino su pietryčių Lietuvos geležiniais kryžiais, apžvelgė kryžius lietuvių išeivijos tyrinėjimuose, buvo parodyta įdomi vaizdinė medžiaga. Po konferencijos, kurią vedė Lietuvos valstybinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė, buvo atidaryta kryždirbystės paroda.

Ekumeninėmis pamaldomis ir Šventojo Rašto skaitymu š.m. kovo 6 d. Kauno evangelikų liuteronų patalpose prasidėjo susitikimas su Europos Bažnyčių konferencijos gen. sekretoriumi K. Clementsu. Šis ekumeninis sambūris jungia apie 125 įvairias protestantų ir stačiatikių Bendrijas. Katalikų Bendrija šiai organizacijai nepriklauso, bet artimai bendradarbiauja. Susitikime davyvavo arkiv. S. Tamkevičius, Lietuvos evangelikų liuteronų konsistorijos pirm. vysk. J. Kalvanas bei kiti kunigai. Evangelikams reformatams atstovavo kun. Julius Norvila, metodistai atsiuntė du savo kunigus, stačiatikiams atstovavo kun. Vl. Seliavko. Dalyvavo ir Gudijos liuteronų atstovai. Pasisakyta, kad ekumeninis bendravimas vyksta normalia tvarka, kas itin matoma per organizuojamas ekumenines savaites. Svečias K. Clementsas susitikimo dalyvius supažindino su šios ekumeninės organizacijos veikla ir tikslais. Anot jo, dedamos pastangos, kad kuriamoji Europos sąjunga neliktų be etinių ir dvasinių vertybių pagrindo. Kitais metais Norvegijoje numatyta surengti konferenciją "Jėzus Kristus gydo ir sutaiko".

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

A†A
RIMUI BAGDONUI
iškeliavus amžinybėn,
jo žmoną REGINĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Toronto "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai,
"Romuvos" valdyba

PADĖKA

MYLIMAM VYRUI, TĖVUI IR PAPAI
A†A
ANTANUI PŪKUI
iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už atnašautas Mišias, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už gilų pamokslą, R. Radžiūnaitei už skaitymą. Dėkojame parapijos chorui, D. Radtkienei ir D. Viskontienei už gražų giedojimą Mišių metu. Dėkojame karsto nešėjams – G. Girdauskui, V. Radžiūnui, E. Winter, E. Norkui, Robertui ir P. Vaitkui.

Dėkojame seseriai V. Nausėdienei su šeima, visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, gausiai atvykusiems iš toli ir arti palydėti a.a. Antaną į paskutinę poilsio vietą. Dėkojame Pranui Sakalui už jautrų atsisveikinimo žodį prie kapo. Dėkojame už pareikštas užuojautas, gėles ir aukas slaugos namams, parapijai ir našlaičių namams Lietuvoje. Ačiū B. Stanulienei už skaniai paruoštus pietus ir mieloms ponioms už iškeptus pyragus.

Dėkojame visiems už pagalbą ir parodytą meilę skausmo valandoje.

Liūdintys: *žmona Ieva, sūnus Petras su šeima*

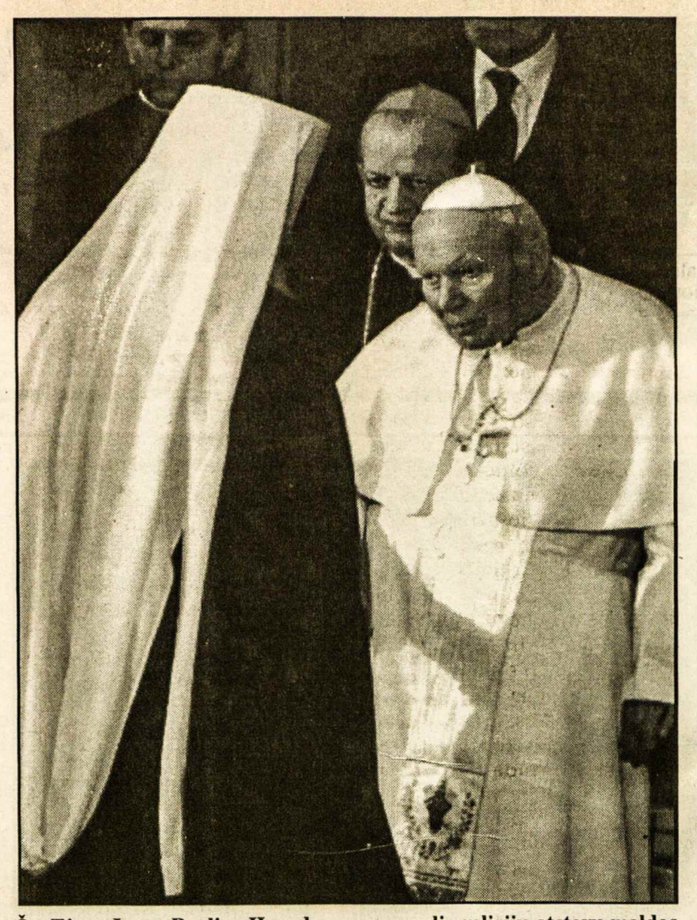

Šv. Tėvas Jonas Paulius II, vadovavęs pasaulio religijų atstovų maldos dienai Asyžiuje, kur buvo bendrai melstasi už pasaulio taiką, kad nebūtų piktnaudžiaujama Dievo vardu. Dalyvavo per 200 atstovų iš viso pasaulio. Jų susitikimo atgarsiai pasiekė ir Lietuvą

Nuotr. iš prancūzų spaudos

Spaudos balsai

Neracionalus pataikavimas

Toronto lenkų dienraštis, *Gazeta* š.m. balandžio 1 d. laidoje rašo: "Pagal Vytautą Landsbergį, pasirašymas lenkų-lietuvių sutarties dėl pavardžių rašybos yra vienai tautinei mažumai neracionalus 'pataikavimas'. 'Pataikauti vienai tautinei mažumai dėl mažai svarbių ženklų yra neracionalu' – parašė dienraštyje *Lietuvos aidas* Lietuvos konservatorių partijos pirmininkas, seimo narys V. Landsbergis straipsnyje *Lenkų provincionalizmas ir lietuvių problema.* Landsbergis nurodo 'būsimas technines, finansines bei kitokias komplikacijas'. Tai būtų ypatinga tik lenkų pavardėms privilegija, kadangi jokioms kitoms – latvių, estų, prancūzų, skandinavų ji nėra numatyta, – rašo Landsbergis."

Tas pats dienraštis tos pačios laidos pirmame puslapyje rašo: "Pagal Užsienio reikalų ministerijos norinčiu pasilikti anoniminiu valdininką, Lietuvos siūlomas 10 metų terminas lenkiškų pavardžių rašybos įgyvendinimui 'yra visiškai nepriimtinas'. (...) Trečiadienį Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas atšaukė ketvirtadienį numatytą savo vizitą Varšuvoje, kurios metu kartu su Lenkijos premjeru L. Miller turėjo pasirašyti sutartį dėl lenkiškų pavardžių rašybos Lietuvoje ir lietuviškų Lenkijoje. Pagal neoficialią informaciją, susitarimas nebuvo pasiektas dėl sutarties įgyvendinimo termino – tam Lietuva reikalauja 10 metų."

Savo straipsnyje V. Landsbergis pastebėjo, kad žymus JAV-jų politologas lenkas L. Brzezinski visai nesijaudina, kad jo pavardės nelenkų kalba rašyboje virš "n" raidės nėra lenkiško diakritinio ženklo.

Įvairiai apie ŠAS plėtrą

Maskvos dienraštis *Nezavisimaja gazeta* š.m. kovo 15 d. laidoje išspausdino pokalbį su JAV ambasadoriumi (NATO) ŠAS-gai Nicolas Berns, kuris tarp kitko pasakė: "Kaip žinote JAV remia ŠAS plėtrą. Prezidentas Bush, kalbėdamas Varšuvoje, pareiškė, kad norint sustiprinti Europos stabilumą ŠAS plėtra yra būtina. Aš manau, kad plėtra tikrai įvyks ir ji bus reikšminga, tačiau kol kas nežinome, kokie kraštai bus pakviesti ir kiek jų bus. Visos Baltijos šalys kreipėsi į ŠAS, prašydamos jas priimti. Jos yra kandidatės kitų devynių šalių tarpe." (...)

Klausimą ar yra galimybė, kad viršūnių susitikime Prahoje pakvietimą įstoti į ŠAS gaus tik vienas kraštas pvz. Lietuva ambasadorius atsakė: "Dar kartą noriu pabrėžti, kad nebuvo jokio kandidatės liečiančio sprendimo. Tai bus padaryta rudenį. Mes negalvojame, kad Sąjunga kam nors sudarytų grėsmę, pvz. Rusijai. JAV sekretorius C. Powell pasakė, kad plėtra bus žymi, bet nepasakė kokių kraštų sąskaita."

Tuo pačiu klausimu Varšuvos dienraštis *Gazeta Wyborcza* š.m. vasario 23-24 d. laidoje rašo: "ŠAS (NATO) generalinis sekretorius G. Robertson vakar aplankė Vilnių, kur atvėsino lietuvius, kad per anksti nesidžiaugtų. 'Lietuva yra gerame kelyje, bet tikslo dar nepasiekėte' – pasakė Robertson prezidentui V. Adamkui. Lietuviai jau yra 100% įsitikinę, kad gruodyje bus pakviesti į ŠAS. ŠAS šefas priminė, kad dar vis nėra padarytas sprendimas kurios kandidatės po gruodžio mėn. viršūnių susitikimo Prahoje atsiras ŠAS-pje: 'Daug padarėte, bet dar viš per mažą'."

Nors lietuvių-lenkų santykiai yra laikomi gerais, tačiau ne visi lenkai nori Lietuvos įstojimo į ŠAS. Toronto lenkų savaitraštis *Glos Polski* š.m. balandžio 2 d. laidoje rašo: "Dešiniųjų politikai yra nusivylę Lietuvos valdžios pažiūra į Lietuvos lenkų švietimo padėtį. 'Teisė ir teisingumas' klubas reikalauja neratifikuoti Lenkijos-Lietuvos sutarties dėl sienos peržengimo. 'Lenkų šeimų lygos' seimo nariai perspėja, kad jeigu 1994 m. lenkų-lietuvių sutarties įrašai nebus įvykdyti, tai jie balsuos prieš Vilniaus siekimą įstoti į ŠAS."

Orbakaitė tampa lietuvaite

Maskvos dienraštis *Kommersant* š.m. vasario 27 d. laidoje rašo: "Šiomis dienomis Lietuvos pasiuntinybėje Maskvoje įvyko kukli iškilmė: dainininkė Kristina Orbakaitė gavo iš konsulo Antano Muralio rankų Lietuvos pasą. Naują lietuvaitę sveikino konsulato skyriaus tarnautojai ir dainininkės tėvas Mykolas Orbakas. Daugelis mano, jog ponia Orbakaitė priėmė Lietuvos pasą dėl to, kad galėtų važinėti į Europos sąjungos kraštus be vizos, kaip ir visi lietuviai. (...) Pokalbyje su laikraščio korespondentu Lietuvos pilietybės suteikimo skyriaus vedėja Daiva Vezikauskaitė pareiškė, kad pagal vieną Lietuvos pilietybės įstatymo 'Apie pilietybę' teiginį, Kristina Orbakaitė, kaip savo lietuvės senelės vaikaitė galėjo pretenduoti, kad jai būtų 'grąžinta' Lietuvos pilietybė."

K. Orbakaitė (jos senelio pavardė Orbach) yra populiari, pernai koncertavusi Toronto rusų bendruomenei kaip Rusijos pramoginės muzikos dainininkė, nes yra žymi. Gavo Lietuvos pilietybę neatsisakiusi Rusijos paso. Greit Lietuvos pilietybę gavo ir garsi balerina Maja Pliseckaja, remiantis tuo, kad jos teta gyveno buv. Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės teritorijoje.

Eiliniai pretendentai į Lietuvos pilietybę taip lengvai jos negauna. **J. B.**

Dabartinė Lietuvos žiniasklaida

Ištrūkusi iš sovietinių gniaužtų dabartinė žiniasklaida pasuko visiškos laisvės keliu, tačiau sovietmečio įtaka jaučiama ir dabar, nes joje darbuojasi sovietinės mokyklos žurnalistai. Jie vairuoja didžiąją spaudą ne idealo siekdami, o pinigo. Šalia darbuojasi mažesnio masto žiniasklaidininkai, susibūrę į atskirą draugiją, siekiančią švarios spaudos

VIKTORAS ALEKNA

Kas ta ketvirtoji valdžia Lietuvoje? Kadangi ją vairuoja dar sovietiniais laikais dirbę ir sovietinėse mokyklose parengtų žiniasklaidininkų dauguma, tai net ir spaudoje neseniai buvo išsitarta, kad ir nepriklausomojoje Lietuvoje tebeviešpatauja sovietinė žiniasklaida, skelbia sovietiškai komunistines mintis. Manau, kad žiniasklaidos oras yra pasisukęs 180°. Mat sovietiniais laikais žiniasklaida buvo aklas komunistų partijos bei sovietų valdžios įrankis. Šiandien didžioji lietuviškos žiniasklaidos dalis, tiek spausdintas žodis, tiek visokie televizijos kanalai ar radijo bangos metėsi į visiškos laisvės brūzgynus. Jų žodis pirmiausia veržiasi nurodinėti pirmosioms trims valdžios formoms: prezidentui, seimui ir vyriausybei jų darbo kryptis, kitaip tariant, vaidinti išmintingesnį už išmintingiausius. O jeigu anos trys valdžios žiniasklaidai nenori paklusti, tai jau ir atvirai ima šaukti anas valdžias į kovą.

Kadangi žiniasklaida vis dėlto neturi nei fizinių jėgų, nei įstatymų leidimo bei vykdomosios galios, tai žiniasklaidos kova su įstatymų leidėjais bei vykdytojais dažnai, ypač televizijoje, virsta rūgščia erzelyne.

Žinoma, reikia prisiminti, kad žiniasklaidoje yra dvi kariuomenės: didžioji ir mažoji. Didžioji žiniasklaida, ypač didieji laikraščiai bei įvairūs televizijos kanalai, yra laimėję didžiosios Lietuvos gyventojų palankumą. Didelė Lietuvos gyventojų dalis tiki viskuo, ką rodo ir sako ta vadinamoji didžiosios žiniasklaidos dalis. O jai rūpi ne valstybingumo bei pilietiškumo ugdymas, ne laisvės bei teisingumo įprasminimas, ne darbas ir mokslas. Žiniasklaidos herojai – tai lengvo gyvenimo "žvaigždės", nusikaltėliai, girtuokliai, narkomanai, – net paleistuvės ir paleistuviai, – būtent jiems, jų išraiškingiems paveikslams skiriama nemaža žiniasklaidos ploto dalis. Ir atvirkščiai: žiniasklaidoje retai bus paminėti ar ir visai neminimi darbštūs žmonės: darbininkai, ūkininkai, mokytojai, gydytojai, statybininkai. Žiniasklaidoje, žinoma, toje stambiojoje, visai nekalbama apie visuomenines organizacijas. Nemačiomis ir negirdomis praeinama ir pro bažnyčias, kunigus. Užtat kuo garsiausiai šaukiama "Duokim garo": visa tauta raginama dainuoti ir šokti nuo ankstaus ryto iki išnakčių. Juk stambioji žiniasklaida parėmė ir dar vieną, nors ir pražūtingiausią, pramogų formą: – azartinių lošimų įteisinimą.

Tad kas tie žiniasklaidininkai? Atsakymas paprastas: "Vien tik auksas valdo mus". Aiškiai matyti, kad žiniasklaidoje teisus tas, kas turtingas, o kas neturi pinigų, tas ne tik neteisus, bet ir kvailas.

Žinoma, negalima beatodairiškai visą dabartinę žiniasklaidą sumalti. Tarp daugybės šiukšlių kartais sušvyti ir brangakmenio žiburėlis. Tik gaila, kad tie žiburėliai dažno lietuvio sunkiai įžvelgiami. Ir didžiausią paklausą turi televizijos laidos, kurios įvairūs "serialai" ar kas savaitę pasikartojančios laidos taip ir kausto lietuvį kas dieną, kas vakarą, sekmadienį. O ji nėra tokia, kaip jau minėta, kurioje galėtum akis ganyti po žydrąsias padanges. Ir čia daug kraujo, smurto, lėkšto gyvenimo vaizdų. Ir čia gražus ir patrauklus tas, kas turtingas. O kas neturi pinigų, tas eina nusikaltimų keliu: vagia, žudo, parsidavinėja. Ir visa tai mato vaikai, kurie ir pripranta šiais paveikslais sekti ir iš jų vaizdų mokytis savo gyvenimą kurti...

Tie žiniasklaidininkai, kurie yra susibūrę į Lietuvos žurnalistų draugiją, draugijos aštuoniasdešimtmečio minėjime mėgino vispusiškai pažvelgti į dabartinę Lietuvos žiniasklaidos linkmę. Kalbėjo net aštuoni žiniasklaidininkai. Savo tarpininko vietą tarp žiniasklaidos ir įstatymų mėgino apžvelgti rašytojas Romas Gudaitis.

Apie nežabotą žiniasklaidos laisvę ir jos įtaką valstybei kalbėjo daktarė Ina Dagytė, o radijo ir televizijos žurnalistė Nijolė Baužytė pakvietė draugijos narius drįsti blogiui pasakyti "ne". Ir ne tik gyvenime, bet ir spaudoje, radijuje, televizijoje.

Gaila, kad didžioji Lietuvos žiniasklaidininkų dalis dirba padrikai, dažnai tarnaudami tik pinigui. Ir labai gerai, kad dar yra ir draugija, kuri dar nėra išsisklaidžiusi po vieną, o būriu eina kurti naujos Lietuvos – šviesesnės, spalvingesnės, sotesnės, doresnės, valstybingesnės.

Rusija...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

"Staiga prieš mane stovi, deja, svetimas žmogus... Taip, mažai šeimai pavyko išvengti 'Wilhelm Gustloff' bėglių likimo, tačiau vienos šeimos laimė buvo neatšaukiamai žuvusi..."

Po karo vokiečiai paruošė keletą filmų, parodydami iš nelaisvės grįžtančius karius, tačiau namuose randančius žmonas, susituokusias su kitais vyrais, auginančias naują atžalyną. Vieni filmai baigiami tragiškai: karys nužudo žmoną, jos naują vyrą, vaikus. Vėl kitas, įėjęs į namus, po kelių valandų pokalbio su žmona, palieka griuvėsiuose įrengtą butą, eidamas subombarduota gatve į nežinią. Režisierius palieka žiūrovui sprendimą, kuris, kaip ir W. Heye atveju, nėra lengvas.

Vokiškam daliniui Bosnijoje-Hercogovinoje vadovauja plk. Arminas Staigis.

A†A
RIMUI BAGDONUI
mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškiame jo žmonai v.s. REGINAI, dukroms – REGINAI ir RAMONAI bei sūnui RIČARDUI –
Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tuntas

A†A
RIMUI BAGDONUI
iškeliavus amžinybėn, jo žmonai, mūsų būrelio narei sesei v.s. REGINAI, dukroms – REGINAI ir RAMONAI, sūnui RIČARDUI bei jų šeimoms skausmo valandą nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –
Hamiltono skautininkių "Šatrijos raganų" būrelis

A†A
RIMUI BAGDONUI
staiga mirus, jo žmoną REGINĄ, dukras – REGINĄ ir RAMONĄ su šeimomis, sūnų RIČARDĄ sielvarto valandą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
Angelė ir Vytas Staškai su šeima
Marytė ir Vacys Žižiai su šeima

J. B. MARLATT
The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited
J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose.
Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Lietuvos valstybės ir Mindaugo karūnavimo sukakties dieną – liepos 6 pučiamųjų orkestras žygiuoja Kauno gatvėmis į Karo muziejaus sodelį
Nuotr. A. Rudžio

Nesurandami ištremto tėvo pėdsakai

Iškeliausiu amžinybėn su "liaudies priešo sūnaus" dėme

JONAS ŠADAUSKAS

Tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje mano tėvas Jonas Šadauskas, vos grįžęs iš Pirmojo pasaulinio karo, buvo Mažeikių apskrities Anapolės dvaro kumetis. Pagal tuomet veikusį žemės reformos įstatymą, kaip nuolatinis darbininkas iš to dvaro gavo 9.49 ha žemės ir 1927 m. jau kaip naujakurys pradėjo sunkų savarankišką ūkininko gyvenimą. Kurtis teko visai plyname lauke, pelkėtoje dvaro galulaukės žemėje, žmonių vadinamojoje pempynėje.

Aš šį pasaulį pamačiau dar dvaro kumetyno "rūme", kur grindų parketą atstojo plukto molio asla, o elektros sietyną – žibalinė spingsulė.

Padedant tuometinei Lietuvos vyriausybei pinigine paskola ir statybine miško medžiaga, tėvai susirentė trobelę bei ūkinius pastatus, augino javus ir gyvulius, todėl duonos užteko keturiems buvusiems šeimos nariams ir dar būdavo vienas kitas litas būtiniausiems reikalams.

Kai 1930 m. vyko rinkimai į tuometines savivaldybes, mano tėvas buvo išrinktas Mažeikių apskr. Židikų valsč. Griežės seniūjos seniūnu. Gal porą kartų perrenkamas šį darbą dirbo iki lemtingos Lietuvai 1940 m. vasaros.

Kai po neramaus laukimo ir spėliojimo metų, prasidėjo karas ir vietoje raudonojo užpuolė rudasis – fašistinis okupantas, tėvas vėl buvo "pakviestas" dirbti seniūno darbą. Iš pradžių tėvas ir net kiti ūkininkai patikėjo, kad atkuriama Lietuvos nepriklausomybė. Tačiau visi greitai suprato, kad atėjo ne žadėtas išvadavimas, bet tik kita fašistinė okupacija. Tačiau savavališkai palikti darbą buvo ne tik vėlu, bet ir pavojinga, todėl ir dirbo per visą vokiečių okupacijos laikotarpį. Tėvas dirbo ne tam, kad įtiktų okupantams, o kad padėtų savo apylinkės ūkininkams ir kitiems gyventojams.

Kai 1944 m. rudenį vėl sugrįžo Raudonoji armija, ir Lietuva vėl buvo "išlaisvinta", tėvas net toliau manė dirbti savo darbą, nes nesijautė niekam nusikaltęs. Tačiau kitaip galvojo naujieji Lietuvos "šeimininkai". Ir vieną 1945 m. vasario mėnesio dieną į namus atėjo rusų kariškis su dviem beveik pažįstamais "liaudies gynėjais" ir, nepateikę jokio kaltinimo, tėvui įsakė ruoštis ir eiti kartu su jais. Mama kepė duoną, bet "svečiai" palaukti nesutiko ir taip tėvas išėjo į nežinią be pinigų ir duonos kepaliuko. Gal tik po poros mėnesių per naują apylinkės pirmininką mama gavo pašto atviruką iš Baškirijos ATSR. Tėvas prašė atsiųsti pinigų ir maisto. Mano brolis greitai pinigų šiek tiek pasiuntė ir nekantriai visi laukėme naujų žinių. Tačiau nei kito laiško, nei kitos žinios nebesulaukėme. Tik po kiek laiko grįžo net pinigai su pastaba, kad adresatas nesurastas. Taip bėgo metai ir dešimtmečiai, bet mums niekas nieko nebepranešė, už ką tėvas buvo ištremtas, kiek baustas ir ar iš viso jis dar gyvas. Tik vėliau iš kartu ten kentėjusių, bet grįžusių, sužinojome, kad tėvas miręs kažkuriame Baškirijos lageryje.

Prasidėjus Lietuvos atgimimo sajūdžiui, parašiau prašymą Lietuvos TSR prokuratūrai, prašydamas tėvo reabilitacijos ir kad pasakytų už ką buvo areštuotas, kiek baustas ir kur gali būti jo palaikai. Pagaliau 1989 m. gruodžio 4 d. iš Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto gavau pirmą atsakymą: "Pranešame, kad LTSR valstybės saugumo komitete, Vidaus reikalų valdyboje, TSRS VRM informacijos centre ir Baškirijos ATSR vidaus reikalų valdyboje jokių duomenų apie jūsų tėvo areštą, teistumą ir trėmimą nėra".

Toks atsakymas manęs nepatenkino, todėl rašiau dar kartą. Į pakartotinį paklausimą jau atsakė Lietuvos generalinė prokuratūra: "Pranešame, kad Lietuvos Respublikos 1990 m. gegužės 2 d. įstatyme 'Dėl asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniam režimams', teisės atstatymo taikymui reikalingų žinių apie jūsų tėvą nerasta. Jeigu turite kokių nors dokumentų, įrodančių tėvo kalinimą, prašome kreiptis dar pakartotinai".

Nusiunčiau tą vienintelį iš tėvo gautą atviruką, bet Specialių tyrimų skyriaus referentė Jolanta Stankevič jį grąžino, nes tai nesąs joks dokumentas. Teisininkams toks laiškas gal ir joks dokumnetas, bet jau pirmame savo prašyme, buvau parašęs, kad tėvą areštuojant jokių kaltinimų, jokių dokumentų niekas nepaliko.

Mane gerokai nustebino Lietuvos generalinės prokuratūros represuotų asmenų teisės grąžinimo grupės vyriausiojo prokuroro Vidmanto Vaičekausko komentaras. Buvau rašęs, kad tėviškėje dar gyvena žmonių, kurie galėtų paliudyti nors patį represavimo faktą. Tačiau man buvo atsakyta, kad nėra tokio įstatymo, kuris galėtų paliudyti žmogaus nuteistumą ar įkalinimą. Tais laikais lageriuose buvę ir kriminalinių nusikaltėlių. Aš suprantu, kad lageryje kartu buvę, kad ir lietuviai, ne viską galėjo žinoti apie mano tėvą. Tačiau buvę kaimynai ir kartu gyvenę tame pačiame kaime apie 20 metų, tai tikrai žinojo, kad tėvą išvežė vien todėl, kad vokiečių okupacijos metais jis dirbo kaimo seniūnu. Pagaliau visiems buvusiems kaimynams buvo žinoma, kad mano tėvas niekada nebuvo joks pasipriešinimo dalyvis, nei kitoks nusikaltėlis. Jis buvo paprasčiausias kaimo žemdirbys ir tapo visokiausių "išlaisvintojų" nusikaltimų auka.

Dėl tėvo rašiau net Lietuvos prezidentui. Atsakymą parašė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė: "Pranešame, kad Lietuvos ypatingojo tyrimo archyve Jūsų tėvo Jono Šadausko, s. Tomo, gimusio 1892 m., areštuoto 1945 m. vasario mėn., kalinto Baškirijoje, baudžiamosios ir tremties bylų neradome". Paieškos pratęsimui reikėtų papildomų duomenų – už ką Jūsų tėvas buvo nuteistas, kur gyveno arešto metu. Dėl tėvo reabilitacijos pažymėjimo Jums reikėtų kreiptis į Lietuvos Aukščiausiąjį teismą arba vėl į Lietuvos generalinę prokuratūrą. Taigi ir vėl ta pati sena dainelė, kad reikia dokumentų ir vėl kreiptis iš naujo.

Ir štai galutinis Lietuvos generalinės prokuratūros iš 2002.I.3 nr. 12-12-17 atsakymas: "Jau esame Jums rašę, kad nagrinėdami prašymą surasti duomenų apie Jono Šadausko likimą kreipėmės į Rusijos Federacijos generalinę prokuratūrą (teisinės pagalbos prašymą pasirašė Generalinio prokuroro pavaduotojas K. Petingis), taip pat į Rusijos vidaus reikalų ministeriją ir Baškirijos VRM informacinį centrą; deja, iš visų paminėtų žinybų gavome neigiamus pranešimus – žinių apie Jūsų tėvą nerasta. Rusijos generalinė prokuratūra pranešė, kad ir Federacinės saugumo tarnybos (FSB) archyvuose taip pat nėra žinių apie Joną Šadauską. Pastaba. P/byla nr. 13/215-89". Pasirašė Specialiųjų tyrimų skyriaus prokuroras Romas Butkevičius.

Tai dabar jau ir aiškiau būti nebegali. Mano tėvas niekada nebuvo areštuotas, nebuvo tremtas ir baustas. Išeina, kad tėvas pats savo noru nukeliavo į Baškirijos lagerius, kad tenai numirtų.

Praėjo beveik 12 metų po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, keitėsi vyriausybės, tačiau dėl mano tėvo nei reabilitacijos, nei atsiprašymo. Todėl jau galutinai įsitikinau, kad peržengęs savo 80-čio slenkstį amžinybėn išeisiu su dėme kaip "liaudies priešo sūnus".

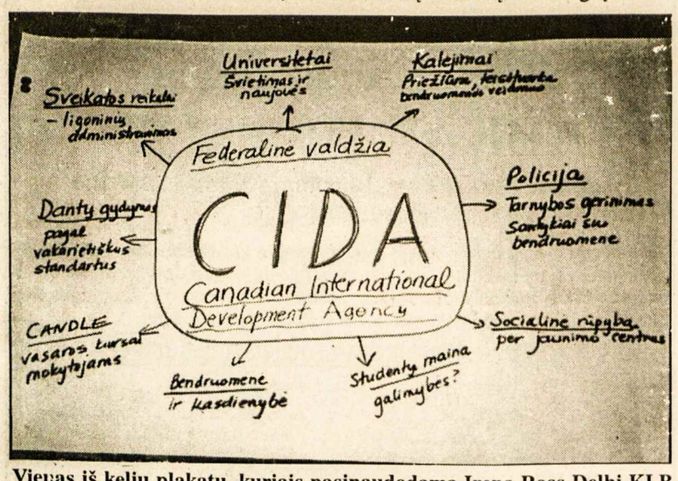

Vienas iš kelių plakatų, kuriais pasinaudodama Irena Ross Delhi KLB apyl. valdybos suruoštame Vasario 16-tosios minėjime parapijos salėje dalyviams apibūdino Kanados valstybės prisidėjimą prie Lietuvos institucijų pagerinimo nuo pat nepriklausomybės atgavimo iki šiol

BRANGIAI JAUNYSTĖS DRAUGEI
A†A
VALERIJAI STANKEVIČIENEI
mirus, nuoširdžiai užjaučiu jos seseris – BRONĘ, RAMUTĘ ir visą jos šeimą. Jungiuosi su jumis maldoje –
Elena Matulaitienė,
Glendale, CA

Užsienio lietuviams remti centras

MIELI TAUTIEČIAI,

Šimtai tūkstančių lietuvių per daugelį metų dėl įvairių priežasčių atsidūrė už tėvynės ribų. Dalis jų liko nuolat gyventi svetimuose kraštuose. Dauguma užsienyje gyvenančių lietuvių, susibūrę į kraštų lietuvių bendruomenes, siekia išlaikyti tautinę savimonę bei kultūrą, stiprinti įvairius ryšius su istorine tėvyne. Visos šios kraštų bendruomenės sudaro Pasaulio lietuvių bendruomenę. Pagrindiniai šios organizacijos tikslai – padėti išlaikyti lietuviškąjį identitetą po pasaulį pasklidusiems lietuviams, stiprinti užsienio lietuvių ryšius su Lietuva.

Lietuvių bendruomenės, sukūrusios nuoseklią tautinio savitumo palaikymo sistemą, turi lituanistines mokyklas, lietuvių kultūros centrus, parapijų namus, savišalpos fondus, archyvus, leidžia spaudą ir literatūrą gimtąja kalba. Išeivija visapusiškai rėmė ir remia Lietuvos valstybę. Ypač naudinga jos patirtis ekonomikos, valstybės vidaus ir užsienio politikos srityse.

Užsienio lietuvių socialinė, ekonominė ir kultūrinė būklė skirtinga. Dėl to jų poreikiai ir santykiai su tėvyne taip pat skirtingi. Dauguma Rytų Europos ir buvusios Sov. Sąjungos kraštų lietuvių bendruomenių įsteigtos po 1990 metų. Nepaisydamos sunkumų, jos įvairiomis visuomenės kultūrinės veiklos formomis stengiasi išsaugoti papročius, kultūrą, mokytis gimtosios kalbos.

Lietuvos vyriausybė siekia sudaryti palankias sąlygas išeivijos jaunimui susipažinti su mūsų šalimi, išmokti lietuvių kalbos, mokytis ir studijuoti Lietuvoje. Šiuo metu Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuoja apie 60-70 už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių kilmės asmenų, esančių kitų valstybių piliečiais. Pagal aukštųjų mokyklų nustatytas priėmimo taisykles, lietuvių kilmės užsieniečiams taikomos tokios pačios kaip ir kitiems užsieniečiams priėmimo sąlygos. Įstoję į Lietuvos aukštąją mokyklą, jie turi sudaryti su aukštąja mokykla studijų sutartį, kad patys arba jų rėmėjai apmokės visas studijų išlaidas. Tokia situacija didelei daliai užsienyje gyvenančių lietuvių užkerta galimybę studijuoti Lietuvoje.

Suprasdami susidariusią nepalankią užsienio lietuviams situaciją Lietuvoje, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovybė Lietuvoje, Mokslo ir studijų departamentas prie Švietimo ir mokslo ministerijos, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės, Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacinis centras, bendradarbiaudami tarpusavyje, bando spręsti iškilusias problemas. Tuo tikslu 2000 m. rugpjūčio 10 d. buvo įsteigta viešoji įstaiga "Užsienio lietuvių rėmimo centras". Steigėjų sprendimu centro direktoriumi paskirtas Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis.

Šio centro veiklos pagrindiniai tikslai:

– skatinti užsienio šalių lietuvių studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose;

– skatinti užsienio šalių lietuvių bendruomenių ir Lietuvos aukštųjų mokyklų glaudesnį bendradarbiavimą;

– rūpintis iš užsienio šalių atvykusių lietuvių studijų Lietuvoje finansavimo reikalais.

Centras jau parėmė šešių lietuvių, atvykusių iš Gudijos, Latvijos, Lenkijos, 2000/2001 mokslo metų studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Užsienio lietuvių rėmimo centras kreipiasi į visų Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų tautiečius, kviesdamas prisidėti prie centro veiklos, paremti piniginėmis aukomis išeivijos studijas Lietuvoje. Galinčius padėti kviečiami steigti vardines stipendijas, kuriomis atsižvelgiant į šios stipendijos steigėjo pageidavimą, galėtų būti remiamos tam tikros srities studijos arba galėtų būti remiami tam tikro krašto (regiono) studentai.

Viešoji įstaiga "Užsienio lietuvių rėmimo centro" adresas: Vilnius, Geležinio Vilko g. 12. Norintys gauti daugiau informacijos apie Užsienio lietuvių rėmimo centrą, maloniai prašomi kreiptis į centro direktoriaus pavaduotoją Aušrą Lasauskaitę (tel./faks. (370 2) 685 845 arba elektroniniu paštu: ulrc@mail.com).

Gabrielius Žemkalnis,
Užsienio lietuvių rėmimo centro direktorius
Aušra Lasauskaitė, pavaduotoja
Albertas Žalys, tarybos pirmininkas
Vida Bandienė, Virginija Grybaitė, Steponas Kulbauskas, Violeta Raulynaitienė, tarybos nariai

Lietuvos informacija užsienio lietuviams

Kovo pabaigoje vykę JAV LB ir seimo atstovų komisijos posėdžiai, o taip pat komisijos lankymasis Kauno technologijos universitete ir Vytauto Didžiojo universitete atskleidė nemaža spragų Lietuvos informaciniuose procesuose. Tai liečia turizmo, švietimo, kultūrinių renginių ir investicinių projektų sritis. Laukia nemaža darbo informacinių srautų suderinime ir integracijoje, o ypač šlubuoja reklamos sritis.

Ši problema jaučiama ir santykiuose su užsienio lietuvių bendruomenėmis. Todėl tautinių mažumų ir išeivijos departamentas balandžio 11 d. surengė pasitarimą *Dėl informacijos lietuvių bendruomenėms užsienyje,* į kurį pakvietė atstovus iš Kultūros ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos, Amerikos tarptautinės mokyklos, Pedagogų profesinės raidos centro, Valstybės turizmo departamento, PLB atstovybės, Kūno kultūros ir sporto departamento, Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centro.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus pavaduotojas Steponas Kulbauskas supažindino dalyvius su savo institucijos programomis ir išdėstė problemos esmę – abipusiškas ryšys su daugeliu bendruomenių nėra pakankamas. Lietuvoje mažai žinoma apie užsienio lietuvius, o daugelis bendruomenių gauna toli gražu nepakankamai knygų, vaizdajuosčių, apskritai menkai orientuojasi apie gyvenimą Lietuvoje. Prasidėjus pasisakymams ir diskusijoms nemažai laiko skirta turizmo plėtotei, ypač Lietuvos pristatymui užsienyje, kurio dažniausiai nėra ten, kur turėtų būti.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centro (LGITIC) direktorius pasidžiaugė savalaikiu pasitarimu ir pasidalino įspūdžiais apie pranešimus, girdėtus JAV LB ir seimo atstovų komisijos posėdžiuose ir ten išgirstus praktinius pasiūlymus arba, tarkim, LRTV generalinio direktoriaus idėjas. Taip pat LGITC direktorius pasiūlė susirinkusiems teikti jo įstaigai svarbią išeivijai informaciją, kurią jie LGITIC apsiima laikyti savo Internetinėje svetainėje arba daryti joje atitinkamas jungtis. Tuo LGITIC imtųsi vadovaujančio vaidmens teikiant informaciją užsienio lietuviams. Tai bus puslapis, nuo kurio daromas pirmas žingsnis norint sužinoti apie turizmą, apsigyvenimą, visas paslaugas, kultūrinius ir mokslinius renginius Lietuvoje. Pasitarimo dalyvius taip pat domino galimybė veiksmingai skelbti informaciją per LGITC platinamą elektroninių žinių biuletenį.

Žilvinas Beliauskas

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje, Vermonte
"NERINGOS" STOVYKLOS
LIETUVIŲ KALBA
birž. 23-29 d.d. – jauniems studentams 17-20 metų
birž. 30 – liep. 6 d.d. – šeimoms su mažais vaikais
liep. 7-13 d.d. – vaikams 7-10 metų
liep.14-28 d.d. – vaikams10-16 metų
liep. 28 – rugp. 3 d.d. – vaikams 13-16 metų
ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS
rugp. 4-17 d.d. – vaikams 7-16 metų
rugp.17-21 d.d. – šeimoms su mažais vaikais
INFO: 416-537-7363, info@neringa.org, www.neringa.org

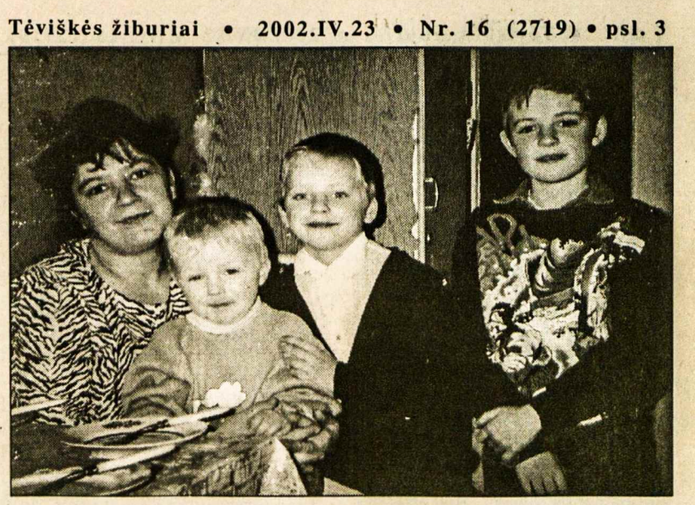

Giedrė Pečiulienė ir sūneliai: Mindaugas, Gediminas ir Mantas-Kazimieras
Nuotr. A. Garmutės

Vargo vakarienės skonis

ANTANINA GARMUTĖ

Beržų sulos puodynėlę ir puokštę pirmųjų žibučių atvežė man mažieji Pečiulių mėlynakiai iš Zanavykijos miškų. Visi trys su savo pageidavimais. Visų berniukų norai skirtingi. Vyriausias, dešimtmetis Mantas, dar nespėjęs atsikvėpti, prašo:

– Duonos! Noriu duonos…

– Gal bandelių?

– Ne. Nuo jų sotus nebūsi. Tik nuo juodos duonos.

Gediminas jaunesnis ir "išrankesnis" – saldainių benorįs. O mažiausias, dviejų metukų Mindaugėlis bene pats protingiausias:

– Man zuvų taukų! – ir bėga tiesiai virtuvėn prie kartaus skysčio buteliuko.

– Ar tikrai nori? – klausiu.

– Tiklai. Noliu gleičiau uzaugti. Didelis didelis… – kelia aukštyn rankytes.

Žinau, kad vaiko norus dar reikia su jo mama suderinti – ką jam galima, o ko negalima valgyti. Mat daktarai diabeto pradžią įtarė, nes vaikutis patyrė sunkų priepuolį, acetonas išsiskyrė. "Jau šito vaiko turbūt neišauginsim", – sakė Giedrė, grįžusi iš daugiadienių vargų poliklinikose.

Gražūs, malonūs Pečiulių vaikiukai – didžiausias tėvų (ir ar tik jų – gal ir Tėvynės Lietuvos?) turtas. Įsitikini, kai pabūni jų lizdelyje. Tai – tvarkingų, ne girtuoklių šeima. Kukli virtuvėlė, nežiūrint į žvitrių berniūkščių išdaigas – visada sutvarkyti kambariai. Iš visų sodybėlės kampų žvelgia skurdas. Prieš kelerius metus grįžę iš Rytprūsių, jie taip ir neįstengia čia giliau suleisti šaknis.

– Aukščiau bambos neišsoksi – nelinksmai nusijuokia šeimos galva Edmundas. – už tėvų žemę Sudargo apylinkėse kompensacija žada išmokėti po 20 metų! O vaikus reikia dabar auginti. Aš darbo nebijau, bet jau kelinta darbovietė bankrotuoja. Dabar kertu mišką, su brigada po visą Lietuvą važinėjame. Darbas tik sezoninis.

– O uždarbis?

– Apskaitoje po du tūkstančius litų, bet gauti jų neįmanoma! Sumoka vos po 200 Lt; atseit, vienas šimtas kelionėms į darbo vietą. Ir vienas šimtas – šeimai išlaikyti. O ar už jį išlaikysi? Nebent vaikų sąsiuviniams ir vadovėliams. Bet ir tų neįperkam.

Giedrė apgailestauja aiškiau:

– Dingo mano rožinė svajonė įsigyti karvę. Už ką? Ir kaip užauginti 3 vaikus kaime, be karvės? Vargo vakarienė. Vienintelis privalumas čia yra malkos (apšildymas) ir galimybė užsiauginti bulvių, daržovių priesodybiniam sklype. Rugiams žemės nėra – aplink miškai. Vaikai auga be karvės pieno… Nekalbant apie sviestą, sūrį, grietinę. Ožka užtrūko, bet išsigandusi audros "išsimetė" ir teko papjauti. Vištas iš tvartelio dvikojai šeškai išnešė. Žąsis išpjoviau. Badas, ir tiek.

Lietuvos kaime badas? Nesuprantama. Neįsivaizduojama…

– Kartais gailiuosi, kad mes iš tų Rytprūsių grįžome. Ir kam aš tuos vaikus gimdžiau? Žiūrėti į jų alkanas akis. O dar sako: gimdykit daugiau! Kam? Badui? Ne!

Nėra darbo – nėra uždarbio. Yra darbas – jį valdo sukčiai darbdaviai. Su jais vargo žmogus nepakovos – teismai tūkstančius kainuoja. Ne iš gero Lietuvoje šiuo metu kas 4 valandas nusižudo po 1 žmogų.

– Kodėl, – klausiu, – laikote net 2 šunis? Jeigu šerti nėra kuo? Ir paršiukus išpjovėt, nespėję kiaulių užsiauginti?

– Ogi todėl, – paaiškina Giedrė, – kad ateis plėšikai, užmuš, ir nė šuo nesulos – niekas negirdės. Netoliese – miestiečių sodai. Į juos būriai valkatų traukia. Pakeliui ir mūsų daržus nusiaubia, bulves nukasa. Pavasarį prie daržo šunis rišame. Toks gyvenimas.

Toks. Alkani alkanus skriaudžia. Alkani alkanus ir gelbsti. Esame laimingi galėdami žmonėms padėti, patys ne kažin ką turėdami. Anot bičiulės, partizanų vado Stravinsko žmonos Konstancijos: "Kad taip aš gaučiau stribo pensiją!" Bet stribas privilegijuotas. Jis – ne tremtinys. Neseniai stribams seimas paskyrė valstybines pensijas; todėl pridėjus paprastą senatvės ir dar Rusijos teikiamas pensijas – jiems solidi suma susidaro. (O pensininkui tremtiniui, jeigu jis dar ir mokslininkas buvo, tremtinio pensija neskiriama, tad pasirink: arba tremtinio (138 Lt) arba mokslininko (338 Lt). Abi per daug."

… Prieš šv. Kalėdas šviežiai apsnigtu miško taku, kuriame matėsi tik vienišo vilko pėdsakai (pėda – užpakalinė – į priekinę) atėjau Pečiulių sodybėlėn. Vyresnieji berniukai dar nebuvo grįžę iš mokyklos, ir jų mama Giedrė nerimavo: "Žiemą anksti temsta. Kaip vaikams reikės pamokas paruošt, Gedučiui su akutėm blogai. O mums už skolas atjungs elektrą. Nors socialinės rūpybos skyriuje sakė, kad jokiais atvejais neturi teisės atjungti tol, kol nors vienas vaikas 3-jų metukų nesulaukė. Bet įstatymų pas mus nepaiso.

Tąsyk neatjungė – paaukojau pusę savo pensijos.

Nuvykus po švenčių, elektra… jau buvo atjungta.

– Ne visą skolą išmokėjom, – santūriai prasitarė šeimininkas. Dar liko 580 Lt. Reikšmės neturi, kad man algos neišmoka… Šiandieną baloj stovėdami medžius pjovėm, iki pietų ištraukėm, todėl anksčiau parvažiavau, – paaiškino.

– Į pavasarį šviesos daugiau. Vaikai ilgiau lauke pabus, – raminosi Giedrė.

Vėjyje linksmai plevėsavo tarp sodo medžių jos išdžiaustyti skalbiniai. Švietė saulė. Tingiai amsėjo šunys. Vėl laukiame vaikų. Gal užtruko keramikos būrelyje? Staiga vienas šuo ima energingai draskytis. Turbūt vaikai kokį draugą parsiveda, – kalbame prie arbatos virtuvėje, kitoje sodo pusėje sėdėdami. Paskui išeiname kieman jų pasitikti. Vaikų dar nėra. Bet – o Dieve! – nėra ir skalbinių, linksmai plevėsavusių vėjyje. "Patalynė! Mano lovos skalbiniai…" – sudejuoja Giedrė. Nu, aš jiems – su policija atsiimsiu. Nuvyksiu. Netoliese tokie girtuokliai gyvena. Motina kalėjime. Vaikų globa pavesta močiutei. Toji už kiekvieną globojamą vaiką po 500 litų gauna, tai po išmokų su vaikų tėvu vyksta

(Nukelta į 4-tą psl.)

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRAMOGŲ LAIVAS

Bendrovė "Pramogų planeta" balandžio 10 d. Kaune atidarė Lietuvoje ir Baltijos valstybėse didžiausią pramogų laivą "Medusa". skelbia *Lietuvos rytas*. Trijų aukštų laive įrengtas šildymas, ištisus metus galės veikti diskotekų centras, restoranas, dvi banketų salės, vasarą – lauko kavinė viršutiniame denyje. Laivą pasiekti galima dviem tilteliais nuo Karaliaus Mindaugo krantinės. Laivas turi 300 sėdimų vietų, jo įrengimas kainavo 2 mln. litų.

APLINKOSAUGOS VEIKLA

Balandžio antrąją savaitę daugiau kaip 18 Lietuvos miestų 150 mokyklų, per 10,000 moksleivių dalyvavo prekybos sistemos "Iki" surengtoje aplinkos tvarkymo veikloje "Mes kviečiame gyventi gražiau", rašo LGTIC. Per gamtos švarinimo talką moksleiviai surinko apie 560 tonų šiukšlių, kurios buvo maišuose išgabentos į sąvartynus. Veiklą rėmė Lietuvos liberalų sąjungos pirmininkas, gamtos mokslų daktaras Eugenijus Gentvilas ir Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas. "Iki" aprūpino dalyvius darbo pirštinėmis ir šiukšlių maišais, surengė koncertus 14-oje Lietuvos miestų. Jaunimas raginamas gražią aplinką puoselėti kasdien, suprasti, kad gamtoje išmestos šiukšlės ilgai nesunyksta (popierius – per dvejus metus, konservų dėžutės – per 90 metų, plastiko pakuotės - nuo 80 iki 200 metų, stikliniai buteliai – tik per 900 metų).

SENAS DRAUGAS?

Kauno diena praneša, kad ministerio pirmininko Algirdo Brazausko pasirašytu potvarkiu Lietuvos valstybinio mokslų ir studijų fondo direktoriumi paskirtas Sigitas Renčys, kuris 1987-1991 m. dirbo Maskvoje, SSKP Kultūros skyriuje. Jis grįžo į Lietuvą po jos nepriklausomybės pripažinimo. Seimo opozicijos atstovai "abejoja šio paskyrimo moralinėmis nuostatomis".

VAGIA AUTOMOBILIUS

Praėjusiais metais Lietuvoje buvo pavogta beveik 9,000 lengvųjų automobilių, praneša *Lietuvos rytas*. Tik kas penktas nuo vagių nukentėjęs gyventojas sulaukė žinios apie surastą mašiną. Pernai pagal automobilių vagysčių skaičių pirmavo Kaunas. Ten buvo pavogti 1432 automobiliai. Kaune veikia beveik 300 automobilių vagių, sako kriminalistai. Nusikaltėlių grupuotės grobia mašinas iš saugomų teritorijų, turgaviečių, dažnai net veikia dieną.

VILNIAUS STATISTIKA

Sostinės Civilinės metrikacijos skyrius praneša, kad 1992-1997 metais Vilniuje nuolat mažėjo santuokų. Palyginus su 1991 m., jų sumažėjo dviem penktadaliais. 1998-1999 metais jų pagausėjo, tačiau nuo 2000 m. vėl pradėjo mažėti. Ištuokų padaugėjo ir pernai jų užregistruota 1,928. Iš viso Vilniuje gyvena 301,600 moterų ir 253,200 vyrų. Lietuvoje 2001 metais gyveno 3.49 mln. gyventojų, iš jų Vilniuje – 554,800, t.y. 15.9% krašto gyventojų.

NAUJAUSI TYRIMŲ REZULTATAI

Bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos bei viešosios nuomonės tyrimų bendrovė "Baltijos tyrimai" kovo 22-30 d.d. vykdė Lietuvos gyventojų apklausą apie jų pasitikėjimą visuomenės institucijomis. Kaip praneša LGTIC, 75% pasitiki žiniasklaida, antroje vietoje buvo Bažnyčia, su 65%. Išaugo pasitikėjimas bankais, kurie surinko 62% pasitikinčiųjų balsų. Prezidento tarnyba pasitiki 53%, krašto apsauga – 52%, savivaldybėmis – 43%, "Sodra" – 39%, policija – 33%, vyriausybe – 31%, seimu – 22%.

SAUGESNĖ KOSMETIKA

Sveikatos apsaugos ministeris Konstantinas R. Dobrovolskis patvirtino Lietuvos higienos normą "Kosmetikos gaminiai. Ingredientų ir jų kiekių nustatymas". LGTIC žiniomis, naujojo dokumento nuostatose sakoma, jog gaminamas bei rinkai tiekiamas kosmetikos gaminys neturi kelti pavojaus žmonių sveikatai, kai yra naudojamas pagal paskirtį, nurodytą ar tradiciškai žinomą; laikantis etiketėje pažymėtų instrukcijų, gamintojo, jo įgalioto atstovo ar asmens, atsakingo už gaminio tiekimą rinkai, nurodymų. Higienos normoje pateikiama kosmetikos gaminių bandinių ėmimo tvarka, aprašomi mėginių paruošimo būdai. Norma parengta pagal Lietuvos pasirengimo narystei Europos sąjungoje programos Teisės derinimo priemonių planą bei kitus galiojančius dokumentus, siekiant apsaugoti šalies rinką nuo nesaugių, sveikatai kenksmingų, prastos kokybės kosmetikos gaminių. Naujos higienos normos reikalavimai privalomi visiems juridiniams bei fiziniams asmenims, gaminantiems, importuojantiems, prekiaujantiems kosmetikos gaminiais, taip pat rinką kontroliuojančioms institucijoms. **RSJ**

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.
▸ KULNO SKAUSMAI
▸ PĖDOS SKAUSMAI
▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
▸ ĮAUGĘ NAGAI
▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
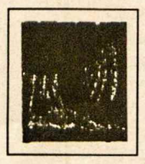
♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
♦ STERILŪS ĮRANKIAI
PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
✗ **ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176**
✗ **HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541**
✗ **HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944**

"Nemuno" sambūrio šokėjai vienos iškilmės programoje Brazilijoje

Hamilton, Ont.

A.a. RIMUI BAGDONUI staiga mirus, jo atminimui kartu reikšdami užuojautą veliones šeimai, KL fondo veiklai paremti aukojo: $25 – N. Z. Stonkai; po $20 – G. P. Breichmanai, K. K. Deksniai, G. J. Krištolaičiai, Z. Čečkauskas, J. Stankus, G. R. Giedraičiai; $10 – S. A. Aušrotai.

KLF dėkoja visiems už aukas.

PO ILGESNĖS PERTRAUKOS per dvi savaites Hamiltone mirė net penki ilgamečiai hamiltoniečiai: St. Bilevičius, 88 m. amžiaus, "Stelco" pensininkas, paliko žmoną, dukrą ir sūnų su šeimomis; A. Liaukus, 81 m., kontraktoriusstatybininkas, liko žmona ir duktė; V. Gelžinis, 79 m. amžiaus, liko žmona ir dvi dukros su šeimomis; R. Bagdonas, 76 m., liko žmona Regina, dvi dukros ir sūnus su šeimomis; P. Navickas-Nolan, 94 m., Skotijoj gimęs ir užaugęs, buvo aktyvus lietuvių pensininkų klubo narys. **J.K.**

AUKOS "PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS": ***a.a. Vytauto Venckevičiaus*** dešimties metų mirties sukakčiai paminėti žmona Felicija aukojo $100; ***a.a. Vinco Gelžinio*** atminimui M. A. Pusdešriai aukojo $20; ***a.a. Petro Navicko*** atminimui, užjausdami dukras, sūnus ir jų šeimas, aukojo: $25 – E. M. Klevas; $20 – S. Aleksa, E. Navickienė; $15 – R. V. Bartininkai; $10 – G. Agurkienė, J. Astas, A. Didžbalienė, D. Garkūnienė, E. Grajauskienė, E. K. Gudinskai, S. Kalvaitienė, V. P. Šidlauskai, Z. Vainauskienė; ***a.a. Rimui Bagdonui*** mirus, reikšdami užuojautą žmonai Reginai, dukroms – Reginai, Ramonai jų šeimoms, sūnui Ričardui ir seserims Lietuvoje, vietoje gėlių aukojo: $100 – G. J. Kažemėkai; $60 – K. B. Clarke; $50 – R. B. Dafoe, A. Volungienė, Aldona ir Rūta; $30 – M. V. Leparskai; $25 – E. M. Klevas, A. Pilypaitis, R. D. Remesat (Calgary AB); $20 – G. Agurkienė, V. V. Beniušiai, G. P. Breichmanai, M. J. Gimžauskai, E. K. Gudinskai, L. D. Gutauskai, J. J. Kažemėkai, E. Lukavičienė, T. J. Povilauskai, F. A. Povilauskai; $10 – J. Astas, E. Grajauskienė, V. Pleinienė, A. V. Remesat, A. S. Urbonavičiai; $5 – F. M. Gudinskai.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems – **PLV komitetas**

London, Ont.

MOTINOS DIENĄ švęsime gegužės 5, sekmadienį, po 10 val. Mišių Šiluvos Marijos parapijos salėje. Meninę programą atliks Gediminas Čepinskas. Po Motinų pagerbimo bus KLB Londono apylinkės narių susirinkimas. Kviečiame visus dalyvauti. **Londono apyl. valdyba**

Ottawa, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMO PAMALDOS, kurias vedė iš Lietuvos atvykęs kun. Benediktas Jurčys, OFM, asistuojamas mūsų kapeliono kun. dr. V. Skilandžiūno, įvyko š.m. vasario 24 d. St. Elizabeth šventovėje. Vedėjas savo pamoksle atkreipė klausytojų dėmesį į Dievo žodį, raginantį stiprinti savo dvasinį gyvenimą malda, atgaila ir pasiaukojančia meile Dievui bei artimui. Šventovės salėje, po pamaldų, besivaišinant suneštomis gėrybėmis, mūsų svečias misionierius nustebino visus susirinkusius dalyviaus, įsileisdamas į viešą pokalbį, liečiantį Lietuvos dvasinio, kultūrinio ir socialino gyvenimo aktualijas. Iš pasikalbėjimo buvo galima suprasti, kokie dideli sunkumai, problemos slegia mūsų tėvynę Lietuvą.

MĖNESINĖS LIETUVIŲ PAMALDOS sutapo su Verbų sekmadieniu, švenčiamu kovo 24 d. St. Elizabeth šventovėje. Šv. Mišias aukojo mūsų kapelionas Viktoras, kuris savo pamoksle išryškino Verbų sekmadienio liturgijoje minimą iškilmingą Kristaus įžengimą Jeruzalėn ir jo žodžius išvydus miestą: "O kad tu šiandien suprastum, kas tau atneša ramybę!" Ta proga buvo prisiminta ir KLK centro Toronte visuomet organizuojama Tikinčiosios Lietuvos diena kovo mėn. pirmąjį sekmadienį ir rinkliava katalikiškai veiklai Lietuvoje paremti. Po pamaldų šventovės salėje šeimyniškame pobūvyje aukų lape pasirašė: kun. V. Skilandžiūnas, J. Valiulis, O. R. Barisai, E. Dalmotienė, A. Gudžiūnienė, A. A. Savickai, E. Jurgutis, S. Danaitienė, J. V. Daniai, L. Balaišis, V. Plečkaitis, V. V. Radžiai, M. Kandižauskienė, L. Jurjonienė ir A. Eimantas. Iš viso surinkta – 240 dol. **Kor.**

Vancouver, B.C.

KVIEČIAME VISUS į penktasias Jonines Vankuveryje! Metinis "Bar-b-que" ir laužas įvyks birželio 29-30 *Deas Island* patalpose. Dar liko keletas vietų "palapiniauti" (stovyklauti). Šokių ansamblis "Atžalynas" iš Toronto prisidės prie programos. Bus tradiciniai lietuviški žaidimai, kupolė, šokiai, vainikų pynimas, burtai, loterija, laužas, šviesos labirintas ir ieškinys stebuklingo paparčio žiedo. Norintys smulkesnių žinių prašomi kreiptis pas Bernadetą Abromaitytę-Verch: bernieabromaitis@hotmail.com arba Andrea Berneckas: mevans@lynx.net arba pasižiūrėti tinklapį: www.lithuaniansofbc.com

Vargo vakarienė...

(Atkelta 3-čio psl.)

išgertuvės. Patys nebeskalbia, iš kaimynų gvelbia, matot, net šlapius, nespėjusius išdžiūti... Daugiavaikės šeimos ne visos vienodos. Ir mūsų valstybė nevienodai jomis rūpinasi. Mano pašalpa už visus vaikus vos 200 Lt. viršijo, o jų – bemaž 10 kartų daugiau. Vaikai, tiesa, visi alkani, bet anie dar ir apdriskę, apiplyšę.

– Valdžia taip tvarko, ne valstybė, – patikslina Edmundas. – Valstybe aš tikiu – kitaip ir sūnelių nebūčiau tokiais vardais pavadinęs. O į valdžią niekšų ir vagių prilindo. Kur tai matyta: sau jie šimtus kartų didesnius atlyginimus išsikėlė! Be gėdos. Be sąžinės. Vampyrai. Amžinai taip nebus.

Beje, neatsiėmė Giedrė tų skalbinių su policija. Apsigalvojo: "Geriau nutylėt negu kerštą užsitraukt." Protingai.

O iš beržų jau nustojo bėgti sula. Į lapus sukilo. Sušniokštė, suklegėjo pavasaris. Novaraistyje, gervių gimtavietėse, klykauja jos, grįžtančios iš tolių. Ir dar vieni grakštūs didingi paukščiai netrukus ims sukti ratus padangėje virš Nemuno skardžių ir Pečiulių sodybos aukštų medžių.

– Gandralizdis būtų gražu, kleketuotų, – užsisvajoja sūnelis Mantas. – Gal iškelkim kokį ratą ar seną padangą, a?

– Na jau ne! Nereikia mums tų gandrų... – liūdnai tarsteli jo mama. – Tamsu ir taip namuose...

Tamsu. Nėra karvės. Elektros. Daug ko. Bet jei kam dilgteltų širdin prašviesinti šių žmonių gyvenimą – adresas: Giedrė Pečiulienė, Novos km., Zapyškio paštas, Kauno rajonas, Lithuania.

Vasario 16-toji Maskvoje

Poeto ir diplomato Jurgio Baltrušaičio namuose kiekvieną sekmadienį vyksta renginiai. Juose susirenka ne tik nuo senų laikų gyvenantys lietuviai, bet ir tie kurie atvyksta darbo reikalais. Ypač gražu, kai pagyvenę lietuviai į lietuviška dvasia alsuojančius J. Baltrušaičio namus atsiveda savo jaunąsias atžalas. Jiems labai mielas ir svarbus lietuviškas žodis, kurį jie girdi iš aplinkinių. Ypač daug lietuvių sugužėja iš aplinkinių Maskvos rajonų lietuviškų švenčių dienomis. Vasario 16 d. salėje negalėjo sutilpti visi norintieji.

Lietuvius pasveikino su nepriklausomybės švente Lietuvos ambasadorius Rusijai. O po to įvyko koncertas. Ypač šiltų plojimų susilaukė Tamara Lukytė, iš profesijos gydytoja, dirbanti Maskvos ligoninėje apie 40 metų, tačiau išlavintu sopranu subtiliai atliko Bach – Gounod *Ave Marija,* F. Šuberto dainas originalia kalba. Tarptautinio S. Rachmaninovo konkurso laureatas pianistas Jurgis Čelkauskas paskambino S. Rachmaninovo kūrinių; garsiojo pianisto tėvas Čelkauskas su dukra, Janina Čelkauskaite-Teterina, sūnumi Jurgiu ir vaikaite atliko trio iš Vakarų Europos kompozitorių kūrinių. Muzikali Čelkauskų šeima susilaukė plojimų ypač po M. Ravel *Bolero.*

Lietuvių bendruomenės ansamblis padainavo lietuvių liaudies dainų, o iš Maskvos kamerinio muzikinio teatro atvykęs bosas-baritonas E. Mažintas, sudainavo Laporello ariją iš V. A. Mozarto operos *Don Giovanni* ir Don Kichoto serenadą iš D. Kavalevskio *Dulcinėja iš Tabozo.*

Visiems dainininkams akompanavo koncertmeisteris Jurgis Čelkauskas. Po to lietuviai ilgai bendravo, šoko tautinius šokius, norintys vaišinosi J. Baltrušaičio namų kavinukėje, lietuviška gira ir šakočiais.

Valerija Dabrovolskytė

Maskvos kamerinio muzikinio teatro bosas-baritonas EGIDIJUS MAŽINTAS ir VLADIMIRAS APEKIŠEVAS (fortepijonas) koncertuoja J. Baltrušaičio namuose Maskvoje

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905 • 271 • 8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vašingtone Kovo 11-toji paminėta, kaip ir praeitais metais, jaunimo susibūrimu. Ta proga Amerikos universitetuose besimokantys studentai iš Lietuvos ir šiaip jaunimas kovo 9 d. suvažiavo iš įvairių vietovių į Lietuvos ambasadą. Juos pasveikino Lietuvos ambasadorius V. Ušackas. Koncertą atliko G. Paškevičius. Studentai dalijosi studijų patirtimi, svarstė savo ateitį Lietuvoje baigus mokslą; apskritai jaunimas diskutavo, kaip pagyvinti savo veiklą JAV-se. Sekamadienį, kovo 10, dalyvauta Mišiose ambasados patalpose. Sąskrydyje buvo apie 100 jaunų žmonių. Minėjimą organizavo Vašingtono-Baltimorės jaunimo sąjunga ir Lietuvos ambasada.

Britanija

Londono Šv. Kazimiero lietuvių parapija Nepriklausomybės atstatymo šventę minėjo sekmadienį, vasario 17. Mišias Šv. Kazimiero šventovėje Lietuvos laisvės kovotojų intencija atnašavo klebonas kun. P. Tverijonas, dalyvaujant gausiems maldininkams. Jis savo pamoksle išryškino pareigas tautai, primindamas, kad yra garbinga būti lietuviu, lietuvių bendruomenės nariu. Po pamaldų įvyko parapijos sekmadieninės mokyklos mokinių choro koncertas, vadovaujamas R. Kareckaitės ir I. Baukaitės. Po koncerto sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas T. Siborskis. Šventė baigta Tautos himnu.

Lietuvos dainininkas E. Mondvidas-Prudkauskas "Hyde Park Hotel" viešbutyje gavo pamoką iš garsiojo Italijos dainininko Luciano Pavarotti, atvykusio dainuoti Londono Karališkoje Operos teatro *Covent Garden* premjeroje – G. Puccini operoje *Tosca*. Mat E. Mondvidas-Prudkauskas yra jaunųjų talentų ugdymo "Vilar Young Artists" programos stipendininkas. Jis su penkiais kitais dainininkais (4 britai ir vienas australas) buvo atrinktas iš 120 kandidatų. Jiems visiems suteikta galimybė mokytis pas geriausius pasaulio dainininkus. Pasak lietuvio dainininko, niekad nesvajojęs susitikti, juo labiau pamoką gauti iš garsiausio pasaulio dainininko L. Pavarotti. Pamoką, užtrukusią ilgiau nei numatytą vieną valandą, nutraukė Pavarotti koncertų vadovas primindamas, kad maestro rytojaus dieną turi dainuoti operoje *Tosca*. Po pamokos nusifotografuota. Pavarotti lietuviui palikęs malonaus žmogaus įspūdį, nors apie jį buvo girdėjęs ir kitokių atsiliepimų. L. Mondvidas-Prudkauskas jau debiutuos šį pavasarį G. Verdi *Il travatore* (Trubadūro) operoje. (*Europos lietuvis* 2002 m. 4 nr.).

Rusija

Murmanske veikia Lietuvių kultūros bendrija "Lietuva". Š.m. sausio 19 d. suėjo 10 metų, kai įvyko šios bendrijos steigiamasis susirinkimas. Anksčiau trejus metus veikė lietuvių kalbos kursai, kurie ir buvo platesnio lietuvių susibūrimo šioje vietovėje pradžia. Dešimtmetį minėti Murmansko lietuviai susirinko į šio miesto karinės įgulos namus, kur prieš vienerius metus įsisteigė tautinių mažumų kultūros centras. Minėjime dalyvavo 50 lietuvių ir 25 svečiai, atvykę iš kitų tautinių grupių. Tarp svečių buvo ir St. Petersburgo Lietuvos vicekonsulė E. Griežiuvienė, nuoširdžiai pasveikinusi minėjimo dalyvius Lietuvos vardu ir pavaišinusi "Bočių duona", lietuvišku sūriu, kumpiu ir dešromis. Raštu sveikino Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos valdžios.

Lietuvius sveikino taipgi rusų, ukrainiečių, totorių, baškirų, gruzinų, dagestaniečių, samių atstovai. Meninės programos dalyje šventiškai visus nuteikė vietinė dainininkė I. Pasulauskaitė, atlikdama *Lietuva brangi, Žemėj Lietuvos, Ateik greičiau*. Ansamblis "Russkaja pesnia", kuriame dalyvauja lietuvių, padainavo ir lietuvišką dainą *Mano Lietuva*. Lietuvių bendruomenė nedidelė, daug išvažiavusių, bet atsiranda ir naujų narių. Sukaktuviniame renginyje pirmą kartą lietuvių susibūrime dalyvavo V. Mrazauskas, O. Anužytė-Čirkova, V. Bigaila. Lietuvių kalbos kursai, kuriems vadovauja Rūta Zaborčkova, turi dainos kvartetą, dalyvaujantį ir kitų tautybių renginiuose. Patalpas veikti nemokamai duoda viena bendrovė, kurios direktorius yra A. Meška, stipriai remiantis lietuvišką veiklą. Lietuvių kultūros bendrijos "Lietuva" vadovas yra Aleksas Masiukas.

(*Pasaulio lietuvis*, 2002 m. 3 nr.)

Gudija

Rimdžiūnų lietuvių vidurinės mokyklos mokiniai kalėdinių švenčių proga su kitų pagalba suvaidino Onos Starkutės pjesę *Betliejaus žvaigždė.* Dekoracijas parūpino vilnietė dail. B. Kuchaitė, režisavo mokytoja S. Lukšienė. Jai pagelbėjo Girių kaimo gyventojos J. Kasevičienė ir M. Miškinienė. Marijos vaidmenį atliko mokinė L. Chmieliauskaitė. Tris karalius vaidino V. Lukša, A. Petrikas, I. Žukas. Spektakliui vadovavo N. Vaičiulytė ir V. Gulbinavičius. Vakaro programą dar papildė giesmėmis iš gretimų kaimų M. Mažeikienė, E. Karmazienė ir J. Šturienė. Gimnazijos direktorius St. Papartis išgyrė, dėkojo mokytojoms, mokiniams ir kitiems už puikų renginį.

Pelesos lietuvių vidurinėje mokykloje buvo surengta Kalėdų eglutė. Jos programą parengė muzikos mokytoja K. Voldemarienė. Kalėdų seneliu buvo mokytojas J. Matulevičius. Dovanų gavo mokyklos mokiniai, Pelesos parapijos mažieji. Buvo atvykę 17 mokinių iš gudiškos mokyklos. Jie dainavo lietuviškas daineles ir šoko lietuvių tautinius šokius. Kalėdų senelis ir juos apdovanojo dovanėlėmis. Kalėdų eglutės programa džiaugėsi joje dalyvavę kaimo žmonės. (*Lietuvių godos* 2002 m. 1-2 nr.).

Lenkija

Skautų organizacija Punsko lietuvių mokykloje pradėjo veiklą nuo praėjusių mokslo metų pradžios. Jiems vadovauja mokytoja V. Valenskaitė. Skautės buvo surengusios susitikimus su Seinijos krašto poetais S. Birgeliu ir A. Uzdila. Poezijos pavasary deklamavo S. Birgelio poeziją, keliaudamos *Tėvų ir protėvių takais.* Susipažino su krašto praeitimi, o Poezijos pavasary su kūrėjais. Skautės pasiryžusios rengti stovyklas, susisiekti ir palaikyti ryšius su Lietuvos skautais, laisvalaikiu mėgsta žaisti ir dainuoti. Jos yra įsigijusios dalį skautiškos aprangos ir turi priemonių, gerinančių jų veiklą. Todėl Punsko skautės yra dėkingos Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos valdžios už suteiktą pagalbą. (*Aušra* 2002 m. 3 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%
santaupas	1.00%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	1.25%
180 dienų indėlius	1.25%
1 m. term. indėlius	1.60%
2 m. term. indėlius	2.35%
3 m. term. indėlius	3.10%
4 m. term. indėlius	3.35%
5 m. term. indėlius	4.25%
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%
1 m. ind.	2.35%
2 m. ind.	2.85%
3 m. ind.	3.60%
4 m. ind.	3.85%
5 m. ind.	4.25%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	6.50%
nekiln. turto 1 m.	4.90%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Paskendo trys jauni lietuviai

Mičigano ežere dingusieji lietuviai jau laikomi žuvusiais

EDVARDAS ŠULAITIS

Kai balandžio 4 d. buvo ištraukta nuskendusi valtis "Jūra", kuria į žvejybinę kelionę buvo išplaukę broliai Rimas ir Tomas Gaižučiai ir jų pusbrolis, iš Lietuvos neseniai atvykęs paviešėti Martynas Meškauskas, jau niekas netikėjo, jog jaunieji lietuviai dar gali būti gyvi.

Valtis, kuri yra apie 30 metų senumo, buvo užtikta Calumet Harbor laivų kanale, maždaug už mylios nuo pakrantės, pridengta dumblo. Valtis buvo sveika ir neatrodė, kad ji galėjusi su kuo nors susidurti. Taip pat ir jos motoras rastas sveikas, o bake dar buvo benzino.

Todėl šio atvejo tyrinėtojai dabar dar labiau yra nustebę, nes dingusiųjų (o dabar žuvusiųjų) išplaukimo dieną (Didįjį šeštadienį) uoste (Hammond Marine), kanale ir pačiame ežere bangos buvusios labai nedidelės. Tačiau teigiama, kad tokio senumo valtis neturėjo įrangos, apsaugojančios nuo nuskendimo. Dabar ji yra reikalaujama naujesnės gamybos laiveliuose.

Po valties suradimo ir ištraukimo į krantą (tie momentai buvo rodomi įvairiose Čikagos ir apylinkių televizijos kanaluose), dabar kiekvieną dieną, ypač kai vanduo yra ramesnis, dingusiųjų kūnų vis ieško narai su specialia apranga. Tačiau iki šiai dienai (balandžio 12) nieko nerasta.

Dabar jau visi yra įsitikinę, jog dingusiųjų jau nėra gyvųjų tarpe. Tokios nuotaikos vyravo ir trijų vyrų prisiminimo pamaldose, kurios buvo surengtos balandžio 6 d. per pietus Beverly Shores, IN, Šv. Onos šventovėje.

Čia į 200 vietų maldos namus sugužėjo apie 350 žmonių, kurių daugumą sudarė neseniai iš Lietuvos atvykusieji tautiečiai. Jų tarpe buvo daug jaunų žmonių.

Šv. Mišias atnašavęs kun. dr. Kęstutis Trimakas iš Čikagos priemiesčio Westchester, pasakė ir jautrų pamokslą. Jis teigė, kad tie "jauni vyrai jau susijungė su Jėzumi".

Šioms Mišioms patarnavęs senosios kartos žurnalistas, *Tėvynės* laikraščio redaktorius, Vytautas Kasniūnas, kuris padėjo dalinti ir Komuniją, pasakojo, jog beveik visi susirinkusieji ją priėmė.

Po šių pamaldų dauguma dalyvių nuėjo prie Mičigano ežero ir ten padėjo gėlių puokštes. Daug kas iš jų pažinojo tuos žuvusius vyrus, turėjo progą bendrauti čia ar Lietuvoje. Šį tragišką įvykį išgyveno ne vien tik artimieji, bet ir daugelis kitų. Taip pat atsisveikinimą su šiais jaunais vyrais toje pačioje šventovėje penktadienį pamaldas surengė Šv. Onos par. klebonas, amerikietis. Jose dalyvavo šimtinė amerikiečių ir lietuvių.

Visą savaitę (iki pirmadienio) *Chicago Tribune* dienraštis spausdino savo reporterės Amy E. Nevala platokus reportažus (dažniausiai su nuotraukomis), liečiančius lietuvių dingimą.

Šv. Mišios už brolius Rimą bei Taurą Gaižučius ir Martyną Meškauską atnašautos antradienio vakare Švč. Mergelės Marijos gimimo par. šventovėje Marquette Parke. Ir čia su šiais jaunais lietuviais atsisveikinti buvo atėjęs gan gausus žmonių būrys – maždaug tiek, kiek jų būna sekmadieninėse pamaldose.

Čia Mišias atnašavo brolių Gaižučių buvęs bendramokslis, dabar Šv. Benedikto parapijoje dirbantis kun. J. Malave. Keista, kad čia viskas vyko anglų kalba. Kaip mums teigė dabar Maquette parko lietuvių parapijoje talkinantis dvasiškis iš Lietuvos kun. Adomavičius, taip norėjo šių pamaldų užprašytojai.

Pažymėtina, jog ši nelaimė, kuri sukrėtė ne vien tik Čikagos ir apylinkių gyventojus, yra viena iš didžiausių lietuvių tarpe. Praėjusiais metais įvykusi automobilio nelaimė irgi pareikalavo trijų jaunų lietuvių gyvybių.

TAURAS GAIŽUTIS – 1984-siais

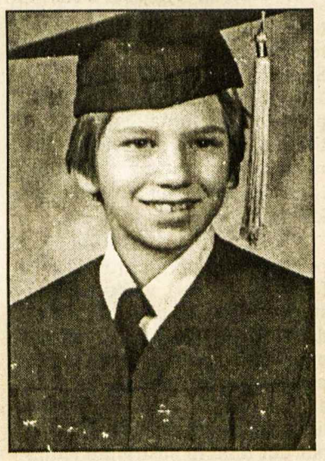

RIMAS GAIŽUTIS – 1985-siais

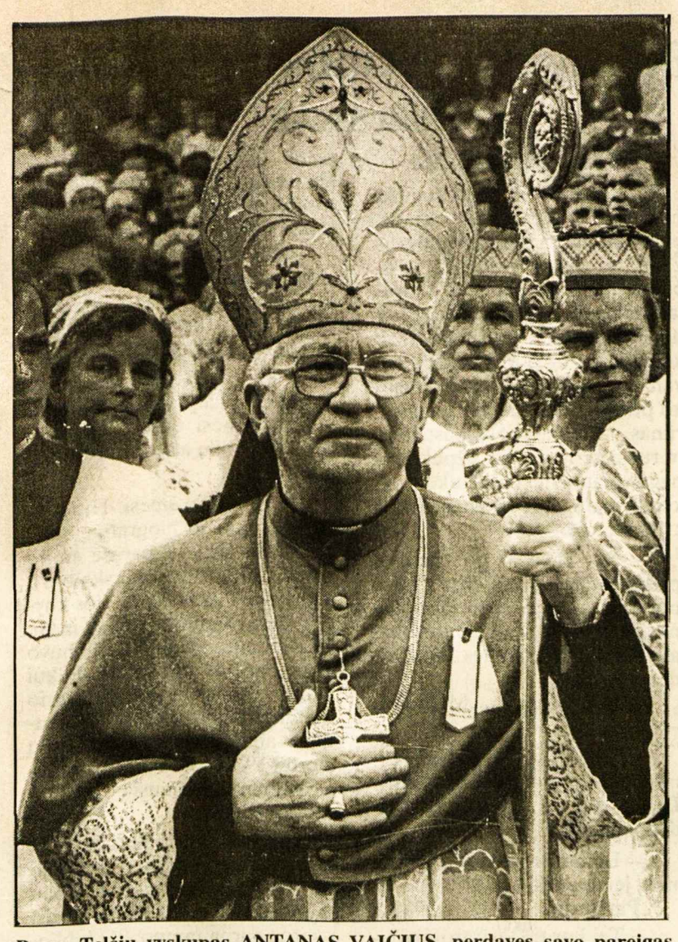

Buvęs Telšių vyskupas ANTANAS VAIČIUS, perdavęs savo pareigas naujai paskirtam vyskupui JONUI BORUTAI, kartais dalyvauja iškilmėse Žemaitijoje

Žemaičiai ir Žemaitija

ANTANAS KAKANAUSKAS

Kas jie yra, kaip jie atrodė senovėje, dabarties žemaičiai ir jų pastangos atkurti senovinę Žemaitiją

Kryžiuočių ir rusų kronikininkai savo aprašymuose pateikė maždaug tokį žemaičių kario atvaizdą: aukštas, plačių pečių vyras, visa galva aukštesnis už tuometinį Vakarų Europos šalių kareivį (apie 1.80 – 2.00 metro), ginkluotas kirviu, ąžuoline bruože ir ragotine – stora tvirta ietimi, ant galvos užsidėjęs raguotą šalmą, ant pečių – stumbro, lūšies ar lokio kailio apsiaustą. Apsiavęs būdavo vyžomis arba naginėmis. Ūgio ir jėgos dėka jis be vargo galėdavo nukauti, nors ir geriau ginkluotą, šarvuotą riterį ar kitokį slavų bei Vakarų Europos šalių karį.

Kryžiuočių kronikose išliko pasakojimas, kaip Švenčiausios mergelės Marijos ordino (toks oficialus kryžiuočių ordino pavadinimas) kariuomenei užpuolus iš pasalų Žemaitijos kaimą, netikėtai užkluptas beginklis žemaitis griebė į glėbį šarvuotą riterį ir sutraiškė jį su visais šarvais ir kaulais, tarsi sraigę…

Rusų metraštininkai ir kryžiuočių kronikininkai mini žemaičių karių aukštą ūgį, tvirtą kūno sudėjimą ir neeilinę tiems laikams jėgą. Dažnai aprašomas ir žemaitiškas užsispyrimas. Ne kartą minėta, kad apsupti pranašesnių priešo jėgų ar patekę nelaisvėn žemaičiai geriau pasirinkdavo mirtį nei jiems siūlomą krikštą ir tarno dalią. Na, o jeigu ir apsikrikštydavo bei pripažindavo savo priklausomybę, tai tik žodžiais, o ne širdimi – pirmai progai pasitaikius vėl išsižadėdavo krikščionybės ir negailestingai žudydavo savo krikštytojus.

Nemažai istorikų šiuo metu mano, kad garsieji Pilėnai, kuriuos valdė kunigaikštis Margiris nieko bendro neturi su Punios kalneliu netoli Alytaus ir buvo ne Dainavos, o Žemaitijos pilis. Margiris – žemaičių kunigaikštis.

Kronikose išliko pasakojimas apie Sidabrės pilies gynimą. Šią pilį žemaičiai atėmė iš kuršių ir vėliau, pilies įgula apsupta pranašesnių Livonijos ordino pajėgų, kaip ir Pilėnų gynėjai, pasirinko mirtį vietoj siūlomo krikšto.

Taigi, jei lietuviai garsėjo tolerancija ir pakantumu svetimų tikybų atžvilgiu, tai žemaičiai tokie nebuvo – kronikose jie minimi kaip "užkietėję" pagonys. Viena pagrindinių priežasčių nužudyti Lietuvos karalių Mindaugą (sąmokslą suorganizavo žemaičių kunigaikščiai Treniota ir Daumantas) buvo ta, kad jis apsikrikštydamas išdavė savo protėvių dievus.

Jeigu pavartysime S. Daukanto veikalus, matysime, kad žemaičiai nemėgo jokių svetimų kraštų naujovių. Patys savo ūkiuose gaminosi sau valgius, gėrimus, aprangą ir kitus reikalingus daiktus. Jeigu Lietuvos kunigaikščiai ir patys paragaudavo vyno ir svečius juo vaišindavo, tai žemaičiai savo svečius vaišino tik savos gamybos midumi (kartais minimas ir stiprus gėrimas iš rugių).

Žemaičiai neturėjo savo ūkiuose itin vertingų užsienietiškų daiktų. Kaip rašo S. Daukantas, nukovę žemaičių karį priešai mažai pelnydavo – į žygį jis įsidėdavo miežinės duonos, keptų ropių ar virtų burokėlių, gabalą kiaulienos ir galbūt to stipraus gėrimo iš rugių… Apranga ir ginklai jo buvo paprasti ir Vakarų Europos kariams vertės neturėjo. Kaip karo grobis buvo vertinami nebent žirgai žemaitukai. Net kunigaikščiai nesipuošdavo aukso, sidabro ar kitokiais papuošalais, nors galbūt jų ir turėjo.

Taigi XIII š. žemaitis buvo aukšto ūgio, plačių pečių barzdočius, ūgiu ir jėga gerokai pranokstantis kitus Vakarų ir Rytų Europos gyventojus, užsispyrusio charakterio, užkietėjęs pagonis, garbinęs šventus žalčius, ąžuolus, akmenis, kalnus, gamtos jėgas.

Na, o mūsų laikais? Teko klausytis tokio mokslinčiaus paskaitos apie žemaičių tapatybę. Pasak jo, ūgis ir jėga jau nebevaidina lemiamo vaidmens apsprendžiant žemaitiškumą. Nors ir mūsų laiku Žemaitijoje gyvena nemažai aukštų, tvirtų ir plačiapečių barzdočių bei tvirto sudėjimo moterų, tačiau dauguma gyventojų yra vidutinio ar net smulkaus kūno sudėjimo. Taigi pagrindiniu kriterijumi, apsprendžiančiu žemaitiškumą, tapo kalba. Jeigu gražiai kalbi viena iš žemaičių kalbos tarmių, esi žemaitis. Šimtaprocentinis žemaitis, ano mokslininko nuomone, yra tas, kuris atitinka tris sąlygas: laisvai kalba gimtąja kalba, abu jo tėvai yra žemaičiai, jis pats gyvena Žemaitijoje.

Aš dar norėčiau pridėti ir savimonės faktą – žemaitis yra tas, kuris sąmoningai suvokia savo žemaitiškumą, t.y. laiko save žemaičiu. Ypač tai svarbu emigrantui žemaičiui, gyvenančiam Lietuvoje ar kitoje šalyje. Jeigu jo gyslomis teka žemaitiškas kraujas ir dar nepamiršta gimtoji kalba, jeigu jis didžiuojasi esąs žemaitis ir myli savo gimtąjį kraštą, jį irgi galima laikyti tikru žemaičiu.

Vargu ar tikru žemaičiu galima laikyti literatą, kuris aiškina, kad gimtąja kalba neįmanoma parašyti rimto eilėraščio ar kitokio literatūros kūrinio – tik kokį nors humoristinį "liaudišką". Abejonių sukelia ir valdininkai ar politikai, kurie, atvykę Žemaitijon, aiškina esą žemaičiai, tačiau kalbas sako, o ir šiaip su žmonėmis kalba valstybine kalba. Net viena žinoma profesorė, kilusi nuo pavandenės, atvykusi Žemaitijos sostinėn pakalbėti apie poeziją, pasakė keletą frazių, kad įrodytų jog dar prisimena gimtąją kalbą, po to pareiškė, kad norėtų apie tą poeziją lietis lietuvių kalba – ir jai bus lengviau kalbėti, ir mums klausytis… Norėjau paprieštarauti, pasakyti, kad žemaičiui nieko nėra gražesnio už žodį gimtąja kalba ištartą, tačiau neišdrįsau – vis dėlto profesorė, sena, gerbiama.

Tokių inteligentų, kurie nors ir laiko save žemaičiais, yra nuoširdūs savo krašto mylėtojai ir rūpinasi savo gimtojo krašto kultūra, yra nepamiršę gimtosios kalbos, tačiau jos beveik nevartoja, žinau gana daug. Teko susidurti ir su atvirkščiu atveju – pasitaiko mūsų krašto žmonių, kurie nors ir gražiai žemaitiškai kalbėdami, įrodinėjo esą lietuviai ir jų gimtoji kalba – lietuvių. Kiti sakė dar gudriau – jie lietuviai, tačiau gimtoji kalba – žemaičių. Tataigi… Nejučiomis imi ir prisimeni tris brolius Biržiškas, kurie Rusijos imperijoje vykusio gyventojų surašymo metu nurodė skirtingas tautybes – vienas jų laikė save lenku, kitas lietuviu, trečias – žemaičiu. Tai rodo, kad mūsų žemaitiškos tautinės savimonės supratimas yra gerokai supainiotas jau nuo gana senų laikų. Kasdieniame gyvenime gimtąja kalba paprastai bendrauja žemaičiai, gyvenantys kaimuose, miestų inteligentai, nors ir savo krašto mylėtojai būdami, žemaičių kalbą saugo savyje tarsi papuošalą ar kokį išeiginį drabužį, kuriuo puošiasi tik ypatingomis progomis.

Žemaičiais tvirtai suvokia esą Skuodo, Plungės, Telšių, Tauragės, Šilalės, Akmenės, Kelmės, Kretingos, Mažeikių rajonų gyventojai. Jei Raseinių centrinėje aikštėje nestovėtų žemaičio skulptūra (skulptorius Vincas Grybas nulipdė žemaitį, laikantį už sprando prispaudusį mešką), dauguma raseiniškių ko gero nežinotų, kas jie yra. Ir dabar ne visi žino. O juk Raseiniai savo laiku buvo Žemaičių seniūnijos teisminiu ir administraciniu centru, Žemaitijos kunigaikštystės sostine.

Sunkoka save identifikuoti Šilutės ir Klaipėdos rajonų gyventojams – nei tai kuršiai, nei tai vokiečiai, nors žemaičių tuose kraštuose gyvena irgi nemažai. Jau gerokai primiršo kas esą ir Jurbarko, Raudonės, Veliuonos, Raudondvario gyventojai. Sunkokai suvokia savo priklausymą Žemaitijai ir Šiaulių miestas, nors pačiame jo centre, prie Salduvės piliakalnio, stovi paminklas kritusiems Saulės mūšyje atminti.

Žemaičių kultūros draugijos nariai šiuo metu rūpinasi Žemaitijos, kaip etninio regiono, atkūrimu ir išsaugojimu. Pakalbama ir apie kultūrinę Žemaitijos autonomiją, jos administracinį savarankiškumą, Žemaitijos kunigaikštystės atkūrimą jos etnografinėse žemėse. Svarbiausias darbas to siekiant yra atkurti žemaičių savimonę. Ypač ji reikalinga buvusios kunigaikštystės pakraščiuose. Jurbarko, Raseinių ir kituose rajonuose gyvenantiems žemaičiams derėtų atrasti savo šaknis ir jas įsisamoninti. Vakarų žemaičiams, kurie geriausiai išsaugojo savo tarmę ir laiko tik save "tikraisiais", derėtų nesiaurinti savo krašto teritorijos ir žinoti, kad žemaičių kalbą sudaro trys stambios tarmės – donininkai, dūnininkai ir dounininkai ir kad vakarų žemaičiai atstovauja tik vienai iš jų. Ko gero pagrindine savybe, apsprendžiančia žemaitiškumą, turėtų tapti ne tiek kalba, kiek savimonė. Kai tik didžioji dauguma žmonių, gyvenančių Žemaitijos kunigaikštystės žemėse, prisimins ir tvirtai įsisąmonins esą žemaičiai, dėl Žemaitijos, kaip etninio regiono, išsaugojimo ir atkūrimo problemų nebus.

Vyrai ir moterys versluose

Statistiniai tyrimai byloja – Lietuvos moterų skaičius versle sumažėjo

REDA ULINSKAITĖ

Dabar vyrų ir moterų lygias galimybes nustato specialus įstatymas. Visuomenėje vyrauja nuostata, kad naujasis amžius moterims bus labai palankus, nes niekada jos nebuvo tokios stiprios bei įtakingos. Tačiau mokslininkų atliekami tyrimai ir statistiniai duomenys byloja, kad Lietuvoje ypatingai sulėtėjęs moterų dalyvavimas ekonominiame gyvenime ir toliau klestinti diskriminacija darbo rinkoje.

Neturi vadovaujančio vaidmens

"Nors moterys aktyviai dalyvauja socialinių-ekonominių reformų procese ir sudaro daugiau kaip pusę Lietuvos gyventojų (52.8%) ir 49.2% visų dirbančiųjų, galima teigti, kad didžioji dalis verslo yra vyrų rankose", – tvirtina Šiaulių universiteto moters studijų centro vadovė Virginija Šidlauskienė.

Pasak docentės, daryti tokias prielaidas skatina praėjusiais metais statistikos departamento atlikti tyrimai. Dar naujesnių duomenų ir tikslesnių duomenų tikimasi sulaukti pavasarį, kai bus susisteminti visuotinio gyventojų surašymo rezultatai. Tačiau D. Šidlauskienės manymu, didelių pasikeitimų neturėtų būti.

Net 70.8% vyrų dirba finansų, teisėsaugos, įstatymų leidybos srityje ar kitokį vadovaujantį darbą. Moterų tėra tik 29.2%. Nors 1999-1998 m. jų buvo apie 30-33%. Tada matome, kad moterų įtaka versle stipriai sumažėjo. Kitaip tariant, svarbiausius sprendimus politikoje ir ekonomikoje daro vyrai. Moterų vadojaunčių didelėms įmonėms ar bankams ir darančių įtakingus sprendimus Lietuvoje beveik nėra. Kodėl? Juk moterys iš prigimties yra atsargesnės ir nerizikuoja investuoti pinigus į didžiulį verslą.

Ar žinote Šiauliuose moterį dirbančią įtakingoje srityje? Tokių beveik nėra. Aukščiausią poziciją užima miesto merė, valdininkė Vida Stasiūnaitė, – teigė pašnekovė V. Šidlauskienė.

Pasak jos, kad yra sulėtėjęs moterų dalyvavimas ekonominiame gyvenime, įrodo pateikti Lietuvos ekonomikos ir privatizacijos instituto duomenys.

Moterys dažniausiai telkiasi paslaugų srityje: sveikatos priežiūros (84.2%), socialinio darbo, švietimo (76.4%), aptarnavimo viešbučių ir restoranų (77. 4%), prekyboje ir buities – (58. 9%). Komunalinėje, socialinėje ir asmeninio aptarnavimo veikloje jų užimtumas viršija 56%. Bene daugiausia moterų dirba ir vadovauja privatiems namų ūkiams – 98.2%. Tačiau šios srities veikla yra gana menka ir statistiškai neapčiuopiama.

Nors moterys į savo darbą žiūri atsakingiau nei vyrai ir yra ryžtingesnės, galimybę kopti karjeros laiptais užtveria nusistovėjęs mūsų visuomenės požiūris į moterį. Pateiktų tyrimų rezultatai rodo, kad moterų vadovių nėra labai daug. 21-30 metų amžiaus moterų vadovių tėra tik 4.5%, 31-40 metų – 28.5%, 41-50 m. – 37.6%, 51-60 m. – 19.4%. Galima manyti, kad didžiausia kliūtis yra šeimos sukūrimas, vaikų auginimas. Labai sunku daryti karjerą, rūpintis vaikais ir namų ūkiu. Tad pastebėta, kad aukštas pozicijas užimančios moterys yra netekėjusios arba išsiskyrusios.

Pas mus ir vyrams, ir moterims nėra sudaryta tokių palankių darbo ir poilsio sąlygų, kaip JAV. Ten jau seniai įsigalėjusi taisyklė, kad darbdaviai privalo palaikyti glaudžius ryšius su savo darbuotojų šeimomis. Savaitgalio pietūs, dovanos šeimos nariams švenčių proga. Taip bendraudami firmų vadovai stengiasi, kad jų darbuotojų santykiai šeimose būtų tvirtesni. Jei šeimoje viskas gerai – darbas seksis geriau. Ypatingai vertinami darbuotojai, sukūrę šeimas: turi šeimą, vadinasi esi patikimas. Tuo metu pas mus merginos, auginančios mažamečius vaikus darbdaviams yra nereikalingos.

Tokios liūdnos prognozės yra ne tik Lietuvoje. Visame pasaulyje politikos ir verslo reikalus tvarko vyrai. Moterys būna tik jų pagalbininkės. Tačiau moterys privalo imtis daugiau iniciatyvos ir nebijoti atsakomybės.

Šiaulietėms trūksta ryžtingumo

Šiaulių darbo biržos direktorė Genovaitė Kuprevičienė teigia, kad pagal statistinius duomenis bedarbių moterų skaičius mieste yra gerokai didesnis nei vyrų. Jos sudaro net 52% visų darbo biržoje įregistruotų bedarbių. Kad nemažai miesto moterų dirba paslaugų srityje, įrodo ir darbo biržos pateikti skaičiai. 2001 m. pagal patentą dirbo net 700 moterų. Dažniausiai pagal patentą prekiaujama turgavietėse ar dirbama namudinėse įmonėse. Ir tik keturios moterys praėjusiais metais ėmė paskolą savo verslo organizavimui.

Nemažai moterų lanko darbo biržos organizuojamus verslo kursus. Praėjusiais metais juos lankė net 67 moterys. Neturime duomenų, kokia veikla jos užsiima pabaigusios kursus. Tačiau pastebėjome, kad labai dažnai moterys, išklausiusios kursus, dirba savo vyro įmonėje arba kartu ją steigia, – sakė direktorė.

Toronto Maironio mokyklos vyresnieji darželio mokiniai, aplankę Lietuvių muziejų Anapilyje Vasario 16-tosios proga. Iš kairės: Domininkas Grigutis, Romas Šimkus, Hannah Dornfeld, Linas Vilkelis. Su jais – muziejaus direktorė dr. R. Mažeikaitė Ntr. R. Bumbulytės-Dornfeld

Susikalbėjome autobuse

Dvi nepažįstamos – kanadietė ir amerikietė

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Esu labai nepatenkinta, kad neturiu automobilio, o būtinai turiu važiuoti į miesto centrą, nes turiu atsiimti savo naujus akinius. Mano automobilį pasiskolino ką tik iš karo laivyno tarnybos atostogų atvykęs mano sūnus. Jis nepaprastai pasigenda savo mokslo draugų, tai nutarė juos aplankyti. Jis gavo sutikimą ištisą dieną naudotis mano automobiliu.

Reikės pasitikrinti tvarkaraštį, kad rasčiau miesto autobusą. Aš autobusais nesinaudoju, tai tikrai susidaro problema. Pavarčiusi telefonų abonentų knygą, paskambinau į autobusų centrinę ir gavau tikslią informaciją. Už pusvalandžio ties mano gatvės kampu sustos autobusas, keliaujantis miesto centro link.

Pasiėmiau rankinuką, užsimečiau lietpaltį, įsidėjau naują laikraštį, nes kelionė miesto centran užtrunka ilgokai, ir pasukau gatvės kampo pusėn, nors dar buvo gerokai laiko likę iki autobuso atėjimo.

Ties autobuso sustojimo ženklu stovi moteris, vienoje rankoje laikanti sunkoką lagaminą, o kitoje – nedidelį popieriaus lapelį. Pamačiusi mane sustojant šalia, ji pasuko galvą į mane ir prabilo kiek virpančiu balsu gan aplamdyta anglų kalba:

– Atsiprašau, aš labai mažai moku angliškai, bet gal man padėsite surasti šį adresą, nes aš ką tik traukiniu atvykau iš Kanados ir atrodo, kad paklydau. Štai adresas, kuriame gyvena mano sesuo ir mano krikšto motina. Padėkit man.

Pažvelgiau į nurodytą adresą, kuris yra miesto vakarinėje pusėje. Man jos labai pagailo, nes ji atvyko į priešingą miesto pusę. Aš labai aiškiai ir lėtai angliškai jai atsakiau:

– Aš jums mielai padėsiu, bus labai nesunku, nes mudvi keliausime ta pačia kryptimi. Sėsim autobuse šalia viena kitos. Šis adresas yra miesto vakarinėje pusėje, o čia yra rytinė pusė. Jūsų adresas yra netoli nuo miesto centro vakarinėje miesto pusėje, tai jūs jį lengvai rasite ir kai aš išlipsiu iš autobuso. O, jau artėja autobusas. Ar turite smulkių?

– Aš turiu pinigų, tik nežinau, kiek reikės sumokėti.

– Aš jums padėsiu, – imdama ją už rankos, tempiu atsivėrusių autobuso durų link su jos pinigine rankoje.

Autobusas buvo apytuštis, tai lengvai radome patogias vietas šalia lango. Ji man lėtai pradėjo pasakoti apie savo gyvenimą Kanadoje. Ji dirba siuvykloje, jos vyras yra pašto tarnautojas, o sūnus ir dukrelė lanko mokyklas. Ji šiek tiek klausinėjo apie mane ir pakartotinai dėkojo už paslaugą ir informaciją ir pradėjo mane klausinėti apie mano gyvenimą. Pasakiau, kad mano sūnus tarnauja Amerikos karo laivyne, kad esu našlė ir atliekamu laiku prižiūriu savo didoką daržą. Autobusas riedėjo lėtai ir mudviem pagaliau pritrūko kalbos. Aš iš savo rankinuko išsitraukiau naujausią *Tėviškės žiburių* laidą ir pasidėjau ant kelių:

– Jūs skaitote lietuviškai! – beveik suriko ji.

– Taip, aš esu Amerikos lietuvaitė.

– O, Viešpatie! O aš esu Kanados lietuvaitė.

Garsiai nusijuokusios apsikabinome ir pradėjome gyvą pokalbį lietuviškai…

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Laukiant pietų Prisikėlimo kredito kooperatyvo susirinkime. Kairėje vedėja RITA NORVAIŠAITĖ. Žemiau – Prisikėlimo kredito kooperatyvo tarnautojai su valdybos nariais. Viduryje – pirmininkas dr. Č. JONYS su žmona dr. B. JONIENE

Kur taupyti? Kur skolintis?

Pagrindiniai bruožai iš Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvo veiklos

Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas įvyko š.m. kovo 24 d. parapijos salėje. Tai pirmas susirinkimas naujose patalpose. Susirinkime dalyvavo 290 narių, kurie buvo susodinti prie baltomis staltiesėmis padengtų stalų ir po susirinkimo buvo pavaišinti šiltais patiekalais, paruoštais B. Stanulienės su savo padėjėjomis.

Susirinkimą pradėjo valdybos pirm. dr. Č. Jonys, pasveikindamas visus susirinkusius ir perskaitė 37-nias praėjusiais metais mirusių narių pavardes. Jie buvo prisiminti atsistojimu ir klebono kun. Augustino Simanavičiaus malda. M. Rusinas perskaitė praėjusių metų susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Pirmininko pranešimas

Valdybos pirm. dr. Č. Jonys padarė išsamų valdybos pranešimą, smulkiai apibūdindamas praėjusių metų kooperatyvo veiklą. Jis pažymėjo, kad 2001 m. kooperatyvui buvo gana sėkmingi ir pelningi. Lygiai prieš metus kovo mėn. buvo persikelta į naujas patalpas. Balansas per metus paaugo $1,820,000 ir pagal balansų didį metų pabaigoje mūsų kooperatyvas buvo 60-toje vietoje tarp 298 kredito kooperatyvų Ontario provincijoje.

Nors keliantis į naujas patalpas kooperatyvas turėjo daugiau išlaidų, tačiau metinis pelnas buvo gan didelis. Didžioji pelno dalis (91%) sugrąžinta nariams, prirašant 11.5% papildomų palūkanų už prirašytas santaupų palūkanas ir skolininkams už sumokėtas palūkanas. Į rezervų kapitalą buvo perkelta $400,000, didžioji šios sumos dalis buvo iš valdžios atgauti permokėti pajamų mokesčiai.

Kaip ir praeityje, taip ir praėjusiais metais kooperatyvas rėmė lietuvišką veiklą. Švietimo, sporto, jaunimo reikalams, bendruomeninei veiklai, parapijoms, chorams ir kitoms organizacijoms kooperatyvo valdyba paskyrė $42,000.

Pirmininkas trumpai apibūdino ir 2001 m. Kanados ekonominę būklę, kuri visada turi įtakos ir į kooperatyvo veiklą. Kanados bankai per praėjusius metus žymiai sumažino palūkanas, dėl to reikėjo jas mažinti ir mūsų kooperatyve. Aišku, žemesnės paskolų palūkanos yra patrauklios skolininkams, bet nėra malonios taupytojams. Už vieneriem metam garantuotą indėlį (GIC) palūkanos per metus nukrito nuo 2.5 iki 1.55%.

Praėjusių metų visuotiniame susirinkime buvo panaikintas paskolų komitetas ir vietoj jo pasamdytas A. Nausėdas kaip paskolų vedėjas. Gyvybės draudimas, atsižvelgiant į vyresnės kartos narius, paliktas be pakeitimų, nors anksčiau buvo keliamas klausimas, ar jį palikti, nes daugelis kitų kredito kooperatyvų tą draudimą yra panaikinę. Taupytojams verta atkreipti dėmesį, kad indėlių draudimas buvo padidintas nuo $60,000 iki $100,000.

Draudos korporacijos labai sugriežtino kooperatyvų valdymo ir priežiūros reikalavimus. Tų pakeitimų tikslas yra sumažinti draudos išmokėjimus nariams už indėlius, laikytus į sunkumus patekusiuose kredito kooperatyvuose. Mūsų kooperatyvas praėjusiais metais už indėlių draudą sumokėjo $47,000. Tai sudaro žymiai mažiau negu pusę 1999 m. premijos mokesčio. Tai parodo, kad Indėlių draudos korporacija teigiamai įvertino kooperatyvo valdymą ir finansinę būklę.

Naujose patalpose įrengtas naujas seifas su nariams nuomojamomis dėžutėmis, įvesta moderni apsaugos sistema, įsigyti nauji baldai, nauji kompiuteriai ir daug kitų pagerinimų. Pirmininkas taip pat pabrėžė, kad praėjusiais metais įsigaliojo federacinės valdžios įstatymas, liečiantis bet kokias įtartinas pinigines operacijas – "pinigų plovimą". Atsakomybė už šio įstatymo vykdymą yra pavesta valdybai ir kooperatyvo tarnautojams.

Baigdamas savo pranešimą, pirmininkas dėkojo kooperatyvo vedėjai Ritai Norvaišaitei ir tarnautojams už skubų prisitaikymą naujose patalpose ir sąžiningą patarnavimą. Didžiausia padėka tenka visiems kooperatyvo nariams, kurie yra tikrieji kooperatyvo savininkai. Dr. Č. Jonio 3 metų kadencija baigėsi šiais metais ir jis pareiškė į valdybą nebekandidatuosiąs.

Iždininko ir kitų pranešimai

Iždininko pranešimą padarė A. Simonavičius. Jis pažymėjo, kad metai buvo užbaigti su $62.1 mln. balansu. Taupytojams ir skolininkams už prirašytas ir sumokėtas palūkanas prirašyta 11.5%, t.y. $366,000. Sušelpta 40 įvairių lietuviškų organizacijų ir paremti švietimo projektai $42,286. Metinis pelnas, įskaitant atgautus pajamų mokesčius, buvo $401,000, kuris buvo perkeltas į rezervų kapitalą. Rezervų kapitalas šiuo metu yra $5.5 mln., arba 9% nuo viso kooperatyvo kapitalo.

Revizijos komisijos pranešimą padarė J. Freimanas, paaiškindamas kaip komisija dirbo bendraudama su valdyba ir pasamdytu revizoriumi. Jokių nesklandumų nebuvo. Panašų pranešimą padarė ir samdytas revizorius P. Brocklesby iš "Tinkham and Associates" bendrovės.

Paskolų vedėjas A. Nausėdas perskaitė savo pranešimą, pažymėdamas, kad nekilnojamo turto paskolų riba pakelta nuo $250,000 iki $700,000. Per metus gauti 35 prašymai nekilnojamo turto paskoloms $4,871,227. Taip pat gauti 7 prašymai komercinėms paskoloms, kurių bendra suma buvo $2,491,000. Dvi iš jų buvo suderintos su kitais kredito kooperatyvais. Asmeninių paskolų prašymų buvo 94, iš jų patvirtinta 90 $1,159,651 sumoje. Paskolų vedėjas pažymėjo, kad 20 paskolų $1,221,089 yra atsilikusios daugiau kaip 90 dienų. Paskolų administracija bando šias atsilikusias paskolas sutvarkyti, kad nebūtų kooperatyvui nuostolių. Diskusijų dėl pranešimų nebuvo, išskyrus porą klausimų iždininkui, kuris į juos atsakė. Šiems metams vėl buvo patvirtintas tas pats "Tinkham and Associates" revizorius.

Valdybos pirmininkas paaiškino apie kooperatyvo vardo pakeitimą, nes dabartinis vardas buvo per daug ilgas. Kooperatyvo nariai yra iš visų lietuviškų parapijų, todėl nėra tikslu jį vadinti tik Prisikėlimo parapijos kooperatyvu. Kadangi kooperatyvas yra Resurrection gatvėje, tai pasiūlyta naujas vardas "Resurrection Credit Union Limited" – Prisikėlimo kredito kooperatyvas. Susirinkimas tam pritarė ir naujas vardas buvo priimtas.

Rinkimai ir kiti reikalai

Į valdybą buvo pasiūlyta J. Adamonytė-Danaitienė ir 3 metų kadenciją baigiąs Liudas Matukas, o į revizijos komisiją – Tadas Slivinskas. Neatsiradus daugiau kandidatų jie buvo išrinkti.

Klausimų ir pasiūlymų nebuvo. B. Saplys padėkojo už paskirtą auką Vilniaus krašto mokykloms, taip pat išreiškė padėką Hamiltono kredito kooperatyvui, kurio atstovai susirinkime dalyvavo. Susirinkime dalyvavo Kredito unijų lygos atstovas ir 3 Hamiltono kooperatyvo valdybos nariai.

Visi laukė loterijos, kurioje 8 nariai laimėjo po $25 ir 6 po $50. Pirmininkas baigė susirin-

(Nukelta į 9-tą psl.)

MIRUS KLUBO NARIUI

a.a. PETRUI NAVICKUI (Nolan),

jo sūnui PETER Anglijoje, sūnui BILL, dukroms – ANNE ir MARY su šeimomis, artimiesiems ir draugams reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime –

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas "Ąžuolas"

Balandžio pirmosios pasaka

Humoreska

STEPONAS MILTENIS

– Tai bent nuotykį šiąnakt turėjau – iš ryto, sutikęs mane, pareiškė mano draugas Balys. – Žinai, – toliau dėstė jis, – išėjome medžioti vilkų. Aš stovėjau pačiame miško pakraštyje ir nelabai tikėjausi čia sulaukti vilko. Bet gal už poros ar daugiau valandų, žiūriu – prie karklynuko prisiglaudęs staiposi tas plėšrūnas. "Matyt, grobį pastebėjo ir ruošiasi iš pasalų užpulti", – pagalvojau. Nieko nelaukęs, pakėliau šautuvą ir iššoviau. Pilkis krito vietoje.

– Bet žinai, – po trumpos pauzės tęsia Balys, – koks buvo nustebimas, kai apžiūrėjęs laimikį pamačiau, kad mano vilkas ant kaklo užsikabinęs laiko video kamerą.

– Eik, jau eik! ...Meluoji... – sakau.

– Netiki? – šoko Balys. – Einam pas mane – parodysiu... Dabar turėsiu ir vilkeną, ir video kamerą...

– Einam, – sakau. – Bet žinok, jei apgausi...

Parėjome...

– Tai kur tie tavo trofėjai? – klausiu Balį, kai įžengėme į vidų. Šis tik šyptelėjo ir pasakė:

– Šiandien – balandžio pirmoji...

– Šmikis, – nepiktai ištariau.

Balys juokiasi. Aš, žinoma, taip apmulkintas, nesijuokiu, bet ir nepykstu – tokią dieną už melą negalima pykti. Paskui man toptelėjo mintis:

– Baly, – sakau, – o kodėl mums apie tavo "trofėjus" nesukūrus pasakos? Gal ne vieną šiandien apmulkintume?

Balys su manimi sutiko. Susėdome prie stalo. Pasitardami, pasigincydami lipdėme sakinį po sakinio.

Kiek valandų prasėdėjome prie pasakos, sunku pasakyti... Bet, kai ji buvo baigta, žiūrime, kad jau ir vakaras. Meluoti nebegalima... Vadinasi, ją pasekti galėsime tik kitais metais.

Bet mums ta pasaka taip patiko, kad negalėjome metus jos išlaikyti paslaptyje. Telefonu surinkome artimiausių draugų numerius ir pakvietėme juos pas Balį. O kur kompanija, ten ir butelis stipresnio... Išgėrėme po stikliuką, ir Balys su aktorišku talentu pradėjo skaityti mūsų sukurtą pasaką.

* * *

Kadangi Leplių girioje vienintelis iš žvėrių vilkas Pilkas temokėjo skaityti ir rašyti, tai žvėrys išrinko jį šios girios karaliumi. Kaip ir kur Pilkas išmoko skaityti ir rašyti, niekas nesidomėjo. Karaliaus padėjėjais ir patarėjais išrinko briedį Riedį, elnią Velnią ir stirną Girną.

Žinoma, toks Pilko išaukštinimas jam kuteno savimeilę. Tačiau jis greitai nusivylė savo patarėjais ir padėjėjais. Mat pastarieji pradėjo įtikinėti Pilką, kad šis girioje įgyvendintų visų žvėrių lygybę, kad pats nustotų persekioti kiškelius ir kitus žvėrelius, taptų žolėdžiu... Bet kas gali būti skaniau už kiškieną! Pasipriešinti savo padėjėjams ir patarėjams? Na, Girnai pasipriešinti būtų galima... Bet su Velniu ir Riedžiu rizikinga – dar savo ragais užbadys...

Staiga Pilkui toptelėjo išganinga mintis. Laimei, kad jis perskaitydavo visus laikraščius, kuriuos medžiotojai, išsivynioję savo pietus, numesdavo. O tuose laikraščiuose jis rado straipsnių apie Hitlerio ir Stalino bausmes. O kodėl nepasinaudojus jų patirtimi?... "Reikia pasinaudoti žmonių biblioteka", - pagalvojo Pilkas.

Sumanymą įgyvendino. Kai netoli girios esančios bibliotekos vedėja, neužrakinusi durų, trumpam kažkur išbėgo, Pilkas šmurkštelėjo į vidų.

"Kur pasislėpti?" –buvo pirmoji mintis. Iššniukštinėjęs visus pakampius, rado kažkokį užkaborių, į kurį, kaip jis nusprendė, niekas nevaikščioja, įlindo į jį.

Dieną šiaip taip pratūnojo, o naktį ėmėsi darbo. Elektros nedegė – vilkų akys pripratusios prie tamsos.

Pirmiausia ėmėsi Hitlerio. Skaitydamas jo biografiją, sužinojo, kad Hitleris parašė *Mano kova*. "Būtų įdomu perskaityti", – pamanė Pilkas. Deja, šios knygos niekur nerado. Tačiau ir tai, ką sužinojo apie Hitlerį, buvo džiuginančios naujienos. Pilkui patiko konclageriai, Hitlerio įsteigti krematoriumai, o labiausiai – aukščiausios rasės – arijų teorija. "O kodėl mėsėdžius nepaskelbus aukščiausia rase?" – sumetė Pilkas.

Išaušus rytui, karalius vėl pasislėpė užkaboryje. Pratūnojo ten keletą valandų. Bet vėliau pajuto, kad velniškai ėsti norisi – žarna žarną tampo. "O bibliotekininkė?" – pats save paklausė vilkas. Mintis buvo gundanti ir džiuginanti. Jis tyliai išlindo iš užkaborio, prisėlino prie bibliotekininkės ir griebė už gerklės. Ši net aiktelėti nespėjo. Ko ne baliuje pasijuto karalius.

Po sočių pietų Pilkas pasijuto bibliotekos šeimininku. Ėmė studijuoti Stalino veiklą. Čia irgi buvo ko pasisemti. Trėmimai į Sibirą, visokiausios represijos, nepasitikėjimas savo pavaldiniais... Labiausiai karaliui patiko Stalino KGB veikla ir "tautų tėvo" šūkis: "Kas ne su mumis, tas prieš mus".

Pasiliko Pilkas dar nakčiai. Ėmė studijuoti Hitlerio ir Stalino sekimo sistemą. Prisiminė miške vaikščiojantį kažkokį keistuolį su video aparatu. "Kvailys! – sugėdino Pilkas save. – O aš maniau, kad tai šautuvas... Teks patykoti tą tipelį, pribaigti ir pasiimti tą nuostabų prietaisą".

Prieš aušrą girios karalius išsliūkino į savo valdas, pasiryžęs įgyvendinti Hitlerio ir Stalino vadovavimo metodus.

Stalino KGB principu Pilkas įsteigė MAK (mėsėdžių apsaugos komitetą). Vadovauti MAK-ui pavedė lapei Snapei – ji, manė Pilkas, sugebės regzti pinkles, jai nebūtina žinoti Berijos veiklos stilių.

Pagal numatytą veiksmų planą įsigijo video kamerą ir griebėsi filmavimo – reikia, gi, žinoti žvėrių nuotaikas. Vyksta posėdis su padėjėjais ir patarėjais. Pasistato kamerą ant žemės ir įjungia. Kamera panaudojama ir visuotiniuose žvėrių susirinkimuose. Pilkas suprato, kad surinkta medžiaga bus naudinga ateityje, įgyvendinant savo diktatūrą. Bet girios karalius suprato ir tai, kad dauguma žvėrių bijo atvirai reikšti savo nuomonę. "Reikia slapto filmavimo!" –suvokė jis.

Įsitaisė už karklynuko, pro jį iškišo kamerą ir filmuoja visa tai, kas dedasi miške. Tik, staiga... driokstelėjo šūvis, ir Pilkas krito negyvas.

Laidotuvės buvo iškilmingos. Iš paskos einantys lapė, lūšis, usūrinis šuo, kiaunė, šeškas ir dar vienas – kitas verkė net pasikukčiodami. Už jų sekė kiti žvėrys. Vieni, sukandę lūpas, tylėjo (jie žinojo, kad su Pilko mirtimi teroras nesibaigė), kiti – pusiau atvirai šaipėsi.

Bet ir vieniems, ir kitiems labiausiai rūpėjo: kas dabar užims Pilko sostą?

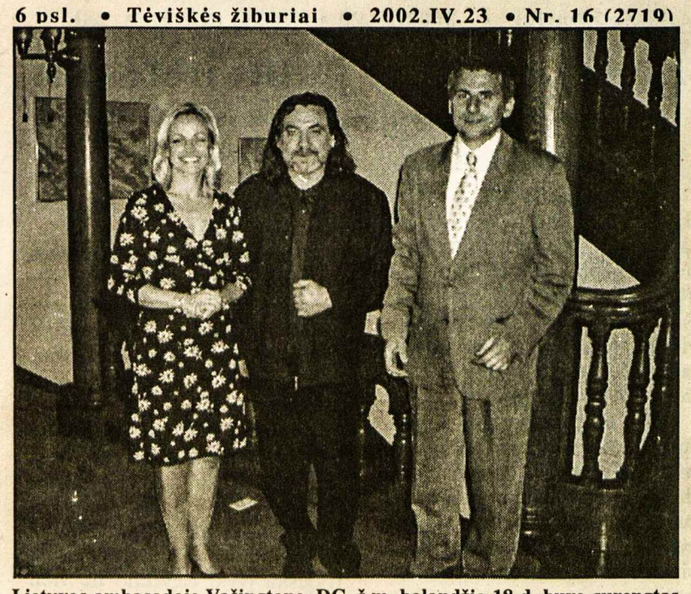

Lietuvos ambasadoje Vašingtone, DC, š.m. balandžio 18 d. buvo surengtas vieno žymiausių Lietuvos aktorių ir dainininko Kosto Smorigino kūrybos vakaras, kuriame jis atliko visiems gerai pažįstamas bei naujas dainas. K. Smoriginas prieš tai koncertavo Bostono lietuviams, o balandžio 20 d. koncertavo Niujorke. Nuotraukoje: K. Smoriginas (viduryje) su LR ambasadoriumi JAV V. Ušacku ir L. Ušackiene

Vitaminai

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Vitaminai – tai organiniai biologiškai aktyvūs junginiai, panašūs į fermentus (enzimus). Jie gaunami su maistu. Lyginant su maisto medžiagomis, vitaminų reikia labai nedaug: nuo keleto mikrogramų (milijoninių gramo dalių) iki miligramų

Vitaminai atlieka katalizatoriaus vaidmenį, t.y. jie sugeba įžiebti, pagreitinti, reguliuoti pačius įvairiausius organizme vykstančius procesus.

Tuo vitaminų vaidmuo nesibaigia. Jie reikalingi kraujo kūnelių, įvairių biologiškai aktyvių baltyminių rūgščių, nervinių impulsų perdavėjų gamybai. Trūkstant vitaminų silpnėja organizmo pajėgumas apsiginti nuo infekcinių ligų, kartais sutrinka neurodinamika, atsiranda kai kurių neuroreguliacinių sutrikimų, taip pat gali pasireikšti net ir aukštosios nervinės veiklos sutrikimo simptomų (pvz. susilpnėti atmintis, dėmesys, sutrikti miegas ir kt.) Dėl hipovitaminozės gali atsirasti irzlumas, padidintas jautrumas arba, atvirkščiai, apatija.

Jeigu vitaminų trūksta, organizme atsiranda liguista būsena – hipovitaminozė. Tačiau apskritai hipovitaminozės atvejai turėtų būti reti, nes mūsų maiste vitaminų yra pakankamai. Suprantama, šviežiose daržovėse, vaisiuose, pieno ir grūdų produktuose jų daugiau. Tačiau hipovitaminozė pasireiškia dažniau, negu to būtų galima laukti. Dažniausiai tai atsitinka dėl keletos priežasčių.

Visų pirma vitaminų gali pritrūkti sergant chroniškomis (įsisenėjusiomis) virškinimo sistemos ligomis; gastritu, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opa, taip pat kepenų, tulžies pūslės, kasos sutrikimais. Šiais atvejais, nors maisto patiekaluose vitaminų yra pakankamai, bet dėl minėtų susirgimų sumažėja jų įsisiurbimas pro žarnyno sienelę. Sergant kai kuriais medžiagos apykaitos sutrikimais, jie neapdorojami taip, kad organizmo audiniai galėtų juos įsisavinti arba padidėja jų sunaudojimas. Tada vėl gi pasireiškia hipovitaminozės simptomai.

Vitaminų įsisavinimas, jų apykaita, panaudojimas sutrinka sergant ir kai kuriomis endokrininių (vidinės sekrecijos) liaukų ligomis (pvz. tireotoksikoze, cukralige). Labai dažnai organizme sumažėja vitaminų sergant tuberkulioze, kitomis ūmiomis arba chroniškomis infekcinėmis ligomis. Ypač sumažėja vitaminų sistemingai vartojant alkoholį arba segant alkoholizmu bei kitomis narkomanijomis. Vitaminų kiekis organizme visada bus per mažas bet kurių apsinuodijimų atveju.

Hipovitaminozė gali atsirasti ir dėl fiziologinių organizmo funkcijų perkrovimo (pvz. ilgai dirbant sunkų fizinį arba protinį darbą), dirbant nehigieniškomis sąlygomis (pvz. naktinėmis valandomis, kada organizmo veikla jau net genetiškai turėtų būti mažesnė), arba ilgai esant dulkėmis, kenksmingų medžiagų garais užterštame ore (pvz. nikotinu, automobilių išmetamomis dujomis, žemės ūkio trašomis ir kt.), susiduriant su padidintu ultravioletiniu, radioaktyviu spinduliavimu ir pan.

Tenka paminėti ir tokią hipovitaminozę, kurią, turėdami gerų norų, sukeliame mes patys. Tai įvyksta keliais atvejais.

Šiandien yra žinoma per 60 vitaminų. Tačiau visų vitamininių preparatų pramonė dar nepagamina. Ilgesnį laiką vartojant vieną ar kitą vitaminą (tai neretai daro sportininkai) arba polivitaminus – vadinamus maisto papildus (tai daroma labai dažnai) – padidėja ir kitų nevartojamų, į organizmą neįvedamų vitaminų poreikis. Tada atsiranda medicinai dar mažai žinomi klinikiniai sindromai, kurių gydymas yra gana problemiškas.

Kitas hipovitaminozės atvejis pasireiškia taip pat dėl mūsų pačių. Fiziologijoje ir apskritai medicinoje gerai žinoma, kad ilgai vartojant bet kurias prie įprasto maisto chemines medžiagas arba vaistus išsivysto įprotis, polinkis kartoti kurį nors veiksmą (mūsų kalbamu atveju – polivitaminus). Tokiu atveju oranizmo medžiagų apykaitos biocheminiai procesai pereina į lygį. Tada organizmui net ir kiek padidintos vitaminų dozės gali tapti nepakankamos. Iš pirmo žvilgsnio tai paradoksalu, tačiau, deja, visai realu.

Analogiškas procesas vyksta, pvz., sistemingai vartojant alkoholį, o taip pat įvairius vaistus – centrinės nervų sistemos stimuliatorius, ramintojus, pagaliau net ir antibiotikus. Bet čia susiduriama dar ir su kita aplinkybe – susidarymu antivitaminų, kurie sunkina su maistu gaunamų ar vaistinėje įsigytų vitaminų įsisavinimą, blokuoja jų sukeliamas biochemines reakcijas, greitina vitaminų irimą. Dėl tokio antivitaminų poveikio taip pat atsiranda hipovitaminozė.

Nemažiau už hipovitaminozę žalingas vitaminų perteklius, kuris dažniausiai atsiranda pergausinus grynų vitaminų preparatus. Gydytojams gerai žinoma vitamino D hipervitaminozė, kuri taip sutrikdo kalcio apykaitą, kad pradeda kalkėti net minkštieji organizmo audiniai. Kai kurių žuvų kepenyse yra tiek daug vitamino A ir D, kad jomis galima net apsinuodyti.

Taigi patartina vartoti vitaminus arba polivitaminus ne pagal kažkokias, neturinčias jokio fiziologinio-biocheminio ir klinikinio pagrindo įvairių firmų per žiniasklaidą skelbiamas rekomendacijas, bet pagal specialių klinikinių-biocheminių tyrimų duomenis. Vitaminai toli gražu ne visais atvejais vien tik skatina fiziologinius sveikimo mechanizmus ir didina galimybę pasveikti. Jie nėra tik viena kryptimi, t.y. sveikatą stiprinančiai ir gydančiai veikiantieji preparatai. Todėl apie besaikį vitaminų ("maisto papildų") vartojimą visada reikia gerokai pagalvoti, pasitarti su gydytoju.

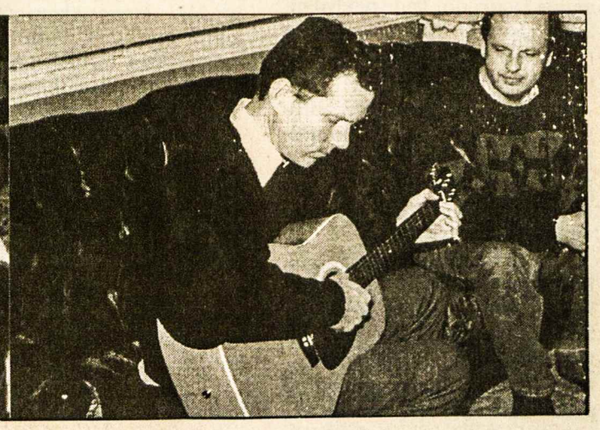

Kairėje – montrealiečiai PAULIUS MALIŠKA ir ANTANAS MICKUS, prieš 20 metų giedoję choruose ir oktete; dešinėje – tie patys, susitikę Montrealyje š.m. kovo mėnesį: Paulius tapo kunigu, darbuojasi Brazilijoje, o Antanas tapo choro vadovu

Nuotr. P. Mickaus

"Balsas tarp žmonių balsų"

Draugo koncertas, kurio programą atliko iškilioji "Dainava"

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Tokiu pavadinimu š.m. kovo 17 d. Maria High School auditorijoje Čikagoje *Draugas* surengė lietuvių meno ansamblio "Dainava" koncertą.

Koncerte dalyvavo dvi viešnios solistės: sopranas Virginija Bruožytė-Muliolienė ir mezzosopranas Danutė Mileikienė.

"Dainavos" dirigentas yra Darius Polikaitis, koncertmeisteris – Vidas Neverauskas, chormeisteris – Audrius Polikaitis. Taip pat dalyvavo 14 asmenų orkestras.

Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių kūrybai, kuriai atstovavo visa eilė muzikų.

Pirmosios koncerto dalies pabaigai buvo atlikta muz. Fausto Strolios kūrinys *Poeto svajonė* pagal Henriko Nagio *Norėčiau prisijaukinti sakalą.* Koncerte dalyvavęs kompozitorius dirigento D. Polikaičio buvo paprašytas atsistoti, ir publika pagerbė jį ilgais plojimais.

Išdykusi lopšinė – muz. N. Sinkevičiūtės, S. Nėries eilės bei liaudies žodžiai, užbaigė pirmąją koncerto dalį.

Koncerto dainos buvo perpintos pritaikintomis eilėmis, kurių skaitovė buvo Giedrė Gillespie.

Po pertraukos – II koncerto dalis, kuri buvo pradėta V. Miškinio *Cantate Domino.* Toliau – W. A. Mozart'o *Alleluja* iš *Exultate jubilate.* Atliko sol. V. Bruožytė-Muliolienė. Po to – pagrindinis šios dalies kūrinys (iš 12 dalių), nuostabusis Antonio Vivaldi *Gloria,* kurį atliko solistės V. Bruožytė-Muliolienė ir D. Mileikienė su "Dainava" bei orkestru. Šis kūrinys nuskambėjo įspūdingai, didingai. Ir solisčių puikūs balsai, ir "Dainavos" dainininkai tiesiog kėlė klausytojų širdis dievop! Beveik pilna didelė auditorija tiesiog skambėjo nuo gausių plojimų, "bis" šūksnių. Pagaliau "Dainava" "nusileido" ir padainavo dar savo tradicinę dainą *Kur giria žaliuoja,* vadinama "Dainavos" himnu.

Po puikaus koncerto "Dainavos" ansambliui ir svečiams buvo surengtos vaišės, kur buvo pasakyta gražių kalbų.

"Dainavos" ansamblis yra aukšto meninio lygio, jaunas, stiprus. Jame dabar dainuoja 43 (pagal programinį leidinį) nariai. Dauguma atėję į jį Dariui Polikaičiui pradėjus jam vadovauti (nuo 1988 m.). Dauguma narių – išeivių vaikai ir vaikaičiai. Yra ir veteranų su labai gerais balsais ir jaunom širdim. Gražu, kad dainuoja šeimų nariai, pvz. iš kelių Polikaičių šeimų (be paties dirigento) yra šeši, Šoliūnų – trys, Daugirdų, Gylių, Bielskų – po du. Yra ir neseniai iš Lietuvos atvykusių.

Koncerto proga buvo išleistas gerai paruoštas programinis leidinys su informacine medžiaga apie "Dainavą", solistes, dirigentą ir su gausa sveikinimų išsakančių gražiausius linkėjimus *Draugui.*

Programiniu leidiniu rūpinosi *Draugo* administratorius Valentinas Krumplis. Koncerto regimu dalyvavo eilė žmonių, bet ypač pasidarbavo ir viskuo rūpinosi *Draugo* leidėjų v-bos pirm. Marija Remienė.

Prof. B. A. POKROVSKIS (viduryje), Maskvos Didžiojo teatro ilgametis režisierius ir dabartinio kamerinio muzikinio teatro steigėjas, režisavęs kurį laiką ir Lietuvos operoje. Kairėje – sol. E. MAŽINTAS, studijuojantis pas jį operos režisūrą

Duetas, žavėjęs tautiečius

N. Paltinienė ir E. Ivanauskas Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors balandžio 7-sios sekmadienį Čikagoje lijo ir buvo šaltoka, Jaunimo centro didžiojoje salėje tos dienos popietę vyravo giedra ir šilta atmosfera. Daug šilumos ir mielų akimirkų susirinkusiems klausytojams (o jų buvo per 400) pateikė jau legendiniu tapęs estrados duetas, patekęs net į Lietuvos rekordų knygą – Nelė Paltinienė ir jos partneris Eugenijus Ivanauskas.

Šie solistai, kartu pradėję dainuoti prieš 40 metų, čikagiečius nukėlė į jų pamėgtą pajūrį – Klaipėdą, kur jie žengė pirmuosius žingsnius, pakeliui į didžiąją sceną.

Todėl jų dainų žodžiai daugiausia sukosi apie jūrą, amžiną jaunystę, meilę. Jie sudainavo *Vakaras pamary, Nidai, Naktinė jūra, Vakaras prie jūros, Išplaukiant* ir kitus kūrinius su tekstais apie jų jaunystės dienas prie jūros.

Nors Nelė Lietuvą turėjo palikti 1982-siais, ji po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo vėl ten kas metai iš Vokietijos grįžta ir viena, o taip kartu su E. Ivanausku (jis tebegyvena prie Klaipėdos-Garžduose) vis koncertuoja.

"Kol plaks manoji širdis, mes būsime kartu" – dainavo Nelė ir Eugenijus, dar pridėdami: "Kaip gerai, kad mūsų keliai susikirto". Šioje vietoje Nelė pridėjo "Gal jau paskutinį kartą" – lyg nujausdama, jog tai gali būti jos paskutinis pasirodymas Čikagoje.

Estrados solistai – NELĖ PALTINIENĖ ir EUGENIJUS IVANAUSKAS Čikagos Jaunimo centro scenoje kartu su rengėjais – Anatolijum ir Sigita Šlutais po sėkmingo jų koncerto balandžio 7 d.

Nuotr. Ed. Šulaičio

Reikia pasakyti, kad sekmadienio koncertas Nelei jau buvo 14-sis Čikagoje, o Eugenijus čia pradėjo dainuoti dar visai neseniai. Beje, sekmadienio pasirodyme negalėjo dalyvauti žymioji renginių vedėja, nemažai humoro turinti Stefa Navardaitienė. Sušlubavus sveikatai, liko Kaune.

Muzikas Arvydas Paltinas, buvęs "Kopų balsų" Klaipėdoje estradinio ansamblio vadovas, koncerto metu tvarkė muzikinę palydą. Pradedant antrąją dalį, jis prabilo į klausytojus ir žodžiu. Jis, svečias iš Vokietijos, kuris yra buvęs Vasario 16-sios gimnazijos mokytojas, dar trumpai prisiminė ir šią mokslo įstaigą, padėkojo koncerto rengėjams Anatolijui bei Sigitui Šlutams, talkininkams Petrui Petručiui, Leonui Narbučiui su žmona, spaudos žmonėms.

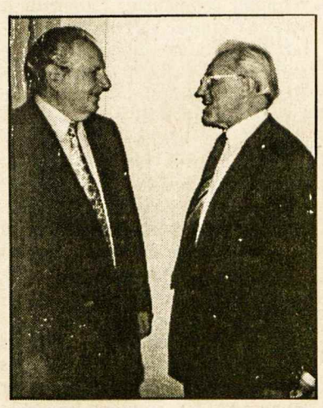

Muzikas Arvydas Paltinas (dešinėje) Čikagoje po koncerto kalbasi su žinomu filmuotoju Aleksandru Pleniu, kuris nufilmavo ir balandžio 7-sios koncertą Čikagoje Nuotr. Ed. Šulaičio

Po koncerto dalis klausytojų, susirinkę į JC kavinę, tęsė pasimatymą su Paltinais ir Ivanausku. Ypač papuliari buvo Nelė, kurią čia sveikino ir autografų prašė dešimtys žmonių, šią solistę pažįstančių jau ne vieną dešimtmetį.

Nelę apsupę gausūs jos gerbėjai, norėjo kartu uždainuoti koncerte girdėtos dainos žodžius: *Meilė neskaičiuoja valandų, apie meilę pasvajoti niekada nevėlu".*

Lietuvos policininkų pagerbime Toronte su ambasadoriumi RIMANTU ŠIDLAUSKU (viduryje), Toronto policijos viršininku JULIAN FANTINO (šalia jo) Prisikėlimo parapijos patalpose Nuotr. V. Girčio

● Būk giliai religingas, tada sutiksi su senėjimu, nepavydėsi jaunystės jaunuoliams, negyvensi tiktai praeitimi, nebūsi egoistas, nebūsi vienišas, nes Dievas visada su tavimi, pakęsi visus skausmus, įveiksi baimę bei rūpesčius ir laimingai iš šio gyvenimo "dykumos" pereisi į "pažadėjają žemę", kur gyvensi Švenčiausios Trejybės džiaugsmingoje, mylinčioje draugystėje.

A. DEEKIN

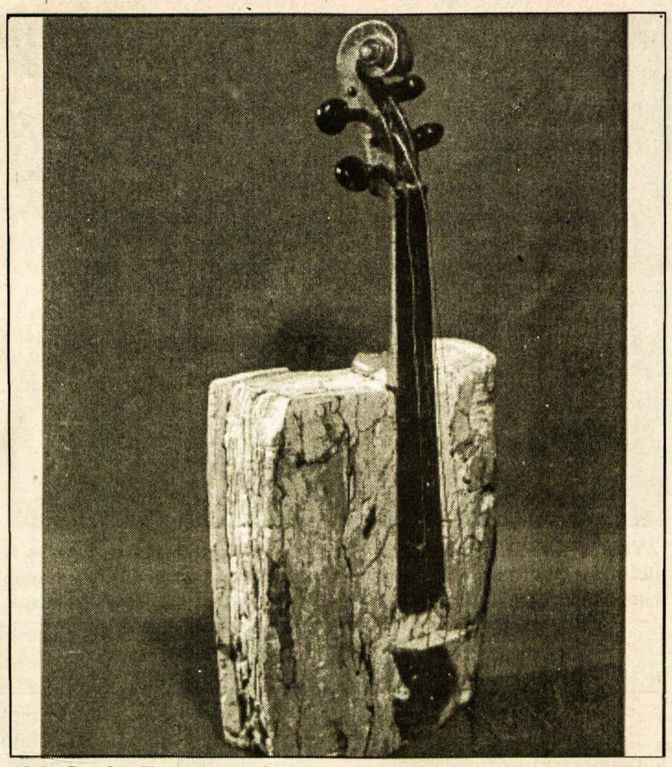

Alain Stanke, _Knyga ir smuikas,_ medžio skulptūra: _Rašytojas ir muzikas – abu kerėtojai._ Iš leidinio _Livres-S_

"Nuskink man žvaigždę nuo dangaus"

Koncertas, kurį atliks "Sutaras" iš Lietuvos ir torontiškė "Volungė" š.m. balandžio 27 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Toronto visuomenė turės progą išgirsti Zitos Kelmickaitės bei A. Foko iš Vilniaus ir Dalios Viskontienės iš Toronto bendro darbo vaisių – neeilinį koncertą *Nuskink man žvaigždę nuo dangaus.*

Zitos Kelmickaitės darbo dėka, 2000 m. Vilniuje išleistas tautosakos dainų apie širdies sopulius rinkinys, pavadintas *Aš iš meilės gavau džiovą.* Šis rinkinys ir tapo šio koncerto Toronte pagrindu. Profesorė Viktorija Daujotytė įvade rašo: "Lietuvių klasikinės tautosakos meilė santūri. Daug gražių širdies žodžių, bet nėra kraujo – aistros... Romanse... svarbu išsilieti, išsireikšti; išsidainuoti taip, kad ašaros plauktų upeliais, o plaukdamos plautų amžinas meilės žaizdas, atviras ir slaptas. Tokią galią turi romansas – dainuojamas eilėraštis".

Zita Kelmickaitė ryžosi surinkti XX-tojo amžiaus lietuviškus romansus į vieną rinkinį. Romanso pasirodymas Lietuvoje susijęs ne su kaimo, o su miesto kultūra, ne su uždara sodyba ar su lauku, kaip klasikine liaudies daina, o su atvirėjančiu pasauliu – su mokykla, žurnalu, laikraščiu, radiju.

"Volungė", antros kartos lietuvių choras, jau 27 metai sėkmingai džiugina lietuviškąją išeiviją savo giesmėmis, dainomis, koncertais. Šis 37 asmenų mišrus choras, įsteigtas 1975 metais muzikės bei chormeisterės Dalios Skrinskaitės-Viskontienės iniciatyva.

"Sutaras", tai savarankiška, profesionali folkloro grupė, susidedanti iš 5 asmenų. Ansamblio vadovas – Antanas Fokas. Jos repertuare visa lietuvių liaudies instrumentų muzikos panorama: nuo senųjų apeigų, autentiškų piemenų instrumentų. "Sutaro" koncertuose skamba unikalios daugiabalsės sutartinės, atliekamos dudytėmis, rageliais ir skudučiais, piemenų raliavimas lumzdeliais ir rageliais. Smagūs lietuvių liaudies šokiai grojant smuikais, armonikomis, klarnetais, cimbolais ir daugybe kitų instrumentų. Artistai ne tik groja, bet ir dainuoja, šoka įtraukdami savo klausytojus į pasirodymų sūkurį.

"Sukuras" gyvuoja jau 12 metų, yra atlikęs per 2,400 viešų pasirodymu. 1991 m. dalyvavo festivaliuose Čekijoje, Danijoje, Vokietijoje, Austrijoje, JAV, Australijoje, Ispanijoje.

Toronto lietuvių visuomenė iš "Volungės" choro yra įpratusi tikėtis kažko neįprasto, neeilinio. Už tai ji su entuziazmu dalyvauja šio choro renginiuose. Ir šį kartą visuomenė neliks abejinga.

Bilietus ($20 asmeniui) galima įsigyti parapijos salėje arba pas Juliją Danaitienę.

Paruošė –

Gabija Petrauskienė

Pavasario kregždė spaudos padangėje

Naujas laikraštis Lietuvoje – "Vilniaus žinios"

Nors Lietuvoje užsidarinėja nemažai laikraščių bei žurnalų, o dar išeinantieji pergyvena finansinius sunkumus, atsiranda entuziastų, drįstančių kurti naujus leidinius.

Šiomis dienomis Čikagoje pasiekė vienas tokių naujų laikraščių – *Vilniaus žinių* pirmasis numeris (paženklintas 2002 m. kovo 22 data). Kaip skelbiama, tai Vilniaus miesto ir Vilniaus apskrities laikraštis, kuris žada pasirodyti kas antrą penktadienį.

Leidinys gana stambokas (16 psl.), gausiai iliustruotas (kai kurios nuotraukos spalvotos). Vyr. redaktoriumi pasirašo Rimantas Šlajus, o pavaduotojas – Linas Medelis. Leidėjas – "Baltijos pranešimai", Krokuvos g. 11-2, Vilnius 2005.

Redakcija kreipiasi su tokiu prašymu: "Būsime dėkingi, jei bendrausite su mumis ir visas savo naujienas pranešite tel. 715318, 799923 arba el. paštu baltijos@takas.lt.

Pirmame laikraščio numeryje yra nemaža įdomios medžiagos. Viename rašinyje rašoma apie vis didėjantį turistų iš užsienio srautą. Čia teigiama, kad gausėja turistai iš Lenkijos, Vokietijos, kitų Europos šalių ir JAV.

Lenkai sudaro apie 15% visų turistų, o vokiečiai eina antroje vietoje – su 13%. Svečiai iš JAV sudarė 6.2% ir užėmė V-ją vietą.

Straipsnyje *Vilniaus bedarbis – jaunas ir piktas* teigiama, kad daugiausia registruotų bedarbių yra nuo 20 iki 24 m amžiaus. Jų išsilavinimas – vos vidurinis (arba net nebaigtas).

Vilniaus darbo biržos direktoriaus pavaduotojas Stasys Tulalas šių bedarbių klausimu teigia:

"Įtariu, jog šie žmonės per paskutinius 10 metų išaugo tiesiog šalia Gariūnų prekystalio. Tėvai prekiavo. Vaikai jiems padėjo. Mokytis stigo laiko, noro, kai kam galbūt ir pinigų. O per pastarąjį dešimtmetį laikai smarkiai pasikeitė. Dabar tokie bedarbiai gana pikti, agresyvūs ir nelinkę ilgai laukti".

Toliau šis pareigūnas dar prideda, kad trečdalis iš jų eina plėšikauti. Visai maža dalis bando mokytis. Pusė – važiuoja į užsienius (taip pat plėšikauti arba skinti apelsinų). Likusieji iš to daro savo "biznį" – už nemenką sumą gabena naivesniuosius, pvz. į Ispanijos laukus, arba taip pat už pinigus žada "gerą atlyginimą" bet kur – čia – Lietuvoje, arba ten – užsienyje.

Edvardas Šulaitis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Valdovų rūmų atstatymo žada imtis ir žydai. Lietuvos žydų kultūros paveldo paramos fondo valdyba nutarė kreiptis į savo rėmėjus Lietuvoje ir pasaulyje, prašydama paremti Lietuvos valdovų rūmų atstatymo projektą. Pasak fondo valdybos pirmininko Emanuelio Zingerio, Lietuvos valdovai kadaise suteikė privilegijas ir lygias teises kitose Europos valstybėse engiamiems žydams. Tai buvo beveik išimtis to meto religinės neapykantos apimtoje Europoje. Vilnius nuo viduramžių garsėjo kaip svarbus *jidiš* kultūros centras. Valdovų rūmus norima atstatyti iki 2009 metų, kai Lietuva minės savo tūkstantmetį. Rūmų atstatymas manoma kainuos apie 100 mln. litų.

Kultūros vertybių apsaugai 2002 m. iš valstybės biudžeto skirta 11.753 mln. litų: 9.242 mln. litų bus panaudoti kultūros vertybių saugojimo ir tvarkymo programoms, likusios lėšos – Kultūros paveldo centro vykdomiems darbams. Kėdainių evangelikų liuteronų šventovės, Alantos dvaro sodybos rūmų, Sasnavos klebonijos, Tauragės pilies bokšto, Verkių dvaro sodybos sutvarkymo užbaigimui skirta 4.726 mln. litų. Numatoma tęsti Plungės, Rokiškio, Raguvėlės, Kairėnų ir kt. dvaro rūmų pastatų konservavimo ir restauravimo darbus. Sinagogų komplekso Kalvarijoje remontui pinigų skyrė Kultūros vertybių apsaugos departamentas (200,000 Lt.) ir vienas Vokietijos fondas (440,000 Lt.). Pagal atskirą programą (367,000 Lt.) bus tvarkomi Vilniaus senamiesčio statiniai: Šv. Mikalojaus ir Bernardinų šventovės, Švč. M. Marijos ėmimo į dangų šventovės ir Pranciškonų vienuolyno ansamblis bei buv. Chodkevičių rūmų ansamblis. 1.650 mln. litų skirta piliakalnių, kapinių bei parkų tvarkymui; 1.450 mln. litų – statinių puošybos bei smulkesnių objektų (pvz. paveikslų, altorių, freskų, skulptūrų ir pan.) restauravimo reikalams. Pagal galiojančias taisykles kultūros vertybes departamentui padeda tvarkyti ir savininkai. Iš jų šiais metais tikimasi sutelkti 4.717 mln. litų.

Lietuvos mokslų akademijos visuotiniame susirinkime š.m. kovo 19 d. buvo paskirtos keturios vardinės premijos ir išrinkti mokslų akademijos užsienio nariai. 2001 m. literatūrinė Vinco Krėvės-Mickevičiaus premija paskirta prof. dr. Vytautui Kubiliui už monografiją *Neparklupdyta mūza*; Vlado Lašo medicinos premija paskirta prof. dr. Liudvikui Lašui ir Danutei Lašienei už darbų ciklą *Žmogaus augimo hormonai (išskyrimas, tyrimai, gamyba, gydymas studijos) 1971-2001 m.* Pranciškaus Šivickio biologijos premiją gavo prof. dr. Ona Kublickienė už ciklą *Parazito ir šeimininko sąveikos tyrimai.* Jono Krikščiūno žemės ūkio mokslų premija paskirta akad. Juozui Lazauskui už mokslinius darbus agronomijos srityje. Lietuvos mokslų akademijos užsienio nariais išrinkti vokiečių geologas Jan Harff ir norvegų astronomas Jan Eric Solheim.

Režisierius Eimuntas Nekrošius Vilniuje "Meno forte" steigia aktorių bei režisierių studiją. Vakaruose jau nuo seno įprasta, kad aktoriai ir režisieriai susirenka kelioms dienoms ar savaitėms į kūrybines laboratorijas pas žinomą meistrą. Tokiems profesionalų tobulinimosi kursams įvairiose valstybėse yra vadovavę ir E. Nekrošius, Rimas Tuminas bei Oskaras Koršunovas. Kūrybinių laboratorijų yra buvę ir Lietuvoje, bet joms iki šiol vadovaudavo menininkai iš užsienio: Londono valstybinio dramos teatro aktoriai, olandų ar švedų teatro meistrai. Šiandien dar neaišku, kaip dažnai vyks "Meno forto" studijos darbas, tačiau jau gegužės 2-3 d.d. "Meno fortas" kartu su Teatro ir kino informacijos ir švietimo centru skelbia atranką į E. Nekrošiaus aktorių ir režisierių studiją. "Dalyvauti kviečiami ne tik teatrinių specialybių atstovai, bet ir visi besidomintys teatru maištautojai", rašoma pranešime. Režisierius lauks jaunų, 18-27 m. amžiaus, žmonių ir su atrinktaisiais dirbs gegužės 6-16 dienomis. E. Nekrošius niekuo neįsipareigoja tiems, kurie lavinsis jo studijoje. Jis užsiminė, kad ateityje jo studijos laboratorijoms galės vadovauti ir kiti teatro menininkai. Tiems, kurie rinksis tobulintis, nereikės mokėti jokio mokesčio. Teatro ir kino informacijos ir švietimo centro vadovas Audronis Liuga mato labai šviesias šio projekto perspektyvas.

"Meno forto" bei A. Liugos vadovaujamo centro ryšiai leistų kviesti į studiją ir meistrų iš užsienio, o paties E. Nekrošiaus pamokos – neįkainojamas turtas lietuvių aktoriams ir režisieriams. Iki šiol E. Nekrošius yra vadovavęs aktorių laboratorijoms Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje. Jo darbo Italijoje rezultatas – spektaklis *Žuvėdra*, pagal A. Čechovo pjesę, pastatytas su italų aktoriais, jau visą sezoną gyvena savarankišką gyvenimą, keliauja po tarptautinius festivalius.

Rašytojo V. Mykolaičio-Putino muziejus vėl atidarytas naujose patalpose Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. Netoli Marijampolės, Prienų rajono Pilotiškių kaime, gimęs V.M.-P. prieš šimtą metų pradėjo lankyti šią gimnaziją. Poeto ir rašytojo muziejų prieš tris dešimtmečius Marijampolėje įsteigė trys lituanistai. Iš jų vienas, Zigmantas Vidrinskas, ir šiandien jam vadovauja. 1968 m., minint V.M.-P. 75-sias gimimo metines, Marijampolės bendrabutinei mokyklai buvo suteiktas V. Mykolaičio-Putino vardas. Muziejus daugelį metų glaudėsi namelyje prie šios mokyklos, bet, atsiradus namelio savininkams, teko iš ten išsikelti. Dabartinis muziejus įrengtas salėje šalia gimnazijos muziejaus, kurio rodiniai pasakoja apie kitus šios gimnazijos mokinius, tapusius žymūnais: Vincą Kudirką, Joną Jablonskį ir Joną Basanavičių. **G.K.**

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

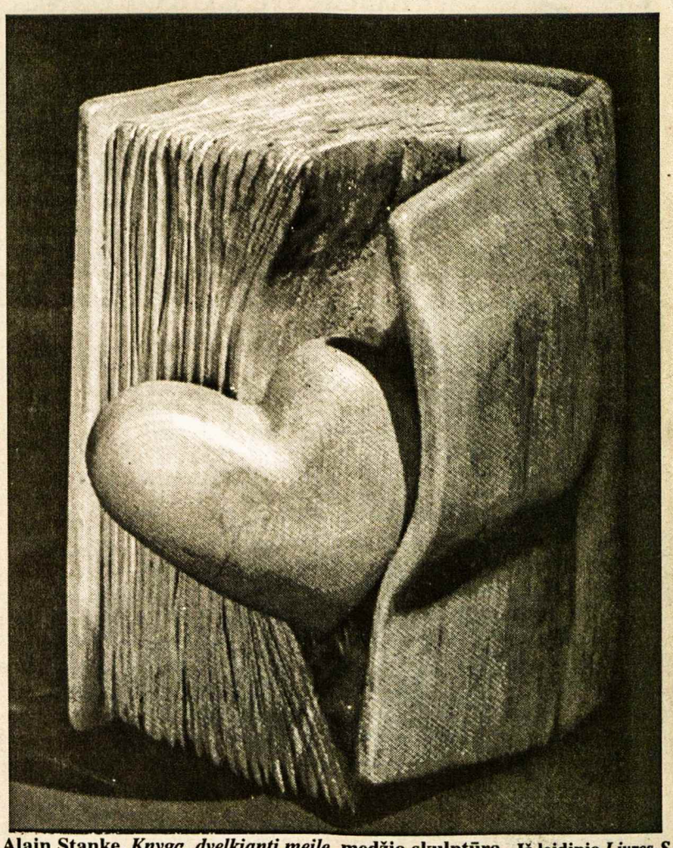

Alain Stanke, _Knyga, dvelkianti meile,_ medžio skulptūra. Iš leidinio _Livres-S_

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.15%
180-364 d. term.ind.	1.15%
1 metų term. indėlius	1.35%
2 metų term. indėlius	2.50%
3 metų term. indėlius	2.75%
4 metų term. indėlius	3.50%
5 metų term. indėlius	4.00%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	1.85%
2 metų GIC-met. palūk.	3.00%
3 metų GIC-met. palūk.	3.25%
4 metų GIC-met. palūk.	4.00%
5 metų GIC-met. palūk.	4.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.10%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.00%
Sutarties paskolas nuo	5.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	3.75%
2 metų	5.30%
3 metų	5.60%
4 metų	6.10%
5 metų	6.30%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.00%

Duodame komercinius mortgičius

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS
3½%
IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594
27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Galvojat parduoti ar pirkti nuosavybę? Mielai atsiųsiu į Jūsų namus informacines knygutes be jokių Jūsų įsipareigojimų

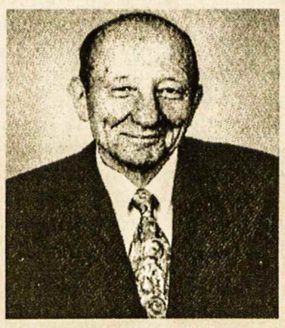

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937

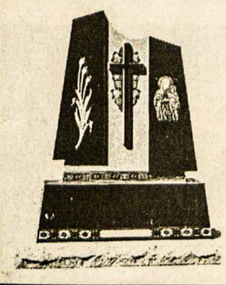

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS
4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3
Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių
Tel: (416) 233-4601

$2.00* off for 1 parcel $2.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS, Klyvlando "Cavaliers" žaidėjas, (antras iš dešinės) savo tautiečių tarpe Toronte po paskutinių NBA sezono rungtynių prieš Toronto "Raptors" Nuotr. G. Stasiulevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

"The Toronto Star" savo balandžio 12 d. vedamajame kritikavo (buvusį) Ontario socialinių paslaugų ministerį, kad jis vienaip kalba, kitaip elgiasi. Praeitą rudenį min. John Baird kalbėjo: "Mokesčių mokėtojai pageidauja ir net reikalauja iš valdžios, kad mes kiekvieną dolerį išleistume išmintingai ir vertai". Tuo tarpu dienraščio gauti dokumentai rodo, kad ministeris ir 11 jo politinių aukštesnio rango kolegų išleido iš ministerijos fondų per 15 mėnesių po $930.95 už maistą ir gėrimus restoranuose. Tai dvigubai didesnė suma, negu mėnesinė $448 pašalpa motinai su vaiku. Pasiteisinimas – ilgos darbo valandos.

Shirley Neuman, žymi kanadietė akademikė ir universiteto administratorė, grįžta iš JAV Michigan universiteto į Kanadą perimti atsakingų rektorės (*provost-chief academic officer*) pareigų Toronto universitete. Šiose pareigose ji bendradarbiaus su universiteto dekanais ir fakultetų vadovais rengiant naujas programas, kviečiant naujus profesorius ir mokslininkus, vykdant universiteto užsibrėžtus planus. Universitetas planuoja smarkiai plėsti bakalaureatų programas, kad galėtų priimti didesnę naujų studentų grupę, baigsiančią vienu metu gimnazijų XII ir XIII klases (ateityje XIII klasė numatyta panaikinti). Toronto universiteto prezidentas Robert Birgeneau, kuris irgi prieš porą metų sugrįžo iš JAV, kur buvo griežtųjų mokslų dekanas Massachusetts technologijos institute Bostone, turės patyrusią padėjėją universiteto perorganizavimo metu.

S. Neuman gimė ir augo kaime netoli Edmontono (Alberta) be elektros, vandens ar kitų patogumų. Baigė Albertos universitetą 1960 m.; 1986 m. tapo profesore ir universiteto moterų studijų programos steigėja. 1992 m. paskirta humanitarinių mokslų dekane tame pačiame Albertos universitete. Vėliau persikėlė į Br. Kolumbijos universitetą, o 1999 m. į Michigan universitetą, kur buvo moterų studijų profesorė ir Literatūros, mokslo ir menų kolegijos dekanė. Jos kolegos akademikai ją vertina kaip pasaulinio masto Kanados literatūros specialistę su neįkainojama patirtimi stambaus universiteto administravime.

Vimy Ridge (Prancūzijoje) kautynėse Pirmojo pasaulinio karo metu pasižymėjo kanadiečių kariuomenės daliniai, kai po kelių nepasisekusių vakariečių kariuomenės puolimų jiems pavyko nugalėti vokiečių pasipriešinimą ir galutinai užimti šį svarbų ir vyraujantį kalnagubrį. Šiemet sueina 85 metai nuo tų kautynių. Jos prasidėjo 1917 m. balandžio 9 dieną ir per porą dienų kanadiečiai neteko per 10,000 karių, iš kurių 3,598 žuvusių. Prieš kanadiečių puolimą šešias dienas vyko smarkus artilerijos apšaudymas, inžinerijos daliniai kasė urvus ir griovius vokiečių pozicijų link, bet vistiek puolimui prasidėjus daugiausia pasidarbavo ir nukentėjo pėstininkai, kurie privertė vokiečius pasitraukti. Šios sukakties proga prie didingo *Vimy Ridge* paminklo Prancūzijoje žuvusiems paminėti buvo padėta vainikų.

Kelionės lėktuvu žada dar labiau pabrangti. Kadaise buvo įvestas pridėtinis mokestis padengti pabrangusio aviacijos kuro išlaidoms. Nuo š.m. balandžio pradžios įvestas saugumo patobulinimui mokestis. Daugelis oro uostų reikalauja pridėtinio mokesčio už "oro uosto patobulinimus" iš jais besinaudojančių lėktuvų ir jų keleivių – jų tarpe ir Torontas. Paskutiniu metu kelios JAV oro linijų bendrovės (United, Delta, American, Continental ir Northwest) nutraukė mokesčius kelionių agentams už patarnavimus (agentai už skrydžius tų bendrovių lektuvais dabar ima papildomą mokestį, apie $27 iš keleivių). Air Canada planuoja pasekti jų pavyzdžiu. Tuo atveju Kanados kelionių agentams prarastus $140 mln. turės "sudėti" keleiviai. Kelionių agentūros teigia, kad joms kainuoja $46 užsakyti keleiviui lėktuvo bilietą. Per dideli ir vis didėjantys pridėtiniai mokesčiai gali prislopinti dabar vos beatsigaunantį po teroristinių antpuolių sužlugdytą turizmą. Turbūt turės sumažėti ir dabartinis kelionių agentūrų (4,800) ir agentų (30,000) skaičius.

Bevielių telefonų (*cell phones*) vartojimas vairuojant autovežimius turėtų būti uždraustas, galvoja 52% iš 1,200 apklaustų vairuotojų. Tik 10% tam priešintųsi. Kalbėjimas telefonu atitraukia vairuotojų dėmesį nuo tiesioginių pavojų vairuojamam automobiliui. Kiti tyrimai parodė, kad net ir pusėtinai girtas vairuotojas pajėgtų sustabdyti automobilį trumpesniame atstume, negu kalbantysis bevielį telefonu – rankoj laikomu ar įmontuotu automobilyje. Pastarųjų reagavimas į pastebėtą kliūtį yra net 30% lėtesnis. Ontario provincijos transporto ministerija, pasak ministerijos atstovo A. Ahmed, laukia statistinių duomenų iš tų vietovių, kur telefonų pokalbiai vairuojant jau yra uždrausti, kad galėtų studijuoti ir įvertinti draudos rezultatus. **G.K.**

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

MARGIS PHARMACY
Aptarnauja Toronto gyventojus daugiau kaip 50 metų!
"IR TAI NE TAS, KĄ MES MOKAM, BET KAIP JUMIS RŪPINAMĖS!"
♦ sąžiningas ir profesionalus aptarnavimas
♦ nemokamas vaistų pristatymas į namus
PRISIJUNKITE PRIE MŪSŲ KLIENTŲ ŠEIMOS!
Tel.: (416) 535-1944 Faksas: (416) 536-6268

Sporto žinios

Krepšinio varžybos

Kanados sporto apygardos vyrų B lygoje Toronto "Aušra" ir Hamiltono "Kovo" antroji komanda laimėjo ketvirtbaigmės žaidimus ir pasiekė pusbaigmę. "Aušra" įveikė Mississaugos "Anapilio" komandą 78-43, o "Kovas II" laimėjo 51-45 prieš Toronto "Gintarą".

Baigminės rungtynės įvyks balandžio 28 d. "Humber College Lakeshore Campus", 3199 Lakeshore Blvd. West (arti Kipling gatvės). Žaidimas dėl III vietos bus 3.15 v.p.p., o dėl I-os v. 4.30 v.p.p.

Vyrų B pirmenybės

– Hamiltono "Kovo" II-oji komanda netikėtai laimėjo prieš Hamiltono I-ją k. 63-62 pusbaigmės rungtynėse balandžio 20 d. Hamiltone per Kanados apygardos vyrų B pirmenybes, ir žais prieš Toronto "Vytį" baigminėse rungtynėse balandžio 28, 4.30 v.p.p. "Humber College" patalpose (Lakeshore Campus), 3199 Lakeshore Blvd. (į vakarus nuo Kipling gatvės).

– "Vytis" įveikė Toronto "Aušrą" 72-57, kuri kovos dėl trečios vietos prieš Hamiltono "Kovo" I-ją komandą.

– Toronto "Gintaras" užėmė penktą vietą su 70:63 rezultatu prieš Mississaugos "Anapilį".

– Apygarda įvedė šitą lygą, kad Kanados lietuvių klubai galėtų ruošti vyrų B klasės varžyboms, kurios vyks ŠALFASS sporto žaidynėse Čikagoje gegužės 17-19 d.d.

R. Miečius

"Anapilio" žinios

Balandžio 13 d. įvykusiose Kanados lietuvių sporto apygardos vaikų iki 8 m. amžiaus krepšinio pirmenybėse I vietą ir aukso medalius iškovojo Mississaugos "Anapilio" komanda. II ir III vietos atiteko Toronto "Aušros" komandoms. Klubas dėkoja "Anapilio" komandos treneriui M. Leknickui ir visiems vaikučiams už šį puikų pasirodymą. **P.V.**

Žinios iš Lietuvos

BOKSAS: Kaune 6-tosiose tarptautinėse Algirdo Sočiko bokso varžybose, kuriose dalyvavo 77 atletai iš 12 valstybių, mūsų šalies boksininkai iškovojo 13 medalių (4 aukso, 4 sidabro ir 5 bronzos). 8 medaliai atiteko rusams, 6 – gudams, 5 – ukrainiečiams, po 4 vokiečiams ir filipiniečiams.

TINKLINIS: Lietuvos tinklinio čempionais tapo Vilniaus "Kontakto" komanda. Antroje vietoje – Šiaulių "Elga-Startas", trečioje – Kelmės "Agrotech". Lietuvos moterų tinklinio čempionatą iškovojo Kauno "Heksa", baigmėje nugalėjusios Alytaus "Alytaus prekybos" tinklininkes. Bronzą laimėjo Jonavos "Achemos" komanda.

KREPŠINIS: Lietuvos moterų krepšinio lygos (LMKL) čempionėmis trečius metus iš eilės tapo Vilniaus "Lietuvos telekomo" krepšininkės, baigmėje 82:41, 67:51 ir 69:58 įveikusios Kauno "LKKA-Kaunas" komandą. Lietuvos krepšinio veteranų čempionato (50 metų ir vyresni) grupės varžybų nugalėtojais tapo Kauno žalgiriečiai, baigmėje 92:72 įveikę Panevėžio "El-Eko Sport" krepšininkus. Pasaulio krepšinio lygos NBA naujokų biržoje šiemet ketina dalyvauti Vilniaus "Lietuvos ryto" gynėjas A. Macijauskas ir JAV "Vaik Forest" universiteto komandos puolėjas D. Songaila. Lietuvos jaunių vaikinų (gimusių 1984 m. ir jaunesnių) krepšinio rinktinė Lenkijoje vykstančiose Europos čempionato atrankos varžybose užsitikrino kelialapį į baigmines pirmenybes liepos m. Vokietijoje. Jaunosios Lietuvos krepšininkės (gimusios 1984 m. ir jaunesnės) XX Europos krepšinio čempionato pusbaigmės C grupės varžybose Dubrovnik (Kroatija) patyrė ketvirtą pralaimėjimą, 61:68 nusileisdamos kroatėms.

FUTBOLAS: Smederev (Jugoslavia) Lietuvos futbolo rinktinė kontrolinėse rungtynėse 4:1 nusileido šios šalies rinktinei. Lietuvos jaunimo (iki 19 metų) futbolo rinktinė, Kaune sužaidusi 1:1, Nottingham (Anglija) pralaimėjusi 1:2, prarado kelialapį į Europos čempionato varžybas.

AUTOMOBILIŲ SPORTAS: Pasaulio automobilių lenktynėse dėl čempionato penktajame tarpsnyje Kipro saloje Lietuvos atstovai S. Girdauskas ir Ž. Sakalauskas su "Mitsubishi Lancer" užėmė 23-ąją vietą.

ŠOKIAI: D. Vėželis ir L. Chatkevičiūtė, atstovaujantys "Sūkurio" klubui, Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) pasaulio įvertinimo varžybose Singapore klasikinių šokių programoje tarp 22 porų iš 10 šalių iškovojo pirmąją vietą. Daugiakartiniai Lietuvos čempionai A. Bižokas ir E. Daniūtė (Kauno "Sūkurys") Bremerhafen (Vokietija) vykusiose aukšto lygio tarptautinėse "ARD – Masters Gala" klasikinių sportinių šokių varžybose tarp 15 geriausių porų iš viso pasaulio iškovojo trečiąją vietą. **V.P.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.15% už 30-89 d.	term. indėlius
1.15% už 90-179 d.	term. indėlius
1.15% už 180-364 d.	term. indėlius
1.35% už 1 m. term.	indėlius
2.50% už 2 m. term.	indėlius
2.75% už 3 m. term.	indėlius
3.50% už 4 m. term.	indėlius
4.00% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
1.85% už 1 m. GIC invest.	pažym.
3.00% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.25% už 3 m. GIC invest.	pažym.
4.00% už 4 m. GIC invest.	pažym.
4.50% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)	
2.10% už RRSP 1 m. term. ind.	
3.25% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.50% už RRSP 3 m. term. ind.	
4.25% už RRSP 4 m. term. ind.	
4.75% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.00% už OHOSP (variable rate)	
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.35% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.00% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	3.75%
2 metų	5.30%
3 metų	5.60%
4 metų	6.10%
5 metų	6.30%
– su keičiamu nuošimčiu	4.00%

DUODAME
- *asmenines paskolas*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca
KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
Dėmesio! Organizuojama kelionė į Lietuvą rugpjūčio 26 – rugsėjo 10 d.d.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

ROYAL LEPAGE

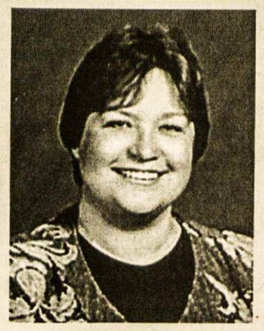

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į Lietuvą – patogūs persėdimai, su proga aplankyti ir įvairius kitus Europos kraštus! Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!
TURIU DAR VIETŲ TURISTINĖSE/MALDININKŲ KELIONĖSE:
Įdomūs maršrutai, patogūs viešbučiai, kelionės vadovas!
Su pusryčiais ir vakarienė. Pricinamos kainos! Teiraukitės!
12 gegužės, 12 dienų – Portugalija, Ispanija, Prancūzija (Fatima ir Liurdas).
2 birželio, 12 dienų – Austrija, Čekija, Vengrija, Lenkija;
17 birželio, 10 dienų – Montrealis, Quebec City, Rytų Kanada;
27 rugsėjo, 13 dienų – Austrija, Šveicarija, Prancūzija-Liurdas, Monte Cartlo
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.
ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena Travel
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ *MEDELIS CONSULTING*
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
* * *
Atstovaujam telefoninių ryšių firmai **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba **+Planas I:** Canada ir US – 7.5 c.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Naujoje vietoje nauji balsai

Torontiškė Prisikėlimo parapija pasistatydino naujus parapijos pastatus Toronto miesto vakarinėje dalyje. Šalia parapijos išdygo Lietuvių Namų suorganizuoti lietuvių slaugos namai. Tai naujas centras.

Vienas svarbiausių atsinaujinimo požymių, tai Prisikėlimo parapijos jaunimo choras, kuris buvo atkurtas 1986 m. Senose parapijos patalpose blėstantis jaunimo choras dabar atsigavo ir džiaugiasi turėdamas per 30 narių. Mergaičių ir berniukų choristų amžius – nuo 8 iki 18 metų. Chorui talkina solistė Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė ir mokytoja Janė Kriščiūnienė. Chorui akompanuoja muzikė Danguolė Radtke. Neįkainuojamą paramą chorui teikia mamyčių būrys, vadovaujamas Danelės Didžbalienės, Prisikėlimo parapija. Choras repetuoja kas sekmadienį ir kartą per mėnesį gieda Prisikėlimo parapijoje pagrindinėse Mišiose, pasirodo kasmetiniame kalėdiniame koncerte, vasario 16 iškilmėje ir kitur.

Dirigentės muzikės Dalios Viskontienės dėka choristams buvo sudarytos sąlygos dalyvauti konkurse, įgalinančiame patekti į Kanados rinktinį jaunimo chorą, kuris gegužės mėnesį dalyvaus Kanados dirigentų konferencijoje – *Podium 2000*. Konferencija įvyks Toronte. *Podium 2000* – tai Kanados dirigentų konferencija, kurioje su rinktiniu jaunimo choru parodomuoju būdu dirbs žymiausi Kanados dirigentai. Prisikėlimo parapija ir Toronto lietuvių visuomenė gali didžiuotis tuo, kad net penki choro nariai – Daiva Paškauskaitė, Julija Kriščiūnaitė, Skaidra Puodžiūnaitė, Vaiva Kuraitė ir Darius Kuras pateko į *Honours Choir*. Šiam chorui diriguos iš Anglijos atvykęs žymus dirigentas ir kompozitorius Bob Chilcott.

Choras taip pat skatina bendradarbiavimą su kaimyninėmis lietuvių parapijomis. Jis gieda ir gretimose parapijose. Dar prieš *Podium 2000*, sekmadienį, balandžio 14, choras giedojo Aušros Vartų šventovėje Hamiltone. Sekančių metų pavasarį, choras tariasi dėl galimybės aplankyti muzikės Ritos Kliorienės vadovaujamą Nuolatinės Pagalbos Mergelės Marijos parapijos jaunimo chorą Klyvlande.

Gabija Petrauskienė

Tėviškės žiburių **spaudos vakare dalyvavę *TŽ* darbuotojai ir talkininkai. Viršuje iš k. Genovaitė Gaižutienė, Gediminas Kurpis, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, Stasys Prakapas, Marius Rusinas, Rūta Rusinienė. Apačioje iš k. Valė Baliūnienė, Aušra Trussow, Janė Vingelienė, Vincas Baliūnas, Henry Trussow, Gintas Tumosa, Vida Tumosienė**

Nuotr. K. Baliūnaitės

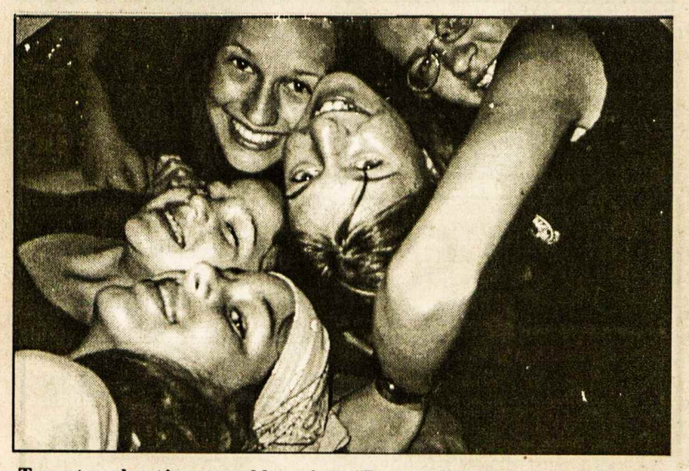

Toronto skautės, stovyklavusios "Romuvoje", kur netrūko geros nuotaikos

Pakalbėkime lietuviškai

Sinonimų kryžiažodis.

Sudarė **Eugenijus Steponavičius**

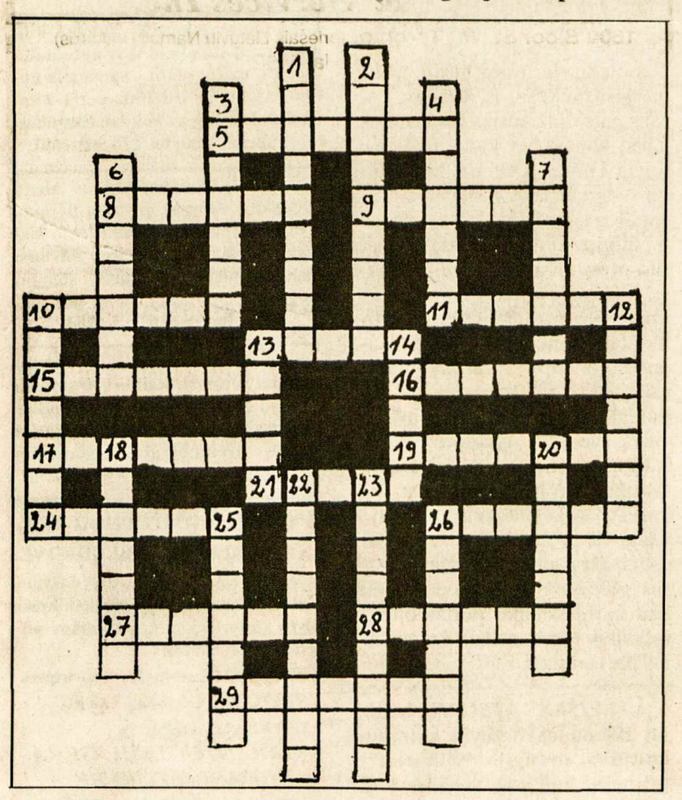

Vertikaliai

1. Kibis, kibdagis, kitaip
2. Išdaras, romytinis, skapas, kitaip
3. Neregys, kitaip
4. Aparas, ūsuotis, ūsė, kitaip
7. Drabužis, rūbas, apranga, kitaip
8. Siautulys, kitaip
10. Bokštas, kitaip
12. Įvija, kitaip
13. Šykštuolis, kitaip
14. Išdykėlis, kitaip
18. Avinas, kitaip
20. Suėmimas, suimtis, sulaikymas, kitaip
22. Sausokas, posausis, padžiūvęs, kitaip
23. Atsargus, kitaip
25. Apsagalas, pasagalas, pavilkinys, kitaip
26. Korektyvas, kitaip

Horizontaliai

1. Krakė, kitaip
8. Pasagas, ledžinga, pakala, kitaip
9. Bildėti, griausti, kitaip
10. Šatra, lakta, spirklas, kitaip
11. Kaušas, graibštas, kitaip
13. Drąsa, kitaip
15. Gandas, kitaip
16. Išgyventi, kitaip
17. Geradarybė, labdarybė, kitaip
19. Skeveldra, kitaip
21. Nuosavas, gimtinis, kitaip
24. Saugotojas, panaktinis, kiemsargis, kitaip
26. Kiaulpienė, kitaip
27. Įkyruolis, kitaip
28. Plepys, kitaip
29. Apdairus, apžiūrus, pasaugus, kitaip

ATSAKYMAI

Vertikaliai

(1)Varnalėša (2) Kastratas (3) Aklasis (4) Ūsorius (6) Apdaras (7) Siautis (10) Kupolas (12) Spiralė (13) Nagas (14) Aitas (18) Baronas (20) Areštas (22) Apysausis (23) Apžvalgus (25) Sijonas (26) Pataisa

Horizontaliai

(5) Karosas (8) Pasaga (9) Rarėti (10) Kartis (11) Samtis (13) Narsa (15) Paskala (16) Išmisti (17) Labdara (19) Atskala (21) Savas (24) Sargas (26) Pūkenė (27) Abuoja (28) Alauša (29) Atsargus

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAIŠKAS IŠ KAUNO

Nuolat prisimenančios širdingą Kanados lietuvių globą ir aukas, mums dalyvaujant 13-ame tarptautiniame terminalinių ligonių slaugos kongrese 2000 m. Montrealyje ir Monikos Povilaitienės šių metų 300 Cdn. dolerių auką.

Direktorė **Rita Kabašinskienė**, gyd. **Inesa Poniškaitienė**, social. darbuotoja **Nerija Bučnytė**

LENKIŠKOS PAVARDĖS

Girdėjau Laisvosios Europos radijo pokalbį dėl lenkiškų pavardžių rašybos Lietuvoje. Jau viskas susitarta, aukščiausiu lygiu, sutartis pasirašyta kovo 28 d. Studijoje kalbėjo Petrauskas (?), Vidžiūnas ir žurnalistas. Pirmasis man pasirodė visiškai neginantis mūsų kalbos, mūsų padėties, šaltas, apskaičiuotas biurokratas. Vidžiūnas laikėsi kaip dera išmanančiam kalbos reikšmę, ką reikštų tokia išimtis. Bet to, iš pokalbio paaiškėjo, kad lenkai buvo kreipęsi į tarptautinį teismą, bet ten nieko nelaimėjo – jų skundas pripažintas nepagrįstu. Tą patį pripažino ir mūsų aukščiausiojo teismo teisėjai. Petrausko teigimu, to nori keli lenkų politikai – ir mūsiškiai šoka pagal jų muziką. Kokie dvasios ubagai esam! Kokie tamsybininkai! Prof. A. Piročkino teigimu, tokios nuolaidos padarys daugiau žalos negu buvusios okupacijos. Tie broliai lenkai niekaip negali sutikti su pietryčių Lietuvos besikeičiančia (labai sunkiai) padėtimi, atranda būdų griauti, skaldyti. Kaip čia neprisiminti kunigaikštienės Onos Vytautienės, kuri daug daugiau pasitikėjo vokiečiais negu lenkais. Panašios nuomonės apie juos (kaip nacionalistus, linkusius nutautinti) buvo ir E. Pelegronetis, nuncijaus A. Ratti (busimojo Pijaus XI) sekretorius.

G. Gustaitė, Vilnius

KARIUOMENĖ IR POLITIKA

TŽ š.m. 8 nr. išspausdintas N. Liačienės laiškas apie kariuomenės vadą. Demokratiškuose kraštuose kariuomenė yra ir turi **būti** savo krašto apsaugotoja nepaisant, kokia partija vadovauja tam kraštui. Kariuomenės vadai vadovauja kariuomenei nesikišdami į kraštų vidaus politiką ar kokios nors partijos veiklą.

NATO KLAUSIMU

G. W. Bush ir T. Blair greitai sutarė dėl karo su terorizmu, bet nesikreipė į ŠAS(NATO), nes sutarties 5-tasis paragrafas jiems šiuo momentu nepatiko. Tai labai susilpnino ŠAS reikšmę. Patį didžiausią smūgį ŠAS gavo iš D. Britanijos premjero Tony Blair. Jis, nesiklausdamas kitų, tyliai pritariant JAV prezidentui G. W. Bush, paskelbė pareiškimą – radikaliai reformuoti ŠAS. T. Blair projektas iš esmės keičia ŠAS saugumo struktūras. Jis net nematė reikalo laukti ir jį apsvarstyti aukščiausiojo lygio posėdyje.

T. Blair tėvynainis lordas G. Robertson – generalinis ŠAS sekretorius, aplankė V. Putin Maskvoje, išaiškindamas T. Blair pareiškimą ir pasiūlymą, kad V. Putin Federacinė Rusija turėtų ŠAS taryboje **veto** teisę sprendžiant esminius reikalus. Ar iš viso Lietuvai verta ir reikalinga veržtis į ŠAS, kai pati ŠAS nežino ant kokio pamato ji stovės po metų ir kitų. ŠAS nepagerins Lietuvių žmonių ekonominės gerovės, o buvimas ŠAS Lietuvai labai, labai brangiai kainuos. Be to, Lietuvos priėmimas į ŠAS priklausys ir nuo JAV ir D. Britanijos žydų.

Stasys Kasparas, Londonas, D. Britanija

IEŠKO GIMINIŲ

Kreipiuosi su prašymu ir viltimi per laikraštį *TŽ* paskelbti žinutę. Gal atsirastų žmonių, ką nors žinančių apie mano tetą Valę Biškauskaitę-Kimantienę, gimusią apie 1907 m., pusbrolį Edmantą Kimantą (g. 1932?), pusseserę Aldoną Kimantaitę (g. 1934?) ir pusseserę Eddutę Kimantaitę (g. 1936?), karo pabaigoje išvykusius į Vokietiją, o po to gyvenusius Australijoje. Į Vokietiją, išvyko iš Kauno miesto (yra gyvenę Skuode). Mes, jų giminaičiai, gaudavome laiškus iš Australijos adresu – Vladui Biškauskui, Alizavos km. Vabalninko vlsč. Biržų apsk. Susirašinėjimas nutrūko Stalino represijų laikais.

Nuotraukose – teta Valė su pusbroliu ir pussesere, kitoje – pusseserė Aldutė 1943 m.

Pagarbiai – **Lina Banėnienė**, Šiaurės prospektas 53-1, LT-3042, Kaunas, Lithuania. Tel. (8-37) 7116663.

Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvo metinio susirinkimo registracijos stalas

Kur taupyti? Kur skolintis?

(Atkelta iš 6-to psl.)

kimą, dėkodamas visiems susirinkusiems ir pakvietė vaišintis B. Stanulienės paruoštais pietumis.

Valdybos narys V. Bireta padėkojo išeinančiam iš valdybos dr. Č. Joniui ir įteikė simbolinę dovaną.

Atsakymas į klausimą

Atsakymas į klausimą, kur taupyti?, kur skolintis? Labai aiškus. Tik savo kredito kooperatyve. Kuris kanadiškas bankas ar finansinė institucija pridėtų metų gale 11.5% už sumokėtus palūkanų ar gautų už santaupas nuošimčių. Kiti bankai statosi dangoraižius, o savas kredito kooperatyvas remia lietuvišką veiklą ir grąžina pelną savo nariams. Kur kitur rasime tokias, visiems patogias, darbo valandas? Priedo – visi kiti patarnavimai, už kuriuos neimamas joks mokestis. Daugelis lietuvių dar dalį savo santaupų laiko kanadiškuose bankuose, manydami kad taip geriau, tačiau nežino kodėl. Kiti mano, kad indėliai yra apdrausti tik iki $60,000, bet šiuo metu visi indėliai apdrausti iki $100,000. Atkreipkime dėmesį į tuos visus patogumus ir lengvatas. Patartina pasikalbėti su vedėja, jeigu kam kyla kokių klausimų ar abejonių. Taupydami ar skolindamiesi savo kooperatyve, padedame ne tik sau, bet ir paremiame lietuviškas mokyklas, lietuvišką veiklą ir organizacijas. Būkime vieningi!

Vincas Kolyčius

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (I vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Tony Genys
Sutton GROUP

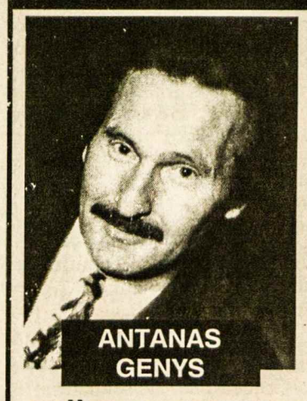

ANTANAS GENYS
PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

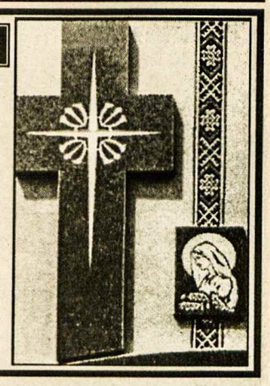

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
KLF kapitalas daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).
Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.
Informaciją teikia administratorius L. Baziliauskas tel. 905 279-8226.
Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Balandžio 28, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v. r. Mišių metu parapijos vaikučiai eis prie Pirmos Komunijos.

– Balandžio 22, pirmadienį, palaidota a.a. Elena Vabalienė, 101 m. amžiaus.

– Tikinčiajai Lietuvai aukos priimamos per visą Velykų laikotarpį iki Sekminių.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

– Jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia visus į Motinos dienos pietus, kurie įvyks gegužės 12, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio didžiojoje salėje. Bilietai bus pardavinėjami balandžio 28 ir gegužės 5 dienomis po pamaldų parapijos salėje.

– *Žodis tarp mūsų* gegužės-birželio knygelių laidą jau platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

– Mišios balandžio 28, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Justiną Pikšilingį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Aleksandrą Stundienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 27, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Vladą ir Eleną Vindašius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį – 11.15 v. ryto pamaldos.

– Pamaldos sekmadienį, gegužės 5 d., 11.15 v. ryto su Šv. Komunija. Pamaldų metu įvyks sekmadienio mokykla vaikučiams. Po pamaldų šventovės patalpose įvyks Moterų draugijos susirinkimas.

– Sekmadienį, gegužės 19 d. pamaldų nebus, nes klebonas pakviestas pasakyti pamokslą "Tėviškės" parapijos 50-metų sukakties proga.

Maironio mokyklos žinios

– Maironio mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmės įvyks gegužės 24 d. Prašome nusipirkti bilietus pas Vidą Smailienę balandžio 27 d. arba gegužės 4 d., 9 v.r. mokykloje.

– Lietuvos folkloristė Zita Kelmickaitė, lydima Lilijos Turūtaitės, dar kartą atvyko pagelbėti muzikos pamokose. Liekame labai dėkingi.

– Linas Zubrickas, "Paramos" kredito kooperatyvo vedėjas, kalbėjo apie finansus jaunųjų darželyje bei 1, 4, 6 ir 8 skyriuose. Dėkojame.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejuje parduodamos šios knygos: A. ir S. Kantautas, *A Lithuanian Bibliography*; Milda Danys, *DP, Lithuanian Immigration to Canada after the Second World War;* Vyt. Jonynas, *Anastazija Tamošaitienė;* Anastazija ir Antanas Tamošaitis, *Lithuanian Sashes;* N. Kulpavičienė, red. *Lietuvių tautodailės institutas išeivijoje.*

– Muziejaus, archyvo ir bibliotekos išlaikymui Kanados lietuvių fondas aukojo $7,500.

Šv. Jono lietuvių kapinėms $100 aukojo E. Šiškuvienė.

Vaikučių savaitraščiui *Kregždutė* $40 aukojo A. Vaišvilienė.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams $100 aukojo A. T. Sekoniai.

PADĖKA

Ev. liuteronų Išganytojo parapijos moterų draugija nuoširdžiai dėkoja Melitai ir Edvardui Bumeisteriams už $2,000 auką.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Metinis parapijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, balandžio 28, 12 v. parapijos salėj. Bus padaryti pranešimai, įvyks pusės tarybos narių rinkimai. Norintys kandidatuoti yra prašomi susisiekti su nominacijų komisijos narėmis B. Čepaitiene 416 621-2343 ar R. Kuriene 905 707-6510, arba skambinti į parapijos raštinę.

– Pirmos Komunijos iškilmės vyks gegužės 5 d. per 10.30 v.r. Mišias, o Sutvirtinimo sakramento – gegužės 12 d., per 10.30 v.r. Mišias. Sutvirtinimo sakramentą jaunuoliams suteiks vysk. P. Baltakis, OFM.

– Santuokos sakramentą priėmė Daiva Baršauskaitė su Thomas Walback.

– Amerikoj mirė a.a. Eugenija Juraitienė, parapijiečio Antano Šelmio sesuo.

– Parapijos jaunimas yra skatinamas dalyvauti Pasaulio jaunimo dienose. Registracijos lapai yra padėti šventovės prieangyje. Atvykstančiam jaunimui reikalingos nakvynės. Galintys priimti yra prašomi skambinti KLB raštinei 416 533-3292.

– *Žodis tarp mūsų* gegužės ir birželio mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje.

– Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas vyks parapijos salėj gegužės 3 d. nuo 10 v.r. iki 8 v.v. ir gegužės 4 d., nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p. Daiktus į salę atvežti dieną prieš išpardavimą.

– Mišios sekmadienį, balandžio 28: 8 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už a.a. Rimą Strimaitį; 10.30 v.r. už a.a. Kazimierą Žukauską ir šeimos mirusius, už a.a. Petronelę Poškienę, už a.a. Povilą Raudį; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Balandžio 21 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 230 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė G. Butkienė. Svečių knygoje pasirašė NBA "Cleveland Cavaliers" žaidėjas Ž. Ilgauskas. Lietuvių Namuose lankėsi ir aktorius, muzikantas A. Mamantovas iš Lietuvos, dr. O. Pranevičius.

– LN valdybos posėdis – balandžio 24 d., 7 v.v.

– Gegužės 5 d., 1 v.p.p. LN seklyčioje įvyks LN vyrų būrelio susirinkimas.

– Sekmadieniais Lietuvių Namuose galite papietauti, pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos dienraščių, pasižiūrėti Lietuvizijos televizijos laidų, pasinaudoti interneto tinklapiu.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukojo: P. Gaidamavičius – $500; T. Kobelskis – $100(920); a.a. A. Pūko atminimui V. A. Ulbinai aukojo $25. Slaugos namų komitetas dėkoja už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Stepono Bilevičiaus atminimui pagerbti Danutė ir Juozas Daniai $50 aukojo *Tėviškės žiburiams.*

A. a. Elenai Vabalienei mirus, užjausdami jos dukrą Sabiną Gotceitienę, jos šeimą ir artimuosius, V. L. Sendžikai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Tradiciniuose Atvelykio pietuose Toronto Lietuvių Namuose balandžio 7 d. atlikę programą Anapilio vaikučių choras "Gintarėliai", vad. D. Grigutienės, ir jaunųjų smuikininkų ansamblis, vad. muz. A. Šarpytės
Nuotr. G. Repečkos

KAIMIŠKA ALAUS VAKARONĖ

PIRMĄ KARTĄ

įvyks š.m. gegužės 4, šeštadienį

Toronto Lietuvių Namuose (Karaliaus Mindaugo menėje).

Programą ves ir šokiams gros liaudiškos muzikos kapela iš Lietuvos "SUTARAS".

Baras veiks nuo 6 v.v., programos pradžia – 7 v.v.

Kaimiška karšta vakarienė (žirniai su spirgiais, kugelis, vištų sparneliai) su alumi. Veiks loterija ir baras. Dėl bilietų teirautis tel. **416 532-3311**, tel. **416 538-1748** arba sekmadieniais per popietes abiejose parapijose ir Lietuvių Namuose. **Įėjimas – $30 asmeniui**

APRANGA – laisvu stiliumi

RĖMĖJAS: "Creemore Springs" bendrovė ***Vakarą rengia lietuvių klubas "SANTAKA"***

"Romuvos" 40-tasis visuotinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 24 d., 7 v.v. Lietuvių Namuose.

KLB krašto valdyba kartu su latvių bei estų bendruomenėmis rengia Baltiečių vakarą Kanados parlamento rūmuose, Otavoje, gegužės 22 d. Pakvietimus į šį vakarą galima užsisakyti KLB raštinėje (tel. 416 533-3292) darbo valandomis: pirmadieniais ir trečiadieniais 7.30 v.p.p. – 8.30 v.v., arba ketvirtadieniais 9 v.r. – 7 v.v. iki gegužės 1 d., o juos atsiimti, sumokant 50 dol. iki gegužės 13 d. Pagrindinis kalbėtojas – Kanados užsienio reikalų ministeris Bill Graham. **AKV**

Kanados lietuvių katalikų centro suvažiavimas įvyko balandžio 20 d. Anapilio parapijos salėje. Jis pradėtas Lietuvos kankinių šventovėje aukotomis kleb. prel. J. Staškevičiaus ir kleb. kun. A. Simanavičiaus, OFM, Mišiomis. Prel. J. Staškevičius pasakė ir pamokslą. Buvo centro vadovybės, parapijų ir katalikiškų organizacijų pranešimai, rinkimai bei parapijinės veiklos klausimais simpoziumas. (Plačiau kt. nr.)

Sriubos vakaronė, rengta Prisikėlimo parapijos labdaros sekcijos, praeitą sekmadienį, balandžio 21, susilaukė didelio būrio dalyvių, užpildžiusių visą tos parapijos salę. Renginys pradėtas bendra giesme ir J. Neimanienės, Prisikėlimo parapijos tarybos pirmininkės, įvadiniu žodeliu ir muz. D. Viskontienės vadovaujamo jaunimo choro dainelėmis. I. Čuplinskaitė dalyvius supažindino su čia dalyvaujančia *Spirit Movers* grupe, kuri giesmėmis, vaizdajuoste bei vakariene perpintoje programoje atliko tris liturginius šokius, sužavėjusius žiūrovus. Apie ladbaros veiklą pranešimą padarė tos sekcijos pirm. dr. J. Čuplinskienė, skaitinį *Išdalinkim save* skaitė V. Bireta, maldą prieš vakarienę sukalbėjo kun. E. Jurgutis, OFM, už renginį ir labdaros darbus dėkojo klebonas kun. A. Simanavičius, OFM. Renginys įvairiomis formomis skleista mintimi paliko įspūdį, kad tylūs ir konkretūs artimo meilės darbai randa pritarimo. Tą įspūdį praplėtė nuoširdus neįgaliųjų *(Spirit Movers)* įnašas programon. **S.**

Mylimos mamytės a.a. Onos Vanagaitės-Kybartienės 50 metų mirties atminimui duktė Regina Kybartaitė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

KLKM dr-jos Delhi, ON, skyrius *Tėviškės žiburių* leidybą parėmė $50 auka. Skyriaus iždininkė T. Pargauskienė rašo: "Labai kukliai begalime paremti visiems mielą ir reikalingą savaitraštį, nes sparčiai mažėjant dr-jos narių skaičiui, mažėja ir dr-jos pajamos".

Maloniai kviečiame dalyvauti

SNAIGĖS ŠILEIKIENĖS

meno parodos atidaryme

gegužės 4, šeštadienį, 12 – 4 v.p.p.

Fifth Street Gallery
145 Fifth Street, Toronto
(dvi gatvės į rytus nuo Lakeshore ir Islington sankryžos)
(416) 251-1337

PARODA TĘSIS IKI GEGUŽĖS 25 D.
Galerija atidaryta nuo trečiadienio iki šeštadienio, 1- 6 v.v.

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti

Motinos dienos pietuose

š.m. gegužės 12, sekmadienį, 12.30 v.p.p.,
Anapilio didžiojoje salėje

PROGRAMOJE: ❖ Anapilio parapijos jaunimo ir vaikų ansambliai ❖ Pietūs su vynu, veiks loterija.

BILIETUS galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje arba kreiptis į Zitą tel. 905 608-1153; suaugusiems – $18, vaikams nuo 6-12 metų – $8, iki 5 metų – nemokamai.

Rengia – Anapilio parapijos jaunų šeimų sekcija

DARBAI SLAUGOS NAMUOSE

LIETUVIŠKAI KALBANTIEMS:

◆ Mitybos paruošimo pagalbininkai ir maisto tiekėjai ◆
◆ Virėjai, turintys patirties lietuviško ir vakarietiško maisto gaminime ◆

Norintys tuos darbus dirbti turi kalbėti lietuviškai, suprasti angliškai, mokėti paruošti lietuvišką ir vakarietišką maistą, turėti darbo patirties ilgalaikės globos ar pensininkų namuose. Dėl įsidarbinimo ankščiau įteikusiems prašymus kreiptis dabar nebereikia.

Pristatyti darbo patirties aprašymą asmeniškai:
Para-Food Services Manager – Labdaros Slaugos Namai
5 Resurrection Road, Etobicoke, ON M9A 5G1

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui $250 aukojo Kanados lietuvių fondas.

Sporto klubas "Anapilis dėkoja Kanados lietuvių fondui už $1,000 auką.

A. a. Elenos Vabalienės atminimui pagerbti, užjausdamos dukrą Sabiną Gotceitienę ir jos visą šeimą, Stasė Draugelienė ir dukros Rasa ir Daina *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Elenos Vabalienės atminimui, užjausdami dukterį bei šeimą, Danutė ir Kostas Čerškai *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

A. a. Algirdo Draugelio atminimui, užjausdamas Stasę Draugelienę, dukras Rasą, Dainą ir vaikaitę Amber, Jeronimas Gaižutis su šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

"The Mississauga Potters Guild" gegužės 4-5 d.d. (nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p.) "Springbank Visual Arts Centre", 3057 Mississauga Rd., rengia pavasarinį išpardavimą. Didelis pasirinkimas įvairių keramikos, porceliano darbų, tinkančių dovanoms. Daugiau informacijos teikia Sasha Bashford, tel. 905 826-3513.

KLB žinios

– Pasitraukus Natalijai Liačienei iš vicepirmininkės specialiems reikalams pareigų, jos vietą sutiko užimti Petras Meiklejohn.

– Gautas laiškas iš S. D. Bulte, MP, kad ji vasario 19 d. parlamente, Otavoje, perskaitė Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti skirtą pranešimą. Už tai KLB pirmininkė R. Žilinskienė padėkojo.

– Birželio 13 d., 7 v.v. Šv. Andriejaus latvių šventovėje (Jarvis ir College) įvyks sibirinių trėmimų minėjimas.

– Gautas a.a. Vandos Demikienės 25,000 dol. palikimas. KLB krašto valdyba lieka dėkingi.

– Darbo posėdžuose ruošiamasi KLB 50-ties metų sukakčiai.

– Jolanta Stasiulevičienė, KLB kr. valdybos raštinės vedėja, Kanados pilietybės ir imigracijos ministerijos skyrimu, pradeda dirbti kaip patarėja naujai atvykstantiems lietuviams.

IEŠKOME vidutinio amžiaus šeimininkės, kuri gyventų kartu. Skambinti tel. 416 322-4968 arba 416 420-8578.

IEŠKOME auklės dviejų vaikų priežiūrai ir namų ruošai rytų Mississaugoje. Turi kalbėti lietuviškai ir angliškai. Skambinti dienomis tel. 905 282-6460 arba vakarais tel. 905 282-9102.

Toronto Maironio mokyklos darželio vyresniųjų grupė, aplankiusi Lietuvių kultūros muziejų-archyvą Anapilyje su jos direktore dr. R. Mažeikaite. Iš kairės: Rimas Rėkus, Viktoras Maksimavičius, Dominikas Grigutis
Nuotr. R. Bumbulytės

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

MONTREAL QUE

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, atvyksta į Montrealio Aušros Vartų parapiją gegužės 5 d. Tą dieną jis suteiks Sutvirtinimo Sakramentą penkiolikai jaunuolių. Sakramentą priims: Tara Bougie, Gediminas Dainius, Ema Drešerytė, Natalija Drešerytė, Alexander-Stephen Forster, Elana M. Forstar, Paulius Giedrikas, Simon Giullemet, Kayla Piečaitis, Nicholas Stankevičius, Stephanie Stankevičius, Alina Staškevičiūtė, Krista Staškevičiūtė, Aleksas Žiaugra ir Jordanas Žilinskas. Tuo pačiu metu pirmąją Komuniją priims dešimt vaikučių: Andrius Beniušis, Thomas Gumpert, Ema Kibirkštytė, Andrius Lukošius, Karolina Skučaitė, Monika Slikaitė, Justinas Staškevičius, Erika Staškevičiūtė, Tina Urbanavičiūtė ir Alisa Žemaitaitytė. Tai didelė šventė, nes toks gausus jaunuolių būrys seniai bebuvo priėmęs šiuos Sakramentus Aušros Vartų parapijoje.

Montrealio lietuvių žvejotojų-medžiotojų klubo "Nida" metinis susirinkimas įvyko balandžio 14 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Valdybos nariai aptarė savo veiklą. Buvo pasiūlymų ir ateinantiems metams. Po metų bus perrenkami kai kurie klubo valdybos nariai. Susirinkimas baigtas skaniomis vaišėmis. **B.S.**

Iš Kariuomenės šventės Montrealyje – muzikas Lavrenty Djincharadze ir muzikė iš Toronto L. Turūtaitė, atlikę muzikine programą
Nuotr. A. J. Mickaus

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS ***Montrealio lietuvių kredito unija***

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

Įvairios žinios

"National Post" š.m. balandžio 10 d. laidoje paskelbė St. Waszak iš Vilniaus pranešimą apie išlikusius Napoleono pėdsakus Lietuvoje. O tai yra Vilniuje atrastas milžiniškas kapas, kuriame palaidota apie 1000 Napoleono armijos karių, 1812 m. besitraukusių iš Rusijos. Tai esąs pats didžiausias tos armijos karių kapas, bet kada atkastas, teigia Olivier Dutour, Marselio un-to medicinos mokyklos antropologas-biologas. Esą dabar įmanoma nustatyti, ar šiltinė, tuo metu siautusi, buvo palietusi ir šią apylinkę. O Vilniaus universiteto antropologas Rimantas Jankauskas, vadovaujantis to kapo atkasinėjimams, sakė, kad tyrinėtojai nustato ten palaidotų karių amžių ir jų buvusią sveikatą. Išlikusios sagos ir kitos smulkmenos liudija, kad tai tikrai yra Napoleono armijos kariai. Atkasinėjimuose dalyvauja iš Prancūzijos atvykusi specialistų grupė. Vilniaus meras Artūras Zuokas pareiškė, kad karių palaikų perlaidojimo reikalais tariamasi su Prancūzijos pareigūnais. **Snk.**

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* leidėjai (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai") praneša, kad nuo vasario 1 d. veikia naujai sukurtas interneto tinklapis www.tzib.com. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@pathcom.com.**

"BALTIC TREE SERVICE" – Nupjaunam, genėjam ir tręšiam (fertilize) visų rūšių medžius bei krūmus. Darbas garantuotas. Skambinti Daniui Leliui: Hamiltone 905 692-9741 (iki 9 v.v.); Toronto 416 753-0790.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
• **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
• **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
• **STATOME: verandas, tvoras**
• **DENGIAME stogus.**
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
nešiojamas (416) 560-0122

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Century 21. Brown Limited
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. (416) 232-2100 (24 val.) darbo
(416) 231-2367 namų
E-mail: kene@sympatico.ca
www.homedestinations.com

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca